

BREŽICE – Jutri se bo zbralo tukaj 30 predsednikov posavskih občinskih konferenc SZDL. Dogovorili se bodo o pripravah na sprejem zakona o združevanju kmetov in za ustanovitev republiške zadruške zveze.

KOSTANJEVICA – Dr. Jože Brilej bo jutri popoldne prisostvoval analizi referendumu in seznanil politični aktiv krške občine z najnovejšimi dogodki pri nas.

CRNOMELJ – V torek popoldne so se sestala vodstva vseh občinskih družbeno-političnih organizacij ter razpravljala o akciji po 21. seji zveznega predsedstva ZKJ in o zamrznitvi cen.

KOČEVJE – Medvedko, težko 150 kg, je uplenil v ponedeljek lovec Milan Novak iz Kočevja v revirju LD „Lazina“ Hinje.

BREŽICE – Koordinacijski odbor za pomoč vietnamskim žrtvam je v ponedeljek razpisal tri nagrade (100, 200, 300 din) in knjižna darila za najboljše šolske naloge o Vietnamu. Danes in v nedeljo pripravlja odbor posebni oddaji po lokalnem radiu Brežice.

SEVNICA – Na ponedeljkovi skupščini TIS so predlagali, naj bi v sevniki občini podaljšali plačevanje krajevnega samopripravek tudi po letu 1972 – za potrebe šolstva.

BREŽICE – Družbeno-politične organizacije so v ponedeljek pozvale podjetja in ustanove, naj se odpovedo novoletnim čestitkam in ta denar raje nakažejo občinski Zvezi prijateljev mladine.

Pred 22. decembrom, DNEVOM NAŠE ARMADE, so nam letos pred očmi in v vseh srcih besede tovariša Tita, ki je po jesenskih manevrih v Karlovcu dejal, da smo pripravljeni in sposobni, da branimo in obranimo pred vsako nevarnostjo našo revolucijo ter njene pridobitve: samoupravni so cializem, bratstvo in enofnost ter enakopravnost narodov in narodnosti SFRJ. Najnovejši dogodki po vsej državi potrjujejo, da delovno ljudstvo ne bo nikomur dovolilo podirati pridobitev revolucije in da bo v celoti podpiralo sklepe 21. seje predsedstva ZKJ. — Na sliki: tovariš Tito na eni izmed opazovalnic jesenskih manevrov JLA »Svoboda 71«. (Foto: M. Legan) — Več o JLA berite danes na 6. strani lista.

ZAHTEVJE MEDOBCINSKEGA SVETA ZK NA VSE NASLOVE

Revnemu delavcu in kmetu na pomoč

Komunisti v Posavju zahtevajo poslej samo še dejanja!

V Posavju napovedujejo boj vsem tistim pojavom, ki povzročajo pretirane razlike med revnimi in bogatimi, boj špekulaciji, zaposlovanju in štipendiranju po zvezah in delitvi miloščine tistim, ki razen občinske podpore nimajo nobenih dohodkov za preživljanje.

Tokrat se medobčinski svet ZK obrača tudi na občinske skupščine, na njihove svete in komisije, na samoupravne organe v delovnih organizacijah, na svete krajevnih skupnosti, na vse politične in druge družbene organizacije. Prednje prihaja za zahtevo, ne s priporočilom.

V vsaki organizaciji morajo pregledati upravičenost razponov pri osebnih dohodkih, delavcem z najnižjimi osebnimi dohodki pa omogočiti, da bodo s svojimi prejemki lahko živeli. Svet ZK zahteva, da bi že v kalni preprečili vsako mešanje z minulim delom, ki izkrivlja ustavna določila. Te pravice lahko uveljavljajo le v okviru samoupravnih sporazumov. Tudi izdatke za kilometrine, dnevnice, honorarje in reprezentanco bi kazalo znova pretehtati. Za njimi se lahko skriva veliko nepoštenosti, veliko nepotrebnih stroškov.

Nad srednjo in južno Evropo se zadržuje ustaljeno območje visokega zračnega pritiska. Močnejša ciklonska aktivnost nastaja nad Atlantikom in je usmerjena proti Skandinaviji. Pri nas zaenkrat ni pričakovati večje spremembe zračnih tokov. Ostalo bo suho vreme. Pokotlinah bo megla ali nizka oblačnost.

DAKI ODPRL RAZSTAVO

V torek, 14. decembra dopoldne, je v novomeškem domu JLA pred številnimi obiskovalci odprla slikovno razstavo „Od vstaje do osvoboditve“ narodni heroj Stane Semčič – Daki. Razstava bo odprta do 20. decembra. Odprli so jo v počastitev 30-letnice vstaje in dneva JLA 22. decembra.

KLUB DOLENJSKIH POSLANCEV:

0 zakonskih osnutkih

Osebnih dohodkov uskladiti z rastjo družbenega proizvoda, so rekli naši poslanci

V ponedeljek, 13. decembra, se je v Novem mestu sestal Klub dojenjskih poslancev skupno s predstavniki družbeno-političnih organizacij in predstavniki občin z območja kluba.

Razpravljali so o predlogu ekonomskih izhodšč za financiranje splošne in kolektivne porabe v letu 1972 in o osnutkih zakonov, npr. osnutku zakona o davkih občanov, upravnih in sodnih taksah, o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, komunalnih taksah in še nekaterih drugih. Najdlje so se pomudili pri predlogu za ekonomska in bilančna izhodšča za financiranje splošne in kolektivne porabe v letu 1972.

Strinjali so se s predlogom izhodšč, da je potrebno uskladiti rast osebnih dohodkov z rastjo družbenega proizvoda. Po predlogu izhodšč naj bi bila rast osebnih dohodkov za 1% nižja od rasti družbenega proizvoda. Ob tako postavljenih izhodščih pa se zastavlja vprašanje, kako uveljaviti samoupravne sporazume o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, predvsem na področju javnih služb.

Z omejitvijo rasti osebnih dohodkov in predvideno namensko uporabo imobiliziranih sredstev iz leta 1971 za pokritje dospelih in neplačanih obveznosti do gospodarstva bodo prizadete javne službe (šolstvo, zdravstvo, sodstvo, državna uprava itd.). Ponovila se bo stara praksa, da bodo zaposleni v teh službah iskali zaposlitev v gospodarstvu, ki je pripravljeno zagotoviti večje osebnih dohodke posameznim kvalifikacijskim kategorijam.

Izvršnemu biroju predsedstva CK ZKJ

Ko je politični aktiv komunistov v občini Novo mesto obravnaval gradivo 21. seje predsedstva CK ZKJ, je ugotovil, da v celoti podpiramo sklepe in besede tov. Tita in da se bomo pridružili naporom za njih uresničevanje.

Sekretar občinskega komiteja ZK Novo mesto
BORIS GABRIČ

Na osnutke posameznih zakonov so imeli konkretne pripombe, ki jih bodo posredovali predlagateljem zakonov v nadaljnji razpravi v skupščinskih odborih in skupščini.

FRANC BEG

CELO POZIV:

Ne sramujmo se!

Ob posvetu v Sevnici o tradicijah NOB

Mladi ljudje niso že sami po sebi nagnjeni k slabemu, živijo pač drugačno življenje v drugačnih razmerah, ki navajajo tudi na stranske poti. Bolj kot kdaj doslej se zavedamo, kolikšen pomen ima gojenje moralnih in borbenih tradicij narodnoosvobodilnega boja. Ne sramujmo se, v strahu, da ne bi bili v očeh mladih ljudi dovolj sodobni, na vrednote naše revolucije pokazati pogosteje, izrabimo jih v vzgojnih prizadevanjih.

Te besede so nekajkrat ponovili na prvem slovenskem medobčinskem posvetovanju o prenašanju tradicij NOB, ki je bilo prejšnji teden v Sevnici. (Podobno posvetovanje bo za dolenske občine 17. decembra v Trebnjem.)

Sole morajo bolj kot doslej postati središče te dejavnosti, ki ni samo stvar udeležencev revolucije, marveč vseh zavestnih družbenih sil. Vse preveč površno, idealistično in premalo znanstveno utemeljeno posredujemo zdaj doraščajoči mladini vrednote narodnoosvobodilnega boja in nič čudnega ni, če mladi ljudje, ki razmišljajo in zahtevajo bolj utemeljene razlage, ne sprejemajo revolucije tako, kot bi odrasli želeli.

Da je treba za prenašanje in gojenje tradicij NOB načrtnje skrbeti, s tem so soglašali vsi udeleženci.

M. L.

Podpora Titu

Kar 96 ljudi se je zbralo v petek v novomeškem sindikalnem domu na seji politične aktivnosti. Sekretar medobčinskega sveta ZK Ludvik Golob je za uvod povedal, da notranji zapleti, kakršne doživljamo zdaj na Hrvaškem, zmanjšujejo ugled Jugoslavije, njeno vlogo med neuvrčenimi in njeno vlogo med Vzhodom in Zahodom.

Se posebej so se seznanili z vsebino 21. seje in Titovo uvodno besedo ter razpravo Todoroviča in Dolanca. V razpravi so ugotovili, da se je treba odločno spopasti z emisariji nacionalizma in šovinizma, da je treba bolj budno spremljati vsako akcijo in da mora ZK pokazati svojo vodilno vlogo tudi v kadrovskih akcijah. Prav iz teh ozirov so se zavzeli, naj letne konference ZK spregovorijo o kadrovski politiki.

Resneje bo treba razpravljati o naši ekonomski emigraciji, ker tudi po teh kanalih prihajajo k nam tuje ideje. Proti zavestnim pobudnikom takih afer opominjati ne zaležejo: v Novem mestu so zahtevali, da izključitev iz ZK ni zadosti, pač pa je potrebno, da taki zapustijo svoje položaje.

Pozdravili so tudi hrvaško novost, da so najprej spregovorili v osnovnih organizacijah, šele potem je govoril CK ZKH. Izvršnemu biroju je politični aktiv novomeške občine poslal brzojavko, v kateri podpirajo Titove besede, zraven tega pa so sklenili, naj na volilnih konferencah v novomeški občini razpravljajo o 21. seji: toda o vsebini in vlogi ZK!

Podobna zborovanja so bila tudi v drugih dojenjskih občinskih središčih, o čemer poročamo na komunističnih straneh.

PO ZADNJIH DVEH SEJAH PREDSEDSTVA CK ZKJ

Čuvajmo v boju skovano bratstvo!

V splošnem političnem vzdušju sedanjega trenutka so besede predsednika Tita pravo olajšanje, hkrati pa spodbuda in napotilo za široko akcijo

V vseh občinah našega območja so te dni zborovanja številnih organizacij in društev, na katerih ljudje pazljivo spremljajo razprave, ki so plod 21. seje predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije. V mnogih vaseh, trgih in mestih, v številnih tovarnah in drugih delovnih organizacijah smo tudi v naši pokrajini zasledili pripombe delavcev, kmetov in ljudskega izobraževanja, ki jih lahko strnemo v naslednjo oceno:

„Vsa sreča, da imamo tovariša Tita, ki se je spet oglašil ob pravem času in pokazal napake, ki izhajajo iz nesocialističnih in protirevolucionarnih pojavov, ki so v tem hipu prišli najbolj do izraza na Hrvaškem. Nihče nima pravice ogroziti razvoja celotne jugoslovanske skupnosti in vsakega naroda ali narodnosti posebej!“

Povsod smo tudi zasledili željo za pomoč tovarišem na Hrvaškem, da bi čim hitreje prebrdili sedanje težave in strnili vse svoje napredne sile za bodoči razvoj samoupravne socialistične republike Hrvaške.

Titove besede in zadnji dve seji predsedstva CK ZKJ sta pa seveda tudi Slovencem resno opozorilo in napotilo za kar najplodnejše politično delo.

1 DINAR

DBH

NOVO MESTO

JE VAŠA BANKA

Takole tovariš Dragman na novomeški osnovni šoli Katje Rupene prenaša na svojem hrbtu v košu drva za kurjavo na šoli: navadno jih na dan prenese 70 do 80 košev. Tako bo toliko časa, dokler na šoli ne bo centralne kurjave. (Foto: foto krožek na osnovni šoli Katje Rupene) Nagrada 100 din

Na kakšnih kmetijah bo možno v normalnih razmerah uspešno gospodariti? — Ali bodo nekatere manjše kmetije rasle v večje in kako, pod kakšnimi pogoji?

O razmerah naših kmetovalcev menimo vsi več ali manj podobno. Njihovih težav ni moč zanikati niti olepševati njihovega življenja. V glavnem se vsi strinjamo, da je stvar treba izboljševati tako, kot je že precej časa zapisano v resolucijah. Zatika pa se pri razpravah, kaj bi bilo treba storiti in kaj je v sedanjih razmerah možno. Celo v zvezni skupščini.

Bolezen je torej znana, „zdravniki“ pa niso enotnega mnenja, kakšno zdravlilo bi predpisali. Ne ugibajo le, katero bi bolje učinkovalo, ampak tudi kako bi pomagali z manjšimi stroški. Zato je veliko različnih mnenj in predlogov. Zdaj so oči uprte v zvezni izvršni svet, ki naj bi po naročilu zvezne skupščine do konca tega meseca pripravil ustrezne predloge za uspešne ukrepe.

Taki ukrepi lahko imajo širok pomen in močno vplivajo na nadaljnji razvoj našega kmetijstva. Ne bodo pa rešili vseh drobnih vprašanj, ki so lahko prav tako zelo pomembna za naše kmete. Zato ne kaže čakati le na njih.

Pred dnevi sem poslušal razpravo, kako naj bi ugotavljali, kakšno bi moralo biti razmerje med starim in mladim kmečkim prebivalstvom. Ugotavljati ni težko. Tudi načrtovati na takih osnovah ni težko. A kdo bo jamčil, da bodo mladinci upoštevali takšne načrte?

Pripravljamo srednjeročni (petletni) in dolgoročni (20-letni) načrt razvoja kmetijstva. Strokovnjaki predvidevajo, da bi čez 20 let bilo v Sloveniji polovico manj kmečkih družin kot zdaj. To bi gotovo lahko bila trdnja osnova za načrtovanje, koliko kmečkih mladincev naj bi ostalo na kmetijah, kot neko računsko razmerje med mladimi in starimi. Pa še take načrte bo težko uresničiti.

Razmerje, koliko mladih kmečkih ljudi bi moralo ostati na kmetijah na določeno število starejših, ima močan socialni in premalo gospodarski značaj. Brez dovolj velike proizvodnje in dohodkov ni moči pomagati

TELEGRAMI

BEOGRAD — Po kratkem obisku v Jugoslaviji je afganistanski kralj Mohamed Zahir s spremstvom dopotoval na neuradni obisk v Moskvo. Ob odhodu iz Jugoslavije so izdali sporočilo o razgovorih Tito-Zahir.

SOFIJA — Bolgarski zunanji minister Ivan Bašev se je smrtno ponesrečil pri smučanju nedaleč od Solije. Njegovo truplo so našli šele po dolgem iskanju. Ivan Bašev je veljal za strastnega planinca in navdušenega smučarja.

SAN JUAN — Ugrabitelj potniškega letala nikaraguanke letalske družbe se je tragično končala: policija je ubila dva ugrabitelja, enega pa aretirala, pri streljanju pa je bilo več poškodb tudi ranjenih.

BELFAST — Neznanci so umorili senatorja severnoirskega parlamenta Johna Burnhilla. Burnhill je prvi poslanec, ki je padel kot žrtev neredov na Severnem Irskem.

(IZ ZADNJEGA
PAVLIHE)

V Andori, miniaturni državi v Pirenejih, ki ima samo 465 kvadratnih kilometrov površine, so opravili večeraj volitve za „svet doline“. V volilne sezname je bilo vpisanih natanko 2337 volivcev. Izvolili so 24 članov državnega sveta. Zanimivo je, da so letos prvič v 700-letni zgodovini te države dobili volilno pravico vsi prebivalci, starejši od 21 let — moški in ženske. Doslej je imelo volilno pravico le 900 „družinskih poglavarjev“. Demokracija prodira tudi med pirenejske vrhove...

Še danes ne vedo, katerih je bilo več: ali gostov ali čuvajev javnega reda. To se je zgodilo na svečanem sprejemu v srednjeveškem gradu finančnega mogotca Guy de Rothchilda, na katerem se je zbrala smetana mondene družbe. Vse je prekosila Liz Taylor s svojimi dragulji. Na vratu je nosila 69,4 karaten diaman, v laseh (da so ji držali skupaj pričesko) jih je bilo več kot 1000 (!) manjših, drugje na telesu pa še okoli 25 večjih. Eno k drugemu: na sebi je imela za 3 milijone dolarjev nakita (kar bi dalo v starih dinarjih čeden znesek: 4 in pol milijarde!)... zavist sosedom...

No, pa ko smo že pri zabavah: v Londonu čedalje vztrajneje krožijo govorice, da hčerka britanske kraljice, simpatična princesa Anna, 21, ne bo več dolgo neporočena: londonski poslovni mož Richard Meade, 32, naj bi bil zelo resna „priložnost“. Ko so vprašali kraljičinega predstavnika za tisk, naj komentira te novice, je kratko izjavil: „Otročarije!“... ki pa so lahko nevarne pri dvajsetih letih...

Bolgarsko partijsko glasilo Rabotniško delo pa je objavilo komentar, v katerem trdi, da materialno vzpodbujanje nima prave vrednosti in da je idejno ter duhovno veliko bolje. Pravi, da je trditve, da ljudje delajo bolje in več samo tedaj, kadar menijo, da bodo s tem več zaslužili — naravnost žaljiva za delovne ljudi... najbrž zato naši v Zahodni Nemčiji tako neusmiljeno „zabušavajo“...

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Dogodki, ki so vsekakor nadaljevanje oziroma aktivna posledica nedavne 21. SEJE PREDSEDSTVA ZKJ v Karadjordjevu, so si v minulih dneh pravzaprav sledili domala nepretrgoma in so dali, kajpak, temeljne obeljeze vsemu notranje-političnemu dogajanju v zadnjem tednu dni. Vseh teh dogodkov razumljivo ne moremo na tem mestu povzemati v celoti — pa saj jim je tudi dnevni tisk sproti posvečal izredno pozornost — vendar jih skušajmo nanizati vsaj po glavnem kronološkem zaporedju hkrati z nekaterimi njihovimi bistvenimi značilnostmi.

Sklepi znane seje predsedstva ZKJ v Karadjordjevu so zbudili po vsej naši državi kople odmevov in še več — sprožili so pravcati plaz ODBRAVNAV TER VSESTRANSKO PODPORO delovnih ljudi takšni aktivni in enotni politiki Zveze komunistov, kakor jo je na seji v Karadjordjevu nakazal predsednik Tito oziroma je bila izražena v sprejetih sklepih predsedstva ZKJ. Takoj po objavljenih sklepih predsedstva so se začeli sestajati politični aktivni po vsej državi — še posebno pa na Hrvaškem — in domala vsi razpravljavci na teh posvetovanjih so odločno zahtevali tudi izvajanje politične odgovornosti pri vseh tistih, ki so krivi za nastalo stanje. Morda najbolj določni so bili železarji v Sisku — kjer se je sestal aktiv skoraj tisoč komunistov iz železarne ter odločno zahteval odstop vseh tistih vodilnih funkcionarjev ZKH, katerih politična odgovornost pri sedanjih pojavih na Hrvaškem je tako rekoč neposredna.

Po seji izvršnega biroja se je sredi prejšnjega tedna (v četrtek ponovno sestalo predsedstvo ZKJ — na 22. seji — ter je razpravljalo o uresničevanju sklepov prejšnje seje (v Karadjordjevu) in pa o pripravah na II. konferenco ZKJ. Kot je na tej seji poudaril Stane Dolanc, je izvršni biro dan pred tem soglasno presodil, da so sklepi 21. seje predsedstva in še zlasti besede predsednika Tita

po vsej Jugoslaviji prejeli polno podporo med delovnimi ljudmi; vse organizacije ZK po republikah, pokrajinah in v JLA so ob tem takoj reagirale ter si že izdelale tudi DELOVNE NAČRTE za široko politično akcijo. Nedavna seja predsedstva ZKJ v Karadjordjevu pomeni PREIZKUSNI KAMEN ZA VSE KOMUNISTE in funkcionarje v naši Zvezi komunistov, je še dejal Stane Dolanc, saj naj bi ob sprejetih sklepih in stališčih s te seje vsi stvarno in dokončno pokazali, ali so za. TAKŠNO POLITIKO, ki

Bistvena razčistitev
našega položaja

smo se zanj dogovorili, in ali so za takšno pot. V sedanjih razmerah pač ne moremo sprejeti kakršnegakoli taktiziranja ali odločanja z javno besedo; edinole javen in odkrit nastop naših forumov v ZK in vseh komunistov lahko pripomore k temu, da se bomo iz sedanjega položaja pojavili trdnjeji in močnejši.

No, v nedeljo se je sestal na svoji 23. seji centralni komite ZKH in ta seja (ki je trajala še ves ponedeljek) je bila resnično izredno burna — vsaj v končnih posledicah. CK ZKH je na tej seji sprejel ODSTOP VEČ VODILNIH POLITIČNIH FUNKCIONARJEV, ki so odstopali z vseh položajev v ZKH in ZKJ. Imena teh funkcionarjev so sedaj znana že širši javnosti: to so dr. Savka Dabčević-Kučar (ki je bila dotlej predsednica CK ZKH), pa Mika Tripalo (član izvršnega biroja komiteja CK ZKH). Minulo nedeljo je bil po sklepu vrhovnega poveljnika JLA Tita tudi suspendiran s svojega položaja generalpodpolkovnik Janko Bobetko, ki je hkrati odstopil kot član CK ZKH.

Na tej seji CK ZKH so (v ponedeljek) izvolili tudi novo vodstvo: nova predsednica CK ZKH je odtekle Milka Planinc, za sekretarja izvršnega komiteja so izvolili Josipa Vrhovca, za novega člana iz-

vršnega komiteja pa Milana Miškovića. Prejšnja članica izvršnega komiteja Milka Planinc je sploh vodila vse tokratne dvodnevno zasedanje CK ZKH — kajti Savka Dabčević-Kučarjeva je odstopila že takoj na začetku seje — in je imela tudi precej obsežen uvodni govor, v katerem je razčlenila RAZVOJ DOGODKOV, ki so pripeljali ZKH do sedanje krize. Dejala je, da so v najožjem vodstvu ZKH že dalj časa obstajala določena nesoglasja glede hrvaškega NACIONALNOVINIZMA, saj se je že ob nekaterih prejšnjih priložnostih (npr. po 17. seji predsedstva na Brionih in tudi pozneje) pokazalo, kako enostranska je usmeritev tako imenovanih hrvaških nacionalistov, hkrati s tem pa, kako globoke so razlike v oceni teh pojavov. Dejala je še, da sta se na Hrvaškem kljub dogovorjeni enotni akciji izoblikovali dve POLITIČNI LINIJI, ki sta kajpak učinkovito akcijo ZK zavrla. Sedaj čaka komuniste na Hrvaškem predvsem temeljita analiza stanja — saj bi bilo nevarno triumfirati nad „obglavljenjem“ posameznikov, češ da so le-ti edini krivi za vse. Glavna in dolgoročna naloga je sedaj IDEJNO IN AKCIJSKO USPOSABLJANJE ZKH za uresničevanje enotne politične linije, ki jo je jasno nakazal Tito.

Hkrati z vsemi temi dokaj burnimi dogodki najvišjem političnem odru v sosednji Hrvaški pa so bili dogodki dokaj mirni tudi na tisti „platforni“, kjer je zunanjí videz politične napetosti na Hrvaškem pravzaprav pokazal svoj višek: v okolju zagrebške univerze, katere študenti so — kot je znano — sprožili svojo (dokaj provokativno) splošno stavko v zadnjih dneh minulega meseca. Do ločen epilog te študentske „akcije“ se je pokazal sedaj: v nedeljo so v Zagrebu aretirali skupno trideset študentskih „voditeljev“ ter predložili proti njim kazensko prijavo zaradi upravičenega suma, da so s „svojimi nastopi in govori podbujali k NASILNI IN PROTUSTAVNI SPREMEMBI naše družbene in državne ureditve — ter k odstranitvi predstavniških teles in njihovih politično-izvršnih organov“.

Vsi ti burni notranjepolitični dogodki, ki smo jim tokrat posvetili kar ves naš pregled, kajpak se niso doživeli popolne pomiritve — čeprav lahko menimo, da je do BISTVENE RAZČISTITVE NAŠEGA POLOŽAJA v minulih dneh že prišlo. Vsekakor se „bodo posledice tokratne „krize“, če lahko tako rečemo, poznale še nekaj časa na vseh ravneh in po vsej državi. Drži pa eno: trdna stališča, ki so se zanje tako soglasno zavzeli vsi naši delovni ljudje, pomenijo potrditev naše politične linije, ki sedaj predvsem in povsod podpira najustnost naše POLITIČNE ENOTNOSTI, saj je to pač najtrdnjeji temelj vse naše enotne Jugoslavije.

Osrednji politični dogodek po 21. seji predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije v naši državi je bila te dni gotovo razprava na 23. seji centralnega komiteja Zveze komunistov Hrvatske, na kateri so izvolili tudi novo republiko vodstvo. Predsednik CK ZKH je postala Milka Planinc, sekretar IK CK ZKH pa Josip Vrhovec. Na sliki: med zasedanjem plenuma CK ZKH, od leve proti desni: dr. Vladimir Bakarić, Jakov Blažević in Jelica Radojčević. (Foto: Tanjug)

kmečkim ljudem drugače kot z njimi deliti revščino. Posplošeni načrti, da se bo število kmečkih družin zmanjšalo za polovico, pa tudi se ne rešujejo tistih gospodarskih vprašanj, zaradi katerih mladi zapuščajo domove.

Kmečkih družin bo vsako leto manj. O tem ni dvoma. Ali bodo zato nekatere manjše kmetije rasle v večje? Kako? Koliko sredstev bo potrebnih? Kdo jih bo preskrbel? To želijo mladi vedeti. Tudi tisti, ki še čutijo nekaj veselja do kmetovanja in se težko odločajo, ali naj ostanejo pri starših na kmetiji ali si poiščejo zaposlitev drugod.

S tem sicer še ne bo odpravljeno vse, kar žene kmečke mladince od doma, bo pa rešeno eno najpomembnejših vprašanj, zlasti v tistih vaseh in zaselkih, kjer menijo, da nobena posamezna kmetija ne bo mogla zadovoljiti upravičenih potreb kmečke družine. Zvečana ali več združenih v eno bi gotovo lahko.

Kako združevati male kmetije ali jih drugače zvečati, da bodo dajale dovolj dohodkov kmečkim gospodarjem. Načrtovalci razvoja bi morali predvideti in določiti tudi to. Le tako bi lahko zadržali na kmetih dovolj kmečke mladine. Brez nje pa bo vsako leto več neobdelanih zemljišč.

JOŽE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Tudi Generalna skupščina Združenih narodov, ki je prevzela od nemočnega Varnostnega sveta skrb za spravo med Indijo in Pakistanom, ni v preteklih dneh uspešno pomiriti sovrastva in doseči premirja. Vojna na indijski podcelini besni z nezmanjšano silo naprej. Medtem ko je na zahodnem bojišču več ali manj doseženo ravnotežje, pa na vzhodnem indijske sile prodirajo naprej in so po nekaterih poročilih še samo nekaj kilometrov pred glavnim mestom Dako, iz katerega so že evakuirali uslužbence Združenih narodov in del tujih državljanov. Iz vsega, kar smo imeli priložnost slišati v zadnjih 48 urah, se da sklepati, da hoče Indija po vsej sili zasesti Dako, zelo verjetno pa ves Vzhodni Pakistan. Logičen sklep bi bil tudi, da kanijo na tem področju potem proglašiti samostojno državo Bengalcev, Bangla Deš.

To je priznala posredno tudi sama Indira Gandhi v govoru pred člani parlamenta v New Delhiju. Medtem ko se prvi begunci vračajo v svojo domovino (iz Indije v Vzhodni Pakistan) pa so se tudi že pokazala prva znamenja finančne krize v Indiji. Vojna je namreč tej že tako revni državi dodala še novo breme in zato so morali uvesti dodatne davke v znesku okroglih 180 milijonov dolarjev. Kako zelo bolj smotno bi jih lahko porabili! Toda kaj, ko voditelji obeh strani očitno niso zmogli dovolj državniške modrosti, da bi se sporazumeli za mizo in so raje prišli za orožje! Poročila z bojišč pričajo tudi o vse večjem razdejanju — pa ne samo na frontni črti, marveč tudi v zaledju, kjer bombniki obeh strani neusmiljeno (in očitno dokaj nenatančno) streljajo svoje smrtonosne tovore na mesta, vasi. V tako kaotičnem stanju vzbujajo zelo malo optimizma nepopolnopravni indijski stališče, ki zavrača poziv Združenih narodov za premirje. Pakistan bi bil voljan ustaviti sovrastvo, toda Indija ni za to in ne bo, po izjavi Indire Gandhi, toliko časa, dokler ne bodo odpravili vzrokov, ki so, po njenem mnenju, pripeljali do sedanjih sovražnosti. Na svetu je precej takih, ki menijo, da Indija ne ravna prav, ko tako trdovratno vztraja na svojih stališčih in raje nadaljuje vojno, kot bi se odločila za mir.

Ondaj je ugledni The New York Times zapisal, da zaradi tega New Delhi veliko tvega pri svojem ugledu in da utegne tako indijsko stališče odvneti od Indije marsikatero, posledice njenega privrženega prijatelja. Med velikimi silami je prišlo do nekega čudnega ravnovesja glede indijsko-pakistanskega spopada. Združene države Amerike zagovarjajo načelo stroge nevtralnosti, kitajska stran vneta podpira Pakistan, Sovjetska zveza pa je odločno na strani Indije. Predvsem zaradi tega

se vojna tudi lahko nadaljuje in žrtve naraščajo, kajti nihče ne dvomi, da bi bilo sicer čisto drugače — če bi namreč veliki trdno in odločno zahtevali, naj se morija ustavi! Lahko domnevamo, da bo vojne sicer relativno kmalu konec, saj naposled ne ena ne druga stran ne premoreta sil in sredstev za dolgotrajnejše vojskovanje, ki je v tem sodobnem času nadzvočnih letal in velikanskih tankov izjemno drago, toda vsekakor to pomeni, da lahko pričakujemo novice z bojišč vsaj še teden dni, oziroma tako dolgo, dokler Indija ne bo dosegla svojega cilja: okupacijo Vzhodnega Pakistana. Pri tem je treba opozoriti še na eno zaskrbljujočo neznanko: nič namreč v tem trenutku še ne vemo, kako bo na tak razvoj dogodkov (če bo) od njega tudi v resnici prišlo) reagirala Kitajska. Od tega pa je lahko v precejšnji meri odvisno

Tragedija se
nadaljuje

tudi nadaljevanje te nepotrebne in mučne tragedije na indijski podcelini.

Bolj vesele novice prihajajo iz Bonna, kjer je zahodnonemška vlada začela priprave za ratifikacijo moskovskih in berlinskih sporazumov. Po dolgi in zelo naporni pogajanji se je tako v tem delu sveta zopet obrnilo iz dobrega še na boljše. Ratifikacija sporazumov, in torej njihova veljavnost, bo namreč vsekakor pomembno prispevala k nadaljnjemu popuščanju napetosti in s tem tudi omogočila konkretnije priprave na sklicanje konference o evropski varnosti, ki je že dolgo — četudi za zdaj zgolj kot predlog — aktualna na stari celine.

Ameriški predsednik Richard Nixon in francoski George Pompidou sta se srečala na Azorih in v temeljiti večurni razpravi pogovorila o monetarni krizi ter nekaterih dvostranskih ter svetovnih problemih. Poročajo, da je bilo vzdušje med pogovori odkrito in prijateljsko.

TELEGRAMI

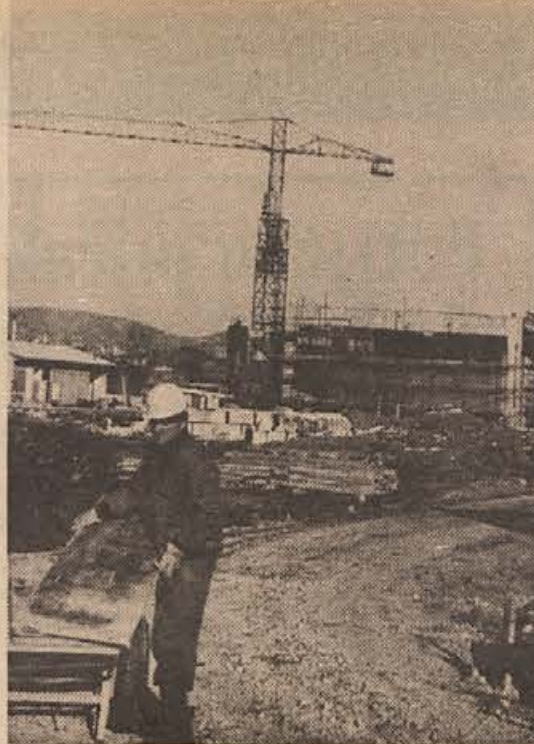
TEL AVIV — Izraelska predsednica Golda Meir, ki se je vrnila z obiska v ZDA, je po povratku domov izjavila, da je zelo zadovoljna s pogovori, ki jih je imela z ameriškim predsednikom.

LONDON — Velika Britanija bo zaradi nenadne nacionalizacije britanske nafte družbe v Libiji zaprosila za zaščito mednarodno razsodišče.

FRANKFURT — Po zaslugi Zveze sindikatov Jugoslavije in zahodnonemških sindikatov, uprave ljudske univerze ter generalnega konzulata v Frankfurtu, so jugoslovanski državljani, zaposleni v tem zahodnonemškem mestu, dobili svoj center. Center je namenjen kulturi, izobraževanju in razvedrilo in je nameščen v poslopju frankfurtske ljudske univerze.

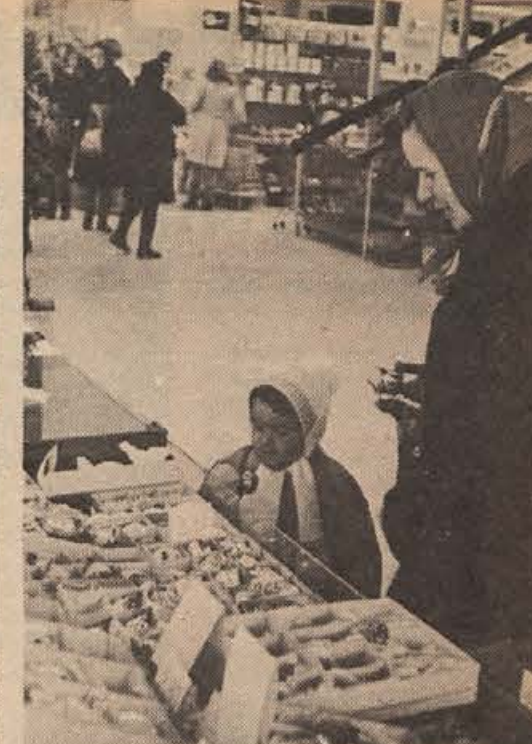
Kočevske trgovine so se kar dobro založile z okraski za novoletne jelke in z ostalim blagom. Sicer se zgodi, da res nimajo prav tega in onega, kar si ne pretirano zahtevan kupec zaželi, vendar bodo lahko še marsikaj naročili, saj novo leto še ni preblizu. (Foto: J. Prime)

Takole je bilo v petek gradbišče „krompirjeve“ na Mirni, za katero sta KZ Trebnje in Kolinska iz Ljubljane sklenili pogodbo o dobavi 2500 ton letošnjega krompirja. Ker je odkup prvih 300 ton predviden še za ta mesec, kmetje pa to že težko pričakujejo. (Foto: Legan)

Zemeljska dela za novo bencinsko črpalko na Dmrovem so v polnem teku. Podjetje ISTRABENZ bo gradilo v krški občini dve črpalnici. Druga bo stala v Stari vasi, v neposredni bližini gradbišča za bodočo jedrsko elektrarno. (foto: Jožica Teppey)

Kolektiv osnovne šole v Mirni peči je pomagal učencema Slavku in Marjanu Bukovcu s Kala pri Mirni peči, ki jima je umrla mama. Prosvetni delavci na mirnopedski šoli so zbrali denar in kupili oblečila za učenca, ki sta zaradi izgube mame prizadeta. (Foto: P. Pungercar)

Turistični barometer

Iz hotelov že sporočajo, da rezervacij za silvestrovanje zmanjkuje. Najbolj privlačne so Šmarjske Toplice, kjer že zdavnaj nimajo nobenega prostega ležišča. V Čateških Toplicah se bo lahko zabavalo največ gostov, na Otočju bo v gradu silvestrovanje najdražje.

Z Dolenjske turistične zveze pa sporočajo, da bodo med novoletnimi prazniki odprte tudi nekatere turistične postojanke. Silvestrovalci boste lahko na Bohorju, v Črmošnjicah, na Frati, Lisci in Mirni gori. Če bo sneg prizanesljiv, bo dostop do teh planinskih postojank lahek, zato pa smuke ne bo dosti. Prav gotovo pa bo za marsikoga zanimivo silvestrovanje, povezano s planinsko turo — če bo kajpak dovolj snega — peš, potem pa za novoletne praznike smuka. In ko smo že pri smuki: če bo dovolj snega, bodo vlečnice obratovalne. Za avtomobiliste bo najbližje Trebnje, kjer je vlečnica nad cesto, za Novomeščane, zlasti za mlajše, pa bo mikavno v Žlebeh na Marofu, kjer ima SD Rog prenosno vlečnico.

COSMOS — BELT: koristna združitev

RADOSLAV JAREBICA

Črnomaljski Belt v okviru podjetja Cosmos: več kot 700 zaposlenih, letošnja vrednost proizvodnje 51 milijonov dinarjev, proizvodni načrt 1972 — 97 milijonov. Letošnji izvoz predstavlja okrog 30 odstotkov proizvodnje.

Radoslav Jarebica, tehnični direktor Belta, o združitvi po poldrugem letu:

„Integracija je bila zasnovana tako, da v Beltu relativno primitivno proizvodnjo zamenjamo z moderno. To je bila pač ekonomska nujnost, sicer bi Belt propadel. Pred združitvijo je bil tehnično in časovno pripravljen načrt za modernizacijo. Današnji burni dogodki onemogočajo časovno uresničitev, zato doživlja načrt nekatere spremembe, ki

jih zahteva današnje splošno jugoslovansko ekonomsko stanje na tržišču. Mislim pa, da mirne duše lahko rečemo: združitev je bila koristna za oba partnerja.

Smo pa kajpak v težavah: surovine so se podražile za 40 odstotkov, osebni dohodki naraščajo — naše cene pa so se dvignile le za 16 odstotkov. Tudi na Zahod izvažamo z izgubo, toda moramo izvažati zaradi deviz. Rentabilno je edino vzhodno tržišče.

Rekonstrukcija tovarne se je začela. Prva faza bo končana v prvem trimesečju prihodnjega leta, zato bomo 1972 v livarni že podvojili proizvodnjo. Proizvodnja industrijskih strojev bo dosegla skoraj tretjino vse proizvodnje: zmanjšali bomo število izdelkov in šli v večje serije!

FRANCI VOLČANŠEK

Nezakonitost

Predsednik občinskega sindikalnega sveta Brežice Franci Volčanšek o samoupravljanju:

„Samoupravljanje v praksi je drugačno, kot si ga zapisujemo. Čedalje več je upravičenih pritožb zaposlenih zaradi kršenja pravic delavcev. Ta pojav je značilen predvsem za obrate. Sporov je najbrž zato več, ker šele dopolnjujejo pravilnike o delitvi osebnega dohodka. In če ne prej, se vsakdo oglasi tedaj, ko gre za dinar.

Zdi se mi skoraj nerazumljivo, da je v podjetjih lahko toliko nezakonitih odločb in da odgovorni ljudje lahko tako omalovažujejo zakone. Ze teh dokumentov, na katere se delavci pritožijo, je veliko, nič manj pa ni najbrž tistih, za katere ne vemo. Vpeljati moramo red, če ne gre drugače, pa s kaznimi v dejanjih, ne na papirju. Najbolj žalostno pa je to, da delavci pogosto ne najdejo zaščite niti v okviru ZK niti v sindikalni organizaciji podjetja.

J. T.

FRANCI KUCHAR

Cigani

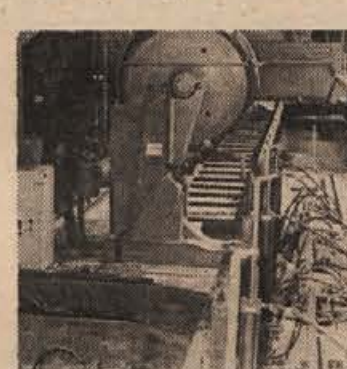
Prešeren bi zapisal: „Al prav se piše kaša ali kasha...“ Ciganski

problem so nekateri začeli reševati tako, da so Cigane preimenovali v Rome. To bi bilo sicer lepo, a problemi ostajajo enaki.

Na Dolenjskem je bilo že veliko poskusov, da bi Cigane normalno sprejeli med druge prebivalce, da bi jim vcepili delovne navade, da bi njihove otroke šolali, a vse je ostalo le pri poskusih.

Zadnji, gotovo najresnejši načrt je naredil dolenjski klub poslancev: vse dolenjske občine naj bi v medobčinskem okviru rešile zdajšnje težave, pomagati pa bi kajpak morali tudi republiški forumi. Prvi ukrepi so že vidni: v novomeški občini so začeli hoditi v prvi razred tudi sedemletni Cigančki.

Medtem ko si občine prizadevajo za napredek pri reševanju teh težav, je neki občan sprožil spor, češ da je dejanje s Cigani genocid. Franci Kuhar, predsednik novomeške občinske skupščine: „Nimamo se za kaj opravičevati, nimamo slabe vesti in ne pričakujemo nikakršnih epilogov. Smatram, da smo pokazali pri reševanju ciganskega problema ogromno strpnosti, da smo si prizadevali in si še močno prizadevamo za njihovo boljše življenje in normalnejše vključevanje v družbo!“

VELJAJO ZAMRZNJENE CENE

Zmrzal

Podobno kot lani ob takem času so zdaj cene spet zamrznjene. Kako bo ta ukrep zvezne vlade vplival na poslovanje v Novolesu, odgovarja kratko in jedrnatno direktor Jože Knez:

„Odločil sem se, da bom živel kot normalen državljan in da se ne bom več ukvarjal z zadevami, ki nikamor ne peljejo in o katerih naj odloča država!“

Slavko Pavlin, vodja službe za prodajo pohištva: „Zamrznitev cen je, kar zadeva izvozni program, dobrodošla, ker se ne bodo smeje podražiti surovine, cene na zahodnem trgu pa so bolj ustajene kot pri nas. Na domačem trgu pa smo v precepu, ker smo s prodajnimi cenami obviseli v zraku že pred lansko zamrznitvijo, povišali pa jih nismo niti pozneje. To pa, mislim, je trenutni ukrep: za pametno in dolgoročno gospodarjenje so potrebne stabilne cene. Rešitev pa ni edino v zamrznitvi.“

Vili Pavlič, vodja službe za prodajo polfinalnih izdelkov: „Po prvi zamrznitvi in po sprostitvi so nekateri monopolisti s samoupravnimi sporazumi mnogo pridobili. Novoles ni dobil ničesar, ker samoupravni sporazumi za popravek cen ni bil dosežen, prodajne cene so še zdaj take, kot so bile lani.“

J. S.

OTO DEVJAK

Prezimitev

Za naša gradbena podjetja je vedno zelo pomembno, kako bodo prebila zimo, ki predstavlja zanje mrtvo sezono. Vendar spet ne čisto „mrtvo“. Direktor gradbenega podjetja ZIDAR inž. Oto Devjak je povedal:

„Kako bomo prezimili, je odvisno predvsem od vremena. Predvidevamo, da bomo to zimo prebili tako:

— 50 odstotkov ljudi in zmogljivosti celotnega podjetja bomo vključili na delo na območju Reke, kjer imamo sicer 30 odstotkov ljudi in zmogljivosti. Tam ni zime in traja gradbena sezona običajno vse leto. Novih 20 odstotkov ljudi bomo premestili na Reko iz ljubljanskega in kočevskega gradbišča.

— 25 odstotkov ljudi bomo uporabili za obnovitvena dela in ostala notranja dela v zaprtih objektih, razen tega pa nekaj tudi za zunanja dela, če bo vreme dopuščalo;

— ostalih 15 odstotkov ljudi bo odšlo na plačane dopuste, ki jih bodo preživeli doma.

Razen tega bodo člani našega kolektiva izkoristili v januarju, februarju in marcu polovico svojega rednega letnega dopusta.

V zimskih mesecih ustvarimo v našem podjetju običajno po 50 do 60 odstotkov manj kot v ostalih letnih časih.“

J. P.

Sejmišča

BREŽICE

Na sobotni sejem v Brežice so prišli 493 mlajših in 27 starejših prašičev. Prodali so 402 prašiče, mlajša od 3 mesecev, in 18 starejših. Kupci so morali odšteti po 10 do 11 din za kilogram žive teže mlajših ter od 8 do 9 din za kilogram žive teže starejših prašičev.

NOVO MESTO

Ponedeljkov sejem je bil srednje živahen, kupci pa so prišli tudi iz trebanjske in metliške občine. Cene so bile znatno višje kot prejšnje ponedeljkove. Naprodaj je bilo 451 prašičev, prodali so jih 369. Za prašiče, mlajše od 12 tednov, so prodajalci zahtevali 200 do 260 dinarjev, za starejše pa 270 do 450 dinarjev.

vredno je zapisati...

Tahograf je naprava, ki meri in hkrati tudi beleži hitrost. Dolžni so jo imeti tudi vsi avtobusi. Pomanjkljiv tahograf predstavlja tehnično nepopolno vozilo. Torej nekaj takega, kot bi se vozilo s prazno rezervno gumo, s prazno skatlo za prvo pomoč ali kaj podobnega.

Neprijetno je zato prese-netila vest v televizijskem dnevniku o akciji miličnikov. „Krona vsega je bil avtobus novomeškega podjetja Gorjanci, ki je bil brez tahografa,“ je povedal napovedovalec. Pri Gorjancih

Tahograf

so pojasnili, da to ni res, pač pa da je bil avtobus samo brez vložnega kartončka v tahografu, tako, da hitrosti niso bile zabeležene. V prvem primeru bi bile kazni hujše, v drugem — brez kartončka — je voznik plačal 50 dinarjev. Takoj naslednji dan so miličniki avtobusu Gorjancev sneli tablico, ker je bil nepopoln — šele ko so ga popravili, je tablici dobil nazaj.

Kajpak ne gre zgolj za plačilo 50 dinarjev kazni, gre zlasti za ugled podjetja, ki mu je tako mnogi očitajo nesolidne in nekulturne vožnje. Slabega glasu pa se podjetje težko reši, še posebej, če se bo kaj takega ponovilo.

Gre pa še za nekaj drugega: vozniki imajo pravico in bržkone tudi dolžnost, da se uprejo vsaki tehnični pomanjkljivosti. Vprašanje pa je, ali se je doslej že kdo uprl, da bi vozil s tehnično pomanjkljivim avtobusom ali tovornjakom. Vozni redi so napeti, podjetja se jih morajo držati. Kaj, če se bo zaradi tega nekoč — vseeno pri katerem podjetju in pri katerem soferju — morda zaradi slabih zavor ali česa drugega zgodila huda nesreča?

Dobro obveščeni občani — dobri samoupravljalci!

Hlapec Jernej — privlečen za lase

Odgovor na pismo Karga Vehovarja, direktorja »Jutranjke«

Rad bi prikazal nekatere stvari v zvezi z minulim delom v »Jutranjki«, kot jih sam vidim in doživljam.

Na občinski sindikalni svet je prinesla skupina delavcev iz podjetja »Jutranjka« predlog pravilnika o minulem delu, po katerem bi si štirje tovariši v prihodnjem letu razdelili 28 starih milijonov, v največji meri pa bi bil tega deležen predlagatelj tega predloga tovariš Karel Vehovar, generalni direktor podjetja. V 10 letih bi po tem predlogu bilo deležnih še okoli 150 od 900 zaposlenih, vendar bi se delež za minulo leto na posameznika iz leta v leto manjšal, ne računajoč pri tem razvedenjenosti denarja. Predlog je grajen na neki iluzorni rasti, kakor da bo konjunktura večno trajala. Članice delovnega kolektiva iz »Jutranjke« so protestirale zoper tako postavljeno minulo delo in se bale, da se ne bo ponovilo leto 1967, ko je direktor dobil razen lepe plače še 4,2 milijona starih dinarjev kot nekakšno nagrado, one pa imajo majhne prejemke ob skrajno napetih normah. Zelele so ostati anonimne, kajti sicer...

Ko sem predlog preučil in uvidel, da je vsa reč močno dvomljiva, sem ga pokazal sekretarju občinskega komiteja ZK Sevnica Viktorju Auerju in oba sva menila, da ga bovala v presojo republikanskim organom Zveze sindikatov in Zveze komunistov. To sva tudi storila in kot logična posledica tega je bila sklicana skupna seja komisije za samoupravne odnose pri občinskem sindikalnem svetu in komisije za družbeno-ekonomske odnose pri občinski konferenci ZK. Na tej seji sta bila prisotna tudi dva republikanska sindikalna funkcionarja, Mitja Švab in Franci Polak, udeležili pa so se je tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij iz »Jutranjke«. S te seje je objektivno in pošteno poročal v Dolenjskem listu Alfred Železnik.

Mitja Švab je obširno razpravljalo o minulem delu, predlog generalnega direktorja pa zavrnil s tehničnimi pripombami. Menil je, da je predlog toliko pozitiven, kolikor bi lahko služil kot izhodišče za iskanje meril o delitvi minulega dela, ki pa morajo upoštevati celoten kolektiv in biti v skladu z družbenimi dogovori, nikakor pa ne sme delitve minulega dela povečevati socialnih razlik. Tovariši iz »Jutranjke« so še nadalje zagovarjali direktorjev predlog, predsednik osnovne sindikalne organizacije pa je prebral z očit-

nim zadovoljstvom direktorjevo pismo, v katerem imenuje tiste, ki razpravljajo o njegovem predlogu, ekonomske analfabete in ignorante, češ da ne morejo razumeti predloga, ker ne poznajo finančne konstrukcije v podjetju. Molče smo preslihi prek žaljivk, ki so se usule iz pisma, in sklenili, da se znova dobimo, tokrat s samim predlagateljem tov. Vehovarjem.

Pod težo argumentov smo se lotili prvega predloga. Direktor je popustil, toda da bi njegova obveljala, je na hitro izdelal še nekaj predlogov, v katerih je sicer delno upošteval našo kritiko, na prvi predlog, katerega smo mi obravnavali, pa je dočela »pozabil«. Te nove variante nam ni poslal na vpogled, temveč je razdelil med člane delavskega sveta »Jutranjke« in razne politične institucije v občini in republiki sramotilno pismo, v katerem skuša dokončno obračunati s sekretarjem komiteja ZK in menoj. Besede in slog pisanja spominjajo na albanski tisk v letih informbiroja in je vsaka kultura dialoga izključena. Iz teh napadov je mogoče jasno razbrati, da so zanj družbeno-politične organizacije nepotrebne, da celo škodljive. Samoupravljanje bi verjetno še prenesel, toda brez partije in sindikatov — to pa že nekako žebotovski diši.

Še preden je pismo razdelil na seji delavskega sveta, so sklenili o »trinajsti plači«, verjetno, da pomirijo nemirne duhove v kolektivu, pa čeprav tega iz dnevnega reda ni bilo mogoče razbrati.

Direktor pa še ni prenehal z napadi, še vedno pošilja različne dopise na družbeno-politične organizacije v občini, v katerih blati vse od kraja, sebe pa povzdiguje do nebes. Vprašam vas, od kod mu ta moč in kakšen pojav je to? Titove besede iz Karadjordjeva so še tople in črnilo sklepov 3. konference ZKS se še ni dodobra posušilo. Ali je vse to za veter ali za konkretno uporabo? Okvalificirajmo ta pojav in ukrepajmo!

Kaj k temu pravijo tudi člani kolektiva, ki se morajo zavedati svojih samoupravnih pravic in prekiniti z anonimnostjo ter se boriti proti negativnim pojavom?

In še nekaj stvari za razmišljanje:

Od 900 zaposlenih je menda samo 9 komunistov, to se pravi en odstotek, kar je verjetno izjemen primer. Ali je to po ključu ali morda rezultat od-

nosa oziroma selektivne politike?

Kaj bi se zgodilo s članom kolektiva, če bi dregnil tam, kjer sva midva s sekretarjem ZK?

Zakaj takšen obračun s tistimi, ki se zavzemajo za dokumente, ki so jih sprejeli vrhovi SFRJ in delavski razred?

Zakaj toliko anonimnih pisem s pritožbami, če je svoboda govora zagotovljena?

Zakaj niso dovolili centru za raziskavo javnega mnjenja pri republikanskem sindikalnem svetu, da bi opravil anketo v kolektivu?

Zakaj ni kolektivnega sestanka, čeprav so to želeli?

Ker se tov. Vehovar sklicuje na hlapca Jerneja, dovoli pa si vedenje, ki je vse prej kot hlapčevsko, se vprašujem, če morda ni zamenjal Cankarjeve junake, zato naj presodi, če mu morda ne zvenijo bolj domače in pošteno Kantorjeve besede iz Kralja na Betajnovi?

Ker sem v načelu zoper vsake oblastniške težnje, sem bil primoran ugrizniti v kislo jabolko sindikalnega življenja in zaščititi tiste, ki so me to prosili, sicer mislim, da bi bil moj posel jalov. Od zakonske pravice samoupravljanja do dejanske možnosti pa je ponekod še zelo daleč.

FRANC PIPAN,
predsednik občinskega
sindikalnega sveta
Sevnica

Potrjeno pričakovanje 2.200 zdravnikov

Nekaj dni pred ljudskim glasovanjem o združitvi zdravstvenih pravic delavcev, kmetov, obrtnikov, upokojencev in drugih je prišlo na komite občinske konference ZKS v Novo mesto pismo, ki sta ga v imenu Slovenskega zdravniškega društva iz Ljubljane podpisala predsednik asistent dr. Anton Dolenc in generalni sekretar društva dr. Stjepan Bunta. Pismo je bilo objavljeno na dolenjski strani v DELU, zdaj pa seznanjamo z njegovo vsebino tudi vse združene zavarovance v petih občinah, ki jih združuje Komunalni zavod za socialno zavarovanje v Novem mestu. V imenu 2.200 slovenskih zdravnikov sta predsednik in tajnik stanovske organizacije našega zdravništva sporočila

Spoštovani!

Slovensko zdravniško društvo izraža zadovoljstvo in priznanje ob sporočilu, da na območju Komunalne skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in zdravstvenega zavarovanja kmetov Novo mesto, pripravljate enotno združenje in enoten obseg zdravstvenega varstva za vse prebivalstvo.

Zdravništvo te republike je preko svoje organizacije, pa tudi preko svojih zdravnikov — družbenih delavcev vztrajno poudarjalo in težilo k enotnemu socialnemu zavarovanju. Ker poznamo in priznavamo moralni in materialni delež slovenskega kmeta v revoluciji in njej, bo vaša odločitev prispevek k nadaljnji utrditvi vzajemnosti in solidarnosti v naši socialistični skupnosti.

V obdobju, ko ugotavljamo, da nastaja socialno razslojevanje tudi na Slovenskem, je ravno tako pomembno, da sta delavec in kmet solidarni kakor v času boja za nacionalne in socialne pravice pred 30 leti, tudi danes ob delitvi dobrin, ki jih je socialistični družbeni sistem ustvaril.

Prepričani smo, da bo 6. decembra 1971 referendum v vaši regiji uspel. Obračamo se na vas v imenu 2.200 slovenskih zdravnikov, najneposrednejših nosilcev zdravstvenega varstva, da podprete prizadevanja, ki so odraz visoke moralne in socialne zavesti ter politične zrelosti in odgovornosti, ki vzbujajo priznanje.

Sprejmite, spoštovani tovariši in tovarišice, izraze globokega spoštovanja!

Posnemajmo novomeško skupnost!

Zakaj ne bi tudi drugod kmetovih pravic izenačili z delavčevimi?

Glede osnutka oziroma predloga o novem zdravstvenem in pokojninskem varstvu kmetov je bilo doslej izrečenih že veliko besed, ki so pokazale, v čem je bistvo pretiranih socialnih razlik med mestnim in kmečkim prebivalstvom.

Po vsej verjetnosti je zadnja konferenca Zveze komunistov Slovenije še spodbudila dejavnike v novomeški skupnosti v prepričanju, da je združenje skladov zdravstvenega zavarovanja eden izmed ukrepov za zmanjševanje socialnih razlik. Ta poteza je navdušila tudi ljudi v sevnški občini, ki spada k celjski skupnosti za socialno zavarovanje, da so sklicali posebno posvetovanje, na katerem je govoril tudi direktor Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje iz Celja in zvezni poslanec Milan Loštrk. Le-ta je kmete nekoliko razočaral z besedami,

ki jih je izrekel v razpravi.

Ker v sevnški občini kmetje še vedno predstavljajo velik del prebivalstva, ki na lastni koži občuti naraščajoče socialne razlike, je izenačenje pravic do zdravja v tej občini še kako pomembno. To spoznanje vodi kmete do prepričanja, da bi morala zamenjati novomeško komunalno skupnost podpreti ne samo celjska, marveč vse slovenske komunalne skupnosti, saj bi na ta način izenačili pravice vseh slovenskih kmetov.

Kmečki ljudje iz sevnške občine, ki z delavci vred prispevajo enak odstotek za svoj zdravstveni dom, se počutijo prizadete, ker ne morejo uživati enakih pravic iz zdravstvenega varstva kot delavci. Svoje upanje stavljajo v najbolj množično družbeno-politično organizacijo — Socialistično zvezo, ki je v najtežjih dneh naše zgodovine

znala združiti delavce in kmete v enoten boj proti okupatorju. Prepričani so, da z združitvijo skladov zdravstvenega zavarovanja, ki bo veljala za vse slovenske kmete, ne bomo več dolgo odlašali.

KAREL ZORKO
Zavratec 32

Z vodo po vročem železu

— Prosim! se je na klic telefonskega zvonca oglasil tajnik krške občinske skupščine 7. decembra.

— Tukaj Dolenjski list. Že lahko zvemo za najboljši in najslabši kolektiv na referendumu?

— Vsekakor, najboljši je bila Preskrba, najslabši Dolenjski list, se je glasil hudomušen odgovor.

— Kako to mislite, se šaljete?

— Prav nič. Tudi drugi so enakega mnenja. Ozrite se na sevnško stran, na izjavo Milana Loštrka, s katero ste nam napravili kaj slabo uslugo. Marsikdo se je izjave oprjel in nam jo dal pod nos. Na srečo je vse za nami, tudi jeza je mimo. Uspeli smo.

Predsednik občinske konference SZDL in predsednik občinskega sindikalnega sveta sta me dva dni kasneje pozdravila s podobnimi pripombami:

Loštrkovo izjavo ste objavili teden dni prej. Napravila nam je težave. Take besede, pa iz ust človeka, ki je tudi naš zvezni poslanec! Kako je mogel tako nespodobno govoriti? Zares smo presenečeni nad njegovim stališčem. In še na podpredsednika republikanskega izvršnega sveta se je skliceval! Marsikdo je navrgel, češ saj je direktor velikega zavoda za socialno zavarovanje, potem že nekaj ve. Prepričani smo, da nam je naš poslanec omajal odstotek pozitivnih glasov in pripomogel, da se je ta ali oni glasovalec nagnil na drugo stran tehtnice.

Dolenjskemu listu zamerijo v Krškem se to, da je bila izjava priobčena le v posavski izdaji. Kost, ki jo je vrpel Loštrk, so glodali le Krčani in Trebanjci, medtem ko v Beli krajini in drugod na Dolenjskem niso vedeli zanjo.

In tako bi Dolenjski list skoraj proglasil za večjega krivca kot pa poslanca, ki je bil avtor izrečenih dvomov.

JOŽICA TEPEY

Revež bo vedno ostal revež!

Tovariši urednik!
V zadnji številki DL je bila objavljena vest z naslovom »Pijana ležala v snegu«. Ta vest me je nekoliko zbudila, zlasti še, ker ste z imenom objavili prizadeto osebo. Gre za to, da človek oziroma bralec ne ve, če gre za nesrečen spodrsjak, ki se lahko zgodi vsakemu človeku, bodisi zaradi utrujenosti, podhranjenosti, tragičnega dogodka v družini ali kaj podobnega. Končno je tako stanje tudi osebna zadeva.

Pogostokrat oziroma večkrat sem že bral o stvareh, ki pa niso le osebna zadeva, pač pa družbena. Primer: kdo so tisti ljudje, ki bodo začeli vračati večmilijonske kredite po letu 2000? Čeprav je hotela javnost spoznati njihova imena, nam še do danes ni uspelo objaviti tudi v Dolenjskem listu niti začasnih črk njihovih priimkov in imen.

Torej: revež bo še vedno ostal revež!

SLAVKO SMERDEL
Krško

Sočustvujemo z Renato!

V predzadnji številki Nedeljskega dnevnika smo pod naslovom: »Renata je izgubila mamico« prebrali resnično pretresljivo zgodbo sedemletne Renate s Pristave nedaleč od Šmarja pri Jelsah. Prosim, če objavite ta kratek sestavek, v katerem je izraženo naše mnenje.

Zakaj je bila prošnja očeta Franca vsepovsod zavrnjena?

Za Renatino prošnjo se nihče ne zmeni. Sodisce trdi, da sedemletna Renata pripada materi, ki jo je kmalu potem, ko se je rodila, zapustila. Nikoli prej ni pokazala do hčerke materinske ljubezni, sedaj pa, ko se je dekletce navezalo na očeta, jo hoče mati — če jo sploh lahko tako imenujemo — iztrgati iz njegovega naročja. Razpravljale smo o tem dejanju in vse smo se zgražale nad početjem javnih organov. Cvetka nas je vprašala: »Dekleta, komu po vašem mnenju pripada otrok, ki je skoraj sedem let živel pri očetu, mati pa ga je ves ta čas zanemarjala?« Odgovor je bil enoten: »Očetu!«

Od novega leta nas loči samo še nekaj tednov, nato želimo Renati in njenemu skrbnemu očetu, da bi ju novo leto pripeljalo v bolj mirno in srečno življenje!

Marinka, Darinka, Cvetka,
Alenka, Anica, Branka
in Helena iz DD »Majde Silc«,
Novo mesto

Kosmat, ker nimajo?

Toliko opevani in hvaljeni brivnik Braun Iskra siskant nima rezervnih delov, da bi rešil iz zadrege svoje posabnike. Tudi mrežica tega aparata ni trajna in moraš kupiti novo, če se hočeš obriti. Mrežico za ta brivnik sem iskal 25. novembra v Ljubljani v trgovini Iskra na Titovi cesti, pa so me na kratko odpravili: »Je nimamo.« Z nasvetom, naj grem še po drugih trgovinah, si nisem dosti pomagati: nikjer je niso imeli. Tako bi praznike preživel s kosmatim obrazom, če me ne bi bila rešila »klasna britvica«. Ali zaradi zamrznjenih cen nisem mogel dobiti rezervnega dela? Hitro vstajamo, hitro se oblačimo in tako mimogrede ostanemo neobriti, ker Iskra nima mrežic.

VLADIMIR PREZELJ

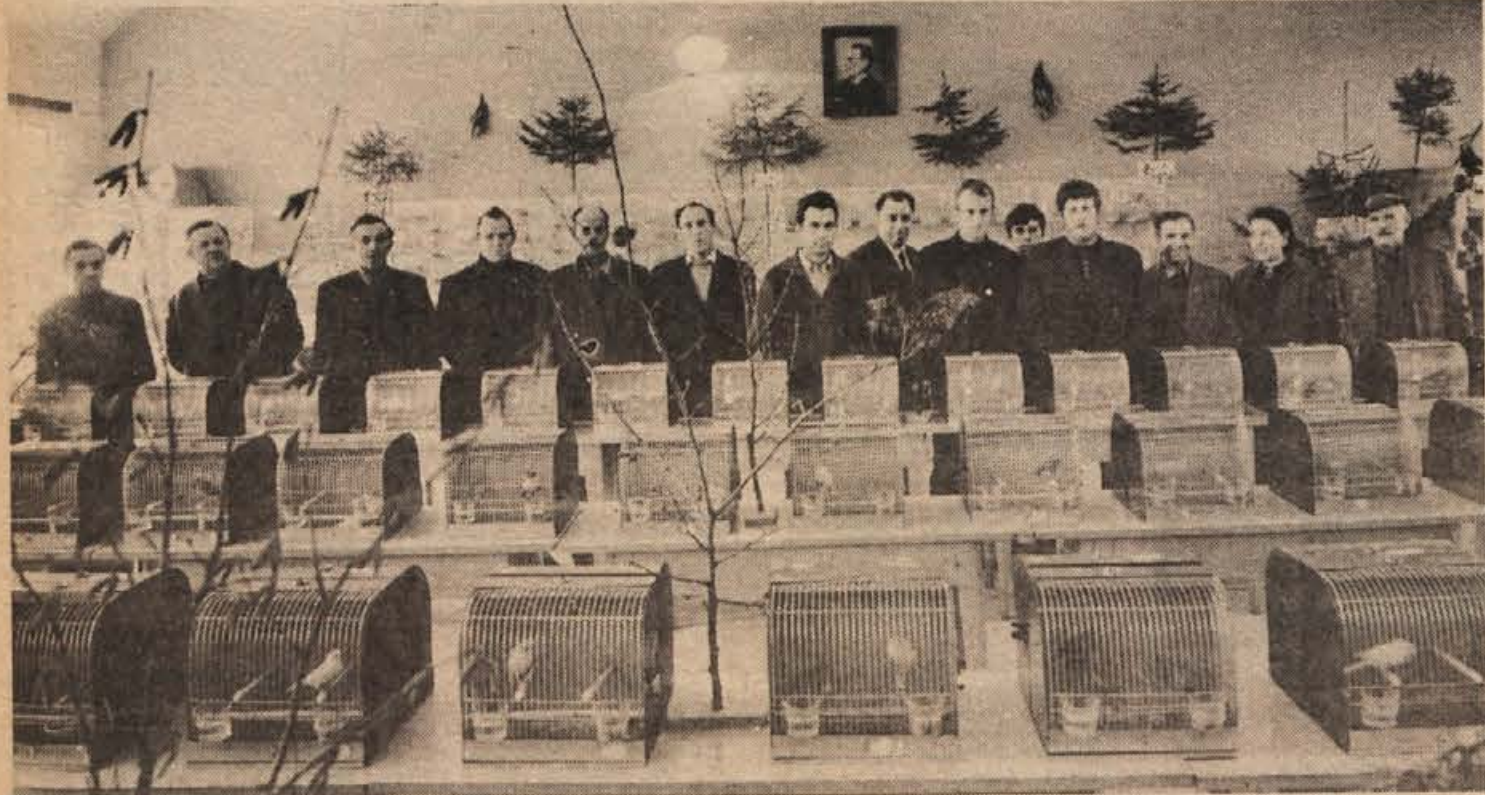
Gre za samovoljo?

V Dobručah smo leta 1957 uredili studenec s pomočjo Rdečega križa, ki je prispeval strokovno pomoč, težaško delo pa so opravili vaščani sami. Vodo iz globine 9 m črpamo s črpaljo. Pred ureditvijo studenca je voda narasla in celo poplavlila polje, zdaj pa jo je običajno le 2 ali 3 metra v vodnjaku. Pravi izvir je 1800 m za vasjo, kjer je po pripovedovanju iz roda v rod nekaj stal mlin, a so ga Turki podrli, izvir vode pa zabil. Ob daljšem deževju voda še privre na površje.

Skrajni čas je strokovno ugotoviti, kaj je z vodo, da je zmanjkje, v nedavni suši pa smo bili popolnoma brez nje. Vaški funkcionar Alojz Štefanič je prošil za pomoč podjetji Beti in Novoteks, ki sta rade volje obljubili pomoč. Dali sta motorno brizgalno in po dva delavca, vodo pa so črpali iz Lahinje. Rečeno je bilo, da bodo natakali toliko časa, da bodo vsi dobili vodo, toda besede niso držali. Od jutra do polnoči so nekateri delali, ko pa je voda po cevi pritekla v vodnjak, je vodja črpalke iz Beti ustavil črpanje, vodnjak pa je ostal prazen. Prošnja ni nič pomagala, čeprav so se ljudje zgražali nad tako samovoljo.

Oskrba z vodo je življenjskega pomena za vsako gospodinjstvo, še bolj za kmečka gospodarstva. V naši vasi menimo, da bo glede tega treba najti dokončno rešitev, kajti suše so zadnje čase vedno bolj pogostne.

JANEZ POVŠE
Dobruče 2
p. Gradac

Na fotografiji je pogled na del razstavljenih ptic na nedavni razstavi v Kočevju. Na sliki je še 14 izmed 25 razstavljalcev, med njimi je četrti z desne Štefan Henningman, prizadeveni predsednik pred slabim letom ustanovljenega društva za varstvo in vzgojo ptic. (Foto: D. Mohar)

Predsedniku SFRJ tovarišu Titu!

Rezervni vojaški starešine Senovega, zbrani na redni letni konferenci, pošljamo tovarišu Titu borbene in vdanostne pozdrave z zagotovilo, da bomo z vsemi svojimi močmi podprli uresničitev nalog, ki jih je pokazala 21. seja predsedstva ZKJ in ki jih je našim narodom posredoval tovariš Tito.

Rezervni vojaški starešine smo med prvimi poklicani, da se odločno

borimo proti vsakršnim pojavom nacionalizma, šovinizma in vsem drugim oblikam razpihovanja mržnje med našimi narodi. Odločno podpiramo stališče našega vrhovnega vodstva s tovarišem Titom na čelu

in naš boj za očuvanje v krvi skovanega bratstva, enotnosti in svobode jugoslovanskih narodov.

ZDRUŽENJE REZERVNIH
VOJAŠKIH STAREŠIN
SENOVO

Odgovor iz Dolenjskih Toplic

Zdravilišče Dolenjske Toplice je na članek „Smetana“, objavljen v našem listu 25. novembra 1971, poslalo naslednje pojasnilo:

Kolektiv Zdravilišča Dolenjske Toplice najodločneje obsoja lažljivo pisanje o našem zdravilišču, ker piše med drugim škodoželjno in z ne-točnimi podatki informira bralce Dolenjskega lista.

Kot je znano, imata oba naša zaprti bazena naraven izvir in direktni dotok termalne vode v oba bazena s temperaturo od 36 do 38 stopinj C. Nenehno torej doteka sveža termalna voda. Bazena čistimo dvakrat dnevno: opoldne in zvečer. Obkraj bazena praznimo in čistimo. Obre-

kovanje, da uprava zdravilišča ne skrbi za to, je popolnoma izmišljeno. Cena kopanja je 4 oziroma 5 dinarjev, in ne osem, kot piše v članku! Na vidnem mestu v recepciji je objavljen cenik vseh kopalskih storitev, pred vhodom v bazena in v bazenih pa so obešena že več let opozorila kopalcem, naj grede pred kopanjem v bazenu obvezno pod prho — tuš, kjer je na voljo topla in mrzla voda, objavljeno v slovenskem in nemškem jeziku, ter vsa ostala potrebna opozorila.

Termalna voda našega zdravilišča spada med zdravilne akroterme z določenimi in priznanimi indikacijami. Žal pa zadnje čase nekateri, predvsem prehodni gostje — turisti zamenjujejo zdravilišče z javnim kopalščem in ravno ti kopalci največkrat ne upoštevajo naših opozoril ter umažejo vodo, ki jo je v času, ko je kopalšče odprto, težko čistiti. Sicer pa je voda čista, ker ne prekinjeno doteka sveža.

Cenjene kopalce in bralce prosimo za razumevanje: ne nasedajte raznim lažnivim pisarjem posameznih škodoželjev!

Uprava zdravilišča
Dolenjske Toplice

Lado Draksler je rad postregel s podatki in dokazili: v bazenu se pozimi ob največjem naveli kopa tudi po 500 kopalcev na dan, pa vendar bi si upal „spiti kozarec vode iz tega bazena“, kadar hočete, tako čista voda je v njem! Ko smo ga malo nejeverno pogledali, je pokazal dokument o rednem tedenskem pregledu vode, ki ga je 25. novembra 1971 izdal inšpektor Zavoda za zdravstveno varstvo v Kopru. V rubrikah, kjer so navedene količine nedovoljenih primesi (umazanije, maščobe, amoniaka, klor) so same — nič! Z majhno priročno napravo nam je mojster tudi v tem trenutku dokazal, da je maščobe v vodi manj kot 0,05 odstotka, klor pa še manj! In končno bakterije: v eni tisočinki litra vode iz bazena je inšpektor našel 80 mrtvih klic. Samo za primerjavo: ko smo pred leti preiskali vzorce sladoleza iz novomeških slaščičarn, je bil najboljši tisti sladolez, ki je imel v tisočinki litra samo 100 (živih!) klic, slabši so jih imeli od 100.000 do 740.000 v tisočinki litra, najslabši pa jih je imel celo več kot milijon! Nič čudnega torej, če je portoroški kopalščni mojster v vsakem trenutku pripravljen piti vodo iz svojega bazena.

In še nekaj: iz Nemčije imajo naročen preparat, ki bo tudi v morški vodi (kakršno imajo v portoroškem bazenu) takoj obarval vodo okrog kopalca, ki bi se polulal v bazenu! Do zdaj je bila znana taka kemikalija samo za sladko vodo, ker je reagirala na sol (v urinu), nova pa bo opozorila na amoniak! Polulanci, pozor torej!

V Portorožu vedo, kaj je turizem, čeprav nimajo tople vode in porabijo vsak dan za ogrevanje vode v svojem bazenu celih 7 ton mazuta. Toliko laže bi bilo torej narediti red v dolenjskih bazenih, kjer je topla voda skoraj zastoj, dober kopalščni mojster pa bi lahko stokrat odtehtal stroške, ki bi jih radi plačali zadovoljni kopalci!

UREDNIŠTVO

A. R., Brežice

Pozanimali smo se v Portorožu, koliko resnice je v pismu tovariša A. R., predvsem zato, ker Dolenjski njeni umazani bazeni res niso v posebno čast. Prijazni kopalščni mojster tovariš

Morda tudi Vas
pekli krivica?
Napišite pismo,
objavil ga bo:
»Dolenjski list«

Za tiste, ki lulajo v bazenih

Zadnjič sem prebral v Dolenjskem listu na strani bralcev zapis o smetani v velikem bazenu v Dolenjskih Toplicah. Na žalost ni tako samo v Dolenjskih, ampak ne dosti bolje tudi v Šmarjskih in Čateških Toplicah. Pred kratkim sem se kopal v kristalno čisti vodi v bazenu hotela Palace v Portorožu. Najprej sem bil presenečen, ko sem se moral temeljito sušiti, pod posebno pipo razkužiti noge, nato pa kupiti za 4 dinarje še kopalno kapo, ker je nisem imel s seboj. Nisem človek, ki bi se prepiral po tujih krajih, pa sem vse, kar so od mene zahtevali tudi izpolnil. Potem sem videl, da je kopalščni mojster vsakogar, ki ni imel kape, najprej vljudno, a ostro opozoril, če ni ubogal, pa mu je kratkoma pokazal vrata. Tudi skakati in pretirano škropiti se ne sme po bazenu, a je vseeno poln mladih in starih. Tja naj si gredo Dolenjci pogledat, kaj je kulturno kopanje...

Pozanimali smo se v Portorožu, koliko resnice je v pismu tovariša A. R., predvsem zato, ker Dolenjski njeni umazani bazeni res niso v posebno čast. Prijazni kopalščni mojster tovariš

Nekaj novih pionirjev odreda „Katje Rupene“ v Novem mestu 29. novembra letos (Foto: fotokrožek)

Ob dnevu republike

Po vsej domovini je bilo praznično razpoloženje. Slavili smo rojstni dan naše republike, naše Titove Jugoslavije.

Letošnje praznovanje je sovpadalo s tridesetletnico vstaje jugoslovanskih narodov, zato je bilo še bolj svečano. Niti največji preroki ne bi mogli pred 30 leti predvideti tega, kar se je zgodilo. Izdani, pravarani, ponižani in poteptani narodi stare Jugoslavije so ostali sami, prepušteni na milost fašističnemu okupatorju.

Komunistična partija Jugoslavije je pozvala na boj. Vsi poštene in zavdni ljudje so kot en mož pristopili v boj proti okupatorju. V tem boju smo zmagali. Naša borba je odjeknila po vsem svetu. Tita in Jugoslavijo poznajo vsi ljudje našega planeta. Postali smo zgled vsem zaslužnim narodom, kako se je treba boriti za svobodo.

njenim narodom, kako se je treba boriti za svobodo.

Podoba naše domovine se je od osvoboditve do danes povsem spremenila. Naš napredek je viden na vsakem koraku. To nam priznajo vsi, ki prihajajo v Jugoslavijo. Letos se nam obeta nova ureditev federacije: dobili bomo novo ustavo in z njo bo več pravic za vsako republiko.

Kljub ogromnemu napredku pa nastajajo tudi težave. Ko postajamo vse bolj bogati, se hkrati večajo razlike med ljudmi. O tem so spregovorili tudi na naših najbolj odločujočih mestih.

Tako smo razmišljali o tem prazniku. V šoli smo imeli proslavo. Proslavili smo rojstni dan s pesmimi in recitacijami. Luči so se prižigale in ugašale ob pesmih in recitacijah. Različni glasovi so doneli kot pri tabornem ognju. Med nami so bili tudi naši najmlajši. Postali so pionirji in obljubili, da bodo dobri učenci.

Ob našem največjem prazniku želimo, da bi bil mir in da bi vsi še lepše in boljše živeli.

NATAŠA ZALOŽNIK,
učenka 7. a OŠ

„Katje Rupene“ v Novem mestu

GD Dobrnič in izobešanje zastav

Tukajšnje gasilsko društvo za noben državni praznik ne izobesi zastave. Skrajni čas bi bil, da bi se odgovorni pri tem GD že enkrat sprijaznili s tem, da je njihov dom tudi javna zgradba, kot so šola, trgovina in druge. Zavedo se naj tudi že enkrat, kaj je njihova dolžnost do države.

Na vse to so bili že večkrat opozorjeni od občinskih in krajevnih političnih forumov in ustno od podpisane, a vse zaman. Vsaj letos, ko praznujemo 30-letnico vstaje naših narodov, se kaj takega ne bi smelo zgoditi. Za zgled naj jim bo sosednje GD Občine, ki izobesi prav za vsak državni praznik zastavo.

Upajmo, da bode te vrstice, objavljene v javnosti, enkrat za vselej zalegle.

STANKO PLESKOVIČ, predsednik
krajne org. SZDL Dobrnič

Novoletno vzdušje, ne da bi delali škodo v gozdu

Veja namesto drevesca

Novo leto je blizu, z njim pa tudi naše skrbi, da si pravočasno prikrbimo „novoletno jelko“ ali kako drugače okrasimo stanovanja ali poslovne prostore. Ker živimo Slovenci tako rekoč sredi gozdov, se marsikdo sam napoti v goščo in poseka najlepše drevesce, ob tem pa ne pomisli, da uničuje naše skupno bogastvo.

Ker nasprotujem taki vrsti uničevanja narave, pa naj bo to za-

konito ali nezakonito, si že vrsto let za novoletne praznike prikrbim jelkovo ali smrekovo vejo, za katero sem si dal narediti primerno stojalo. Veja je lahko lepša od drevesa in lažje jo je dobiti, ne da bi ob tem povzročili kakršnokoli škodo. Upam, da mi bo pri tem sledilo vsaj nekaj drugih ljudi.

DUŠAN BIŽAL
Kočevje
Kolodvorska 1/2

Socialistična družba in religija

6

Dialog je torej skupna pot, z roko v roki proti vrednotam, ki jih skupaj odkrivamo, cenimo in se zanje trudimo.

Samo želimo lahko, da bi takšna gledanja duhovnikov v Cerkev dobila zares večino in da bi Cerkev enkrat za vselej prekinila s prakso, da ona določa meje in pogoje sodelovanja kristjanov z drugače mislečimi.

Dejstvo torej, da v slovenskem družbenem prostoru žive drug ob drugem verujoči in ne-verujoči, kristjani in komunisti, narekuje njihovo sodelovanje in dialog. Vsi so del slovenske narodne skupnosti, vsi žele boljši svet in prav je, da imajo v boju za boljši svet enakopravne možnosti, pravice in dolžnosti. Francoski marksist Roger Garaudy, ki smo ga že večkrat omenjali, je to življenjsko nujnost in možnost pojasnil z naslednjim pogledom, ki ne more veljati le za francoske razmere, marveč dobiva tudi pri nas svoj polni človeški pomen:

„Docela razumemo iz bede porojeno potrebo po popolni skupnosti in popolni ljubezni. Mislimo celo, da je nekaj lepega, če je človek v svoji bedi zmogel takšne sanje, tolikšno upanje in tako neskončno ljubezen do Kristusa. Dejanje vere dokazuje, da se človek nikoli ne prizna poraženega in torej priča o njegovi veličini. Zato nikoli ne prezirajmo in ne smešimo kristjana zaradi njegove vere, ljubezni, sanj in upanj. Naša naloga je delati in se boriti za to, da ne bi nihče ostal zaslepljen, odmaknjen na robu. Naša naloga je človeka približati njegovim najlepšim sanjam in najglobljim upom, ga dejansko in praktično zblížiti z njimi, da bi celo na tej naši zemlji našli začetek svojih nebes.“

Tretji razlog za to, da se z vso vmo odločam za dialog med marksisti in kristjani, pa je v celotni sedanjosti človeški situaciji. Napetosti, hoja človeka na robu vojne, grožnje samo-

mora celokupnega človeštva, ki izvirajo iz možnosti atomske vojne, milijoni lačnih, ki vsak dan umirajo v različnih delih sveta, revščina, ki obstaja poleg bogastva in vse drugo, kar običajno imenujemo velike dileme sodobnega človeštva, vse to za-

piše:
**ZDENKO
ROTTER**

hiteva združen človeški napor, skupno opredelitev vseh, brez ozira na vero, svetovni nazor in drugo, da bi človeštvo uspelo. Ozkostrani svetovnonazorski dogmatizem, ki zaničuje in ponižuje drugače mislečega, vnaša sovraštvo med ljudi, ki jih že tako teže druge sodobne težave in more. In če razumemo

marksizem kot odprt miselni sistem, ki ne vztraja pri tem, da je le v marksizmu vsa resnica, da so edino marksistični odgovori na življenjska vprašanja edino pravilni in resnični odgovori, potem je tudi v samem bistvu marksizma velika spodbuda za srečanje, razgovor in sodelovanje z vsemi, tudi s kristjani. Zato sem bolj marksist, če se za dialog zavzemam.

Seveda ni dovolj izreči se za dialog, ga znati teoretično pojasniti in priporočati drugim. Treba je zanj delovati vsak dan, na vsakem koraku in se boriti tudi zoper vse ovire, ki dialog preprečujejo ali celo onemogočajo. Teh ovir je mnogo. Ob tej prilležitosti in na tem mestu bom omenil samo dve oviri, ki se mi zdita v tem trenutku najbolj pomembni.

Prva ovira bi lahko bila v Cerkvi kot profesionalni, poklicni organizaciji. Omenil sem že, da se v Cerkvi dialog z marksisti težko prebija. Naj-

težja okoliščina pa bi nastala, če bi poklicna cerkvena organizacija ali enostavneje povedano, če bi duhovniki želeli in hoteli tudi v socialistični družbi ponovno uveljavljati staro politično vlogo Cerkev, vlogo, ki jo poznamo pod imenom klerikalizem, če bi hoteli duhovniki zopet igrati vlogo lokalnih in centralnih političnih voditeljev množic, kakor je to bilo v preteklosti in kot se to drugje še vedno dostikrat dogaja. Reči moramo seveda, da jim religiozne množice, verujoči ljudje, prav gotovo večinsko ne bi sledili. Za to trditve nam je lahko v oporo tudi rezultat raziskave slovenskega javnega mnenja v letu 1968. Na vprašanje o tem, kako naj bi Cerkev delovala v naši družbi, se je le 2,1 % anketiranih izreklo za to, da naj bi Cerkev organizirala tudi posebne katoliške politične organizacije, kar je ob podatku, da je v Sloveniji tako ali drugače religioznih okrog 60 % ljudi, izredno malo.

Druga ovira pa bi bila lahko tudi v komunistih, če bi podcenjujoče, omalovažujoče, gledali na verujoče ljudi, če bi videli v njih manjvredne ljudi, ki jim ni mogoče zaupati in ki ne

Praznovali smo

Dan republike smo pionirji osnovne šole Savo Kladnik iz Sevnice še posebno svečano proslavili, saj smo med svoje vrste sprejeli kar 115 novih članov.

Zbrali smo se v domu Partizana. Predsednik PO pionir Dušan Kuleto je vse navzoče lepo pozdravil. Sledil je program, ki so ga pripravili pionirji dramskega krožka. Napočil je za ciberno težko pričakovani trenutek — sprejem v pionirsko organizacijo.

Najprej so ciberni ponavljali za predsednikom zaobljubo. Nato je predsednik po vrsti klical bodoče pionirje na oder, jim izročil izkaznice ter jim čestital. Člani odbora so pionirčkom razdelili tudi pionirske rutice in kapice, ki jih je podarilo Društvo prijateljev mladine.

Novim pionirjem so čestitali tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij in tov. ravnatelj Jože Bogovič.

Novi pionirji so nato zapeli še pionirsko himno ter recitali nekaj pesmi. Ob zaključku je podpredsednica Irena Češek prebrala pozdravno pismo s čestitko za tovariša Tita.

Letošnji pokrovitelji pionirskega odreda, ki so pripravili novim pionirčkom prijetno zabavo in pogostitev, so bili: občinska konferenca ZK, občinska konferenca ZMS, SZDL ter občinska konferenca zvez sindikatov. Vsem se iskreno zahvaljujemo!

Vsi pionirji sevniske šole obljublamo, da se bomo pridno učili in izpolnjevali naloge, ki nam jih nalaga naša skupnost.

PO „SAVO Kladnik“
SEVNICA

Pozdrav iz Avstralije

Samo osem dni je potrebovalo do Novega mesta pismo našega bralca Jožeta Vidoša iz Avstralije, ki nam je pred dnevi sporočil:

„Oprostite, ker se tako dolgo nisem oglasil. Najlepša hvala za Dolenjski list, katerega že daljša časa redno dobivam in najdem v njem veliko zanimivega. Obenem vas prosim, da me obvestite, če je moj brat Stanislav že obnovil naročnino zame; če je še ni, mi pa odpišite, koliko stane za leto dni, in vam bom takoj poslal ček.“

Prilagam vam tudi razglednice tukajšnjega otoka Koolan Island, mogoče vas bo kaj zanimalo. — Želim vam vselej praznike in srečno, uspešno novo leto 1972 iz daljne Avstralije!

JOŽE VIDOS
Koolan Island, 6733
W. Australia

PRIPOMBA UREDNIŠTVA: Najlepša hvala za pozdrave, spoštovani naročnik Jože. Vaši domači iz Stražnjega vrha pri Črnomlju vas prisrčno pozdravljajo! Hvala tudi za lepe barvne kartice Vašega otoka, ki smo jih izročili Studijski knjižnici v Novem mestu, da bodo obogatile njeno zbirko razglednic in sprektoev. Lepo pozdravljeni in srečno novo leto 1972!

Vaš DOLENJSKI LIST

»Dolenjski list« v vsako družino

MAJHNI SE LAHKO BRANIJO

Primer iz tujega tiska, kaj mislijo drugi o naših zamislih o obrambi

V uglednem francoskem listu Le Monde Diplomatique je Dennis Rusinow, raziskovalec iz ameriškega centra za sredozemske studije, ki deluje v Rimu, objavil članek, ki v zanimivi obliki prikazuje, kako tuji gledajo na našo zamisel o vseljudski obrambi. Prispevek objavljamo delno skrajšan.

V oktobru so bili v Jugoslaviji manevri pod naslovom „Svoboda 71“. To je bil prvi javni prikaz „vseljudske obrambne vojne“ na visoki ravni, ki je v Jugoslaviji postala uradna vojna doktrina (nauk, veda).

Na eni strani je nastopil napadalec z vso moderno oborožitvijo in vrhunsko tehniko. Ravnal se je po načelih bliskovite vojne in klasične ofenzivne strategije, ki je temeljila na številni premoči v oborožitvi in v vojaški izurjenosti. Toda napadalec se je moral umakniti, doživljal je napade iz zased, naposled pa je moral kloniti pred usklajenimi napadi redne vojske, teritorialne obrambe, partizanskih enot, „subverzivnih enot“ in oboroženih civilistov, ki naj bi pri sovražniku izvajali sabotaže in pomagali redni vojski.

Kot je bilo predvideno, so zmagali oboroženi branilci, ki so delovali po načelu vseljudske obrambe, ki se je na podlagi izkušenj Titovih partizanov v drugi svetovni vojni uveljavilo po avgustu leta 1968. Takrat je jugoslovansko državno vodstvo sprejelo načelo, da si mora majhna država, ki je zunaj vojaških blokov, zgraditi tako močno obrambno strategijo, da bo velikim trd oreh. Brez take strategije se ji utegne zgoditi, da izgubi glavo in naposled tudi svojo neodvisnost tisti dan, ko bi se uprla grožnemu vojaškemu napadu.

● Napadalec naj nas spozna že na meji

Ne gre, da bi se zanašali samo na redno vojsko, ker bi bilo to neprimerno in tudi škodljivo. Redna vojska namreč nikakor ne bi mogla zdržati pred številčno in tehnično premočjo armade velike sile. Zanašanje na redno vojsko bi potemtakem povzročilo malodušje in nagajnost k vdaji, kar bi napadalec samo spodbudilo.

Na drugi strani bi bilo spet premalo, če bi v razmerah, kakršne zdaj prevladujejo v Evropi, načrtovali edino partizanski boj z zaledjem v gorah, pa čeprav se je tak enak boj v letih 1941–1945 dobro obnesel.

Tako so v Jugoslaviji sprejeli zamisel, ki temelji na posebni, skladni kombinaciji klasične in partizanske vojne. Njen smoter je po besedah jugoslovanskega generalštaba, da napadalec spozna že na meji, da mu stoje nasproti vse mogoče oblike ljudskega odpora, da se bodo proti njemu bojevale vse sile.

● Vseljudska obramba — naš (tajni) eksploziv

Ljudstvo pod orožjem, ki se brani pred napadalci, to sicer ni nič novega v zgodovini. Toda Jugoslavija je to prva uvedla kot uradno strategijo ljudstva, ki ni v vojni, ter to izpopolnila z usklajenimi načrti uradne in prostovoljske mobilizacije, z urjenjem rednih in izrednih enot, s pripravljanjem skrivališč v tovarnah in vaseh.

Pozdrav tovarišem v JLA

Za 22. december, dan Jugoslovanske ljudske armade, iskreno čestitamo vsem rojakom z našega območja, ki delajo v vrstah JLA kot njeni aktivni generali, oficirji, podoficirji, uslužbenci ali sodelavci v drugih oblikah, kakor tudi vsem fantom in možem, ki so ta čas na odsluženju vojaškega roka!

Vidimo torej, da se te zamisli občutno razlikujejo od zamisli „ljudske vojne“, ki so jih uveljavili drugi z Mao Ce Tungom in Che Guevarom vred. Razlikujejo se celo do tistega, po katerem se je ravnal Tito s svojimi partizani pred 30 leti. Smisel jugoslovanskega koncepta je predvsem obramba in ohranitev obstoječega družbenega reda, ohranitev miru in stalna priprava na morebitni napad iz katerekoli strani.

Zakaj so Jugoslaviji potrebne take zamisli o vseljudski obrambi? Neki diplomat je pred kratkim dejal: „V sodobnem svetu si majhna dežela, kakršna je naša, lahko zagotovi varnost edino tedaj, če ima eksploziv, katerega moči si ni moč predstavljati. Mi imamo tak eksploziv, ki je prav zadovoljiv: to smo pokazali z manevri „Svoboda 71“.“

● Zakaj nujna tudi moderna armada?

To, da je cilj „splošne ljudske obrambe“ ohranitev obstoje-

čega družbenega reda, daje vojaškemu načrtovanju ugodno možnost, da lahko uporabi vse instrumente sedanje oblasti. Nalaga pa mu tudi neke nujnosti politične in psihološke narave. Na primer: če naj prebivalstvo ohrani moralno in trdnost, ki sta mu potrebni, da odigra namenjeno mu vlogo, je nujno, da učinkovito deluje vse kolesje sistema, zlasti pa kolesje oboroženih sil.

V nedavno objavljenem intervjuju je na vprašanje, kaj bi se zgodilo v primeru, če bi se morali borci zateči k „partizanskemu vojskovanju“, načelnik generalštaba general Viktor Bubanj odgovoril: „Odpor in vojskovanje bi bila možna edino tedaj, če bi prebivalstvo uvidelo, da se je armada zagrizeno bojevala in storila vse, da ne bi do tega prišlo. Ob teh besedah lahko pomislimo na drugo svetovno vojno, ko je bilo čisto drugače: med partizani komunisti sta prevladovala morala in borbenost, čeprav se je bila kraljevska jugoslovanska vojska naglo zrušila.“

V intervjuju se je general Bubanj obregnil ob tiste, ki kritizirajo nove zamisli, ki govorijo, da se še predobro spominjajo vojne v letih 1941–1945 in si predstavljajo, da bi bila v sedanjih razmerah vojna prav tako kot takrat, ter ne razumejo, zakaj je „vseljudskemu odporu“ potrebna tudi moderna (in draga) armada.

Vojna, če bi do nje prišlo, ne bi bila prav tako kot prejšnja; razen tega pa domovina, ki bi jo branili, ni Jugoslavija iz leta 1941; taka je utemeljitev generala Bubnja. Zdaj ne bi bilo primerno niti v političnem niti v psihološkem niti v vojaškem oziru zapustiti mest podeželskih središč in dolin brez boja, kot namigujejo „romantični“ zagovorniki partizanske vojne v gorah. Po novih zamislih se ne sme predati noben del ozemlja. Mogoče je edino to, da sovražnik začasno zasede posamezne manjše dele, pri tem pa bi se bojevali proti njemu „nenehno“, z vsemi sredstvi in z vsemi sprejemljivimi metodami. V takšni vojni bi bila pojma „fronta“ in „zaledje“ skoraj nepomembna.

Če postane ta koncept učinkovito sredstvo za preprečevanje sovražnih namenov, kar je očitno njegov cilj, bosta ljudstvo, ki mora sprejeti orožje, in napadalec z močnimi silami prišla do prepričanja, da jugoslovanska zamisel o „vseljudski obrambi“ lahko za dolgo omogoči obrambo majhne dežele pred „veliko silo“, kajti voditelji in ljudstvo bodo družno pripravljeni tvegati in odločno braniti domovino za vsako ceno.

Maršal Tito se rokuje s starešinami po dobro opravljeni nalogi.

TITO NA KOMANDNEM MESTU ČETRTE ARMADE

Tito: »Imate tisti fotoaparati ...?«

Kako so maršala Tita seznanili na letošnjih manevrih z uspešnim protinapadom Četrte armade in kako se je tovariš Tito slikal v borovem gozdiču

Na obronku starega borovega gozda, ki je skrival komandno mesto Četrte armade, se je tretjega dne manevrov ustavila manjša kolona avtomobilov. Iz prvega je stopil vrhovni komandant maršal Tito, ki ga je spremljal zvezni sekretar za narodno obrambo, in stopil proti postrojenim oficirjem štaba. Sprejel ga je general polkovnik Djoko Jovanić: „Tovariš maršal, Četrta armada je zjutraj začela z uspešnim protinapadom!“

Po raportu se je komandant rokoval z oficirji štaba armade in s člani Glavnega štaba Hrvatske, ki so mu jih ob tej priložnosti tudi predstavili.

ČE JE SIN PRI »PLAVIH«

Materin dvom

Ljudje so razumeli mater in naredili izjemo

„Javno je treba prezirati vse, kar bodo „plavi“ ukazali ali zahtevali. Ne spustite jih v hišo, ne družite se z njimi, ne dajte jim vode, ničesar, kar bi hoteli. Popolnoma se jim je treba upreti in se jih izogibati ...“

Te besede niso dale mirno spati gospodinjici Anki Duduković iz Veljuna. Ti stavki iz navodil o pripravi prebivalcev za sodelovanje v manevrih splošne narodne obrambe v letu 1971 so jo tako vznemirili, da tudi podnevi ni mogla brezskrbno opravljati svojih del. Kot pripadnik civilnega odseka je dobro vedela, kako se bo borila proti „napadalcem“, ni pa ji bilo jasno, kaj storiti, če ...

Prav te dni je Anka dobila pismo od sina Petra, vojaka — tankista. „Dragi moji“, je pisal Peter, „tudi jaz grem na manevre. Odredili so me k „plavim“. Šljal sem, da bo šla moja enota skozi Kordun, proti Slunju. To je priložnost: morda bomo šli prav skozi Veljun, pa vas bom obiskal ...“

Anka je bila na trnini. Tudi sram jo je bilo, ker bo njen sin Peter med „plavimi“. Tega ne sme nikomur povedati. Na nek način tudi sama „rdeča“, se je bila pripravljena spopasti z napadalci. Ampak kot mati? Kaj bo, če pride Peter? Ker ni vedela odgovora, se je napotila v vas. Svoje težave je zaupala poročniku Denku Djekiću, pa vpraša: „Kaj bo, če pride moj Peterček? Uboga sem. Povejte, ga lahko poljubim, spustim v hišo, mu dam jesti?“

Vesela in žalostna hkrati se je vrnila domov. Rekli so ji: „Brez skrbi, tovarišica; sprejmite sina v hišo, če pride. Samo ne vemo, naši borci se zaklinjajo, da ne bodo sem spustili nobenega „plavega“ vojaka.“

Anka se ni imela miru. Kaj bo rekla vas, če v hišo sprejme sina, ki je „plavi“ vojak. Kljub vsemu pa so jo ljudje razumeli in so naredili izjemo.

B. Dn.

Maršal Tito si je potem ogledal komandno mesto armade. Pokazali so mu dobro utrjena in zakrita podzemna zaklonišča in novi tip naših štabnih vozil. V operativnem centru je Djoko Jovanić, potem ko se je zahvalil predsedniku, ker je obiskal Četrto armado, dejal:

„Tudi na tem manevru se je potrdila zamisel splošnega ljudskega odpora. Ni ostalo le pri pogovorih: ljudstvo je zamisel sprejelo za svojo. Ob boku operativnih, teritorialnih in partizanskih enot se bori vse ljudstvo. Enote Četrte armade so to občutile pri akcijah „plavih“, ki so bili izrazito močnejši v oklopnih enotah, letalstvu, zračnih napadih. Pa vendar v zadnjih dveh dneh sovražnik ni prodrli dlje kot 30–40 km, kar je znatno manj, kot zmorejo danes moderne armade — „plavi“ pa so bili na aravni teh armad. V zaledju napadalec se je namreč razširil splošni ljudski odpor. Čeprav je bil prodor „plavih“ sorazmerno majhen, smo tam že imeli močne sile, ki so napadalec napadale iz zaledja. To pa pomeni, da bi se njegovo napredovanje v naslednjih dneh še zmanjšalo.“

Vrhovni komandant se je potem spoznal s številnimi akcijami partizanskih in teritorialnih enot. Komandant Glavnega štaba Hrvatske,

general-polkovnik Srećko Manola, je dejal: „Ne računajoč mestnih straž, katerih sodelovanje ne gre med stroške manevrov, je v naših enotah pod orožjem okrog 5.000 ljudi. Ti so že v prvih treh urah borbe ujeli tudi devet od skupno 14 enot „plavih“. Sodniki so nam do jutraj priznali, da smo onesposobili približno 800 „plavih“ vojakov, da smo zajeli 71 kamionov, 13 helikopterjev in 10 topov.“

General Manola je poudaril željo ljudi, da z „rdečimi“ sodelujejo v odporu. Naglasil je, da je manever pokazal ogromno razburljivih prizorov. Ko se je maršal že vračal proti avtomobilu, da bi se odpeljal na poligon, kjer naj bi se kmalu začelo veliko streljanje, je uslišal prošnjo prisotnih starešin, da bi se za spomin še fotografirali. Ko je odložil plašč, si je poiskal mesto sredi skupine in v šali dejal: „Vi večji stojte zadaj, mi manjši pa bomo spredaj.“ Kot dober fotoamater je tovariš Tito takoj spoznal, da noben objektiv kamere ne bi zajel vseh ljudi, ki bi se radi slikali, pa je vprašal: „Pa imate vi tisti aparat, ki slika v krogu?“

Ko so fotoreporterji končali svoje delo, se je še enkrat pošalil: „No, tukaj so slike, vi pa jih sestavite!“

D. BOJANIĆ

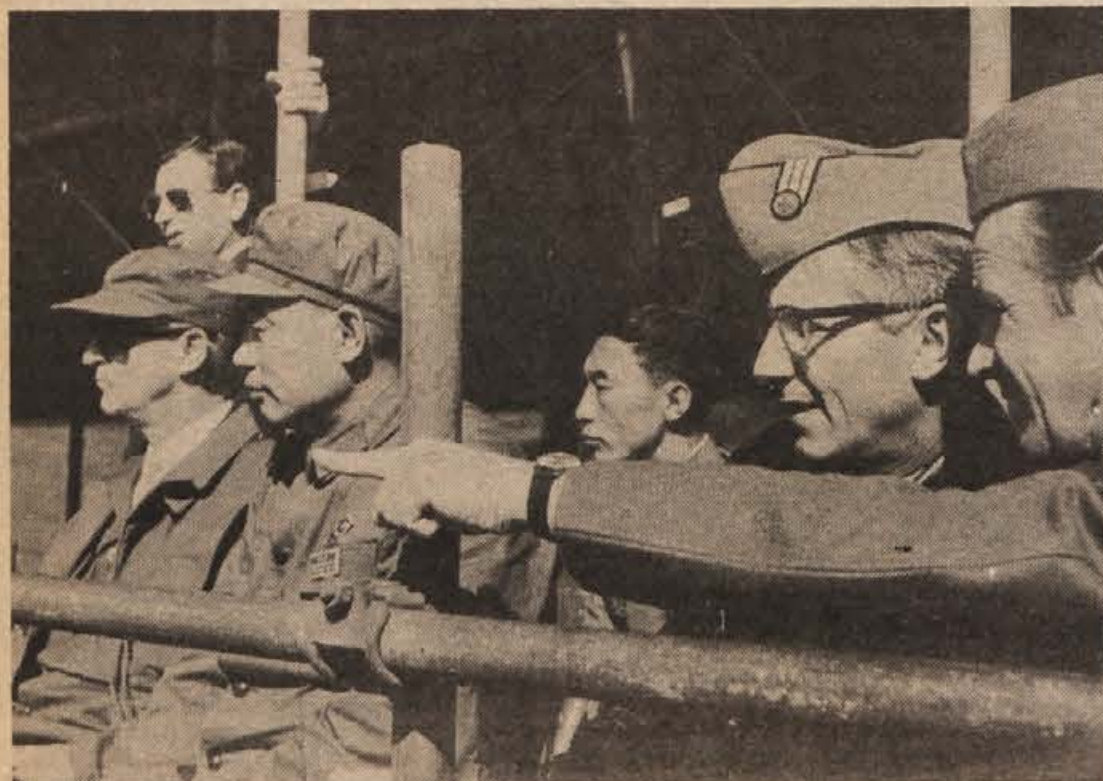
Večevni metalec raket, ki se je na letošnjem manevru prvič pojavil pred očmi javnosti je zbujal pozornost mnogih obiskovalcev.

Enakovredni in enakopravni zvrsti oboroženih sil SFRJ

V jubilejnem letu 1971 slavimo prihodnji teden dan JLA v luči letos potrjenih načel splošnega ljudskega odpora. Vse čestitke naši armadi in vsem našim državljanom v njej izhajajo tudi iz velikega uspeha, ki ga je doživelo načelo splošnega ljudskega odpora v letošnjih manevrih „Svoboda 71“.

Po dosednji ustavi je bila JLA „poglavitna oborožena sila narodne obrambe Jugoslavije“, kar naj bi pomenilo, da so bili vsi drugi dejavniki v obrambi ali postranski ali celo zgolj pomožni. Tudi sicer je dosedanja ustava oborožene sile SFRJ enačila z JLA. Po novih ustavnih dopolnilih pa vemo:

Jugoslovanska ljudska armada in enote teritorialne obrambe so oborožene sile SFRJ. Obe zvrsti oboroženih sil naše domovine sta enakovredni in enakopravni, obe pa sta hkrati tudi enotna celota. Pri tem je JLA opredeljena kot skupna oborožena sila vseh narodov in narodnosti, vseh delovnih ljudi in občanov, partizanske enote (teritorialna obramba) pa kot najširša oblika organiziranega oboroženega ljudskega odpora. Tako opredelitev pogojuje različnosti in podobnosti, strategijo in taktiko, pa tudi organizacijo in poveljevanje obeh zvrsti oboroženih sil SFRJ. Oboje, JLA in partizanske enote, se vzajemno dopolnjuje, lahko pa tudi seveda samovzajemno uspešno deluje.

Tuji vojaški opazovalci z zanimanjem spremljajo naše obrambne vaje. Na sliki od leve: kanadski, kitajski, japonski, avstrijski in jugoslovanski oficir. (Foto: M. Legan)

KRIZEV PUT VEKOSLAVA FIGARJA

Najprej so ga zaprli in internirali Nemci, nato pa po vojni na podlagi zlagane obtožbe še naši — Šele novembra letos je bila krivična sodba razveljavljena — Med drugimi sta bila tako rehabilitirana tudi Vekoslav Figar iz Kočevja in Ivan Razinger iz Hrastnika

● Javno opravičilo po krivem obsojenim

V TV-15 z dne 25. novembra letos je pod naslovom „Rehabilitacija“ v rubriki „Ob tabornem ognju“ za več krivično obsojenih, med drugim tudi za Vekoslava Figarja iz Kočevja in Ivana oziroma Janeza Razingerja iz Hrastnika, ki sta bila 1948 pred našim sodiščem skupaj obsojena, med drugim napisano: „Načelo pravičnosti zahteva, da ljudi, ki so bili javno obsojeni in ki so o njih pisali takrat vsi časopisi ter poročale radijske postaje, tudi javno opravičimo, čeprav jim opravičilo nikakor ne more povrniti tistega, kar so pretrpeli.“

Ker gre za ljudi, ki so bili vsi tako ali drugače udeleženci naše osvobodilne vojne in revolucije, je prav, da tudi v našem listu sporočimo vsem bralcem: ti ljudje so naši tovariši, niso bili ničesar krivi in jih je treba obravnavati kot vse druge borce.“

— Tovariš Figar, najprej seznanite naše bralce s svojim predvojnem političnim delom na Kočevskem.

— Kočevje je bilo pred vojno znano kot kazensko mesto. Sem so tisti, ki so zmagali na volitvah, pošiljali svoje nasprotnike. No, in leta 1936, ko so zmagali na volitvah klerikalei, so tudi mene poslali sem.

Na Kočevskem do prihoda Hitlerja na oblast leta 1933 ni bilo narodnostnih bojov med Slovenci in kočevskimi Nemci. Kasneje pa so Nemci začeli ustanavljati svoje organizacije — kulturbunde.

Mrznja med narodoma je narasčala. Sodeloval sem s komunisti Jožetom Šeskom, Petrom Jenkom in Jožetom Heglerjem, očetom sedanjega kočevskega župana, ki so si prizadevali omiliti mrznjo med narodoma.

● Kaplan hvalil komunizem

— Član katere organizacije pa ste bili vi takrat, pred vojno?

— Ciril-Metodove družbe (CMD) in Organizacije jugoslovanskih emigrantov (ORJEM), starši so namreč emigrirali v Slovenijo iz Kočskega v Brdih.

Vendar takrat ni bilo toliko pomembno, kateri organizaciji pripadate. Kmalu smo vsi ugotovili, da je treba združiti vse Slovence v boju proti prodirajočemu nemštvu. Omenim naj, da so bili sem premeščeni tudi napredni duhovniki, na primer kaplan Hrobat in Metod Mikuž. Slednji je imel v takratnem Sokolskem domu celo predavanje, v katerem je hvalil komunizem.

Kočevski Nemci, ki sta jih vodila dr. Arko in Harde, so postajali vedno hujši. Hitlerjevci so imeli celo tečaje, ki so jih vodili v Nemčiji izšolani kočevski Nemci, ki so tja potovali kot krošnjari. Nemci so imeli v rokah tudi ves kapital, vso gospodarsko moč in za Slovence na deželi in v mestu so se začeli težki časi.

V obrambo proti prodirajočemu nemštvu smo 1938 ustanovili v Kočevju „Slovenski narodnoobrambni odbor“.

— Kdo so bili člani tega odbora in katerim strankam so pripadali?

— Predsednik je bil direktor gimnazije in član CMD Anton Burger, člani pa Jože Šesko — komunist, Henčič Kužnik — krščanski socialist, profesor

Franc Gorše — klerikalec, inž. Vinko Sodar — Sokol ...

● Javno in tajno delo

— In vi? Ste bili tudi član tega odbora?

— Da. Kot predstavnika CMD in ORJEM sva bila v odboru še Antonija Čok in jaz.

Leta 1939 sem bil stalno zaposlen kot narodnoobrambni referent pri CMD v Kočevju, čeprav sem bil navidezno koncipient pri notarju Lovšinu.

Moje delo se je delilo na javno, se pravi na organizacijo raznih prireditev, in tajno, se pravi na zasledovanje dela propagatorjev nacizma in gestapovcev. Pri tem so mi pomagali zaupniki po vaseh na vsem območju sedanje občine Kočevje, na primer: Marjan Tratar-Učo, Joško Marincelj, Anton Lesar, Franc Lavrič, Anton Poje, Jože Maršič vsi Kočevska Reka in okolica), pisatelj Lojze Zupanc (Spodnji log), Drago Prinčič, Rudi Podlogar, družina Oberstar (Koprivnik in okolica), Terdo Benčina, družina Vidmar (Stara cerkev) itd. Zaupniki so bili tudi politični delavci, ki so zbirali in organizirali zavedne Slovence.

— Kakšno je bilo delo obrambnega odbora in kakšni uspehi?

— V Kočevju smo organizirali trojke. V Borovcu pri Antonu Pojetu smo imeli narodnoobrambne tečaje. Ernest Eyper, sicer francoski državljani, ki pa je bil med vojno pri nas ustrelen kot talec, je predaval o pomenu žive besede za utrjevanje slovenstva na Kočevskem in drugem. Ustanovili smo slovensko zadrugo „Lastni dom“. Neko noč smo vse nemške napise v mestu premazali s katranom. Kočevje smo prelepili z gesli proti Hitlerju in z njegovimi karikaturami. Ustanovili smo Društvo prijateljev Sovjetske zveze. Pisali smo protestna pisma, naj izpuste v Bileči interniranega Šeska, 27. marca 1941 smo manifestirali proti paktu.

— Kako ste doživljali napad na Jugoslavijo?

— Vseh 23 članov trojke — doma imam še seznam, kateri so bili z menoj — se nas je javilo za prostovoljce. V dijaškem domu smo dobili orožje in smo šli skozi Podgorsko ulico proti Jasnici.

● Dimnikar ga izda

— Zakaj niste šli skozi Kočevje?

— Ni bilo varno. Mesto je bilo na mah preplavljeno s hitlerjanskimi zastavami in vanj so prihajali z vseh strani oboroženi kočevski Nemci. Na Jasnici smo ustavili tovornjak s Kočevjarji, jih razorožili, jim uničili nemško zastavo, zaplenili avto, nje pa napodili domov.

Odpeljali smo se v Ribnico in se priključili jugoslovanskim vojakom, ki so se skozi Loški potok in Čabar prebijali proti Sarajevu, kjer naj bi bila po govoricah druga fronta.

Vendar so nas v Vrbovskem zajeli ustaši, nas odpeljali v Ogulin in razorožili, Srbe zaprli, Hrvate vzeli v ustaško vojsko, Slovence pa izpustili.

Svoje prostovoljce, same mlade, nekompromitirane fantje, sem nato nekje pri Črnomlju razpustil. Zase sem pa vedel, da se na Kočevsko ne smem vrniti. Odšel sem v Kranj, se zaposlil pri firmi „Slavec“, tam pa me je kočevski Nemec dimnikar Asoli spoznal in prijavil Nemcem.

Na levi je Vekoslav Figar, ki je veliko pretrpel pred vojno, še več med vojno in največ po vojni, ko je bil krivično obdolžen in obsojen. V sredi je njegov najmlajši sin Jani. Desno je Alojz Maršič iz Kočevja, Bračičeva 4 a, ki je bil interniran v več italijanskih in nemških taboriščih. V Buchenwaldu je bil prav s pomočjo Vekoslava Figarja dvakrat rešen pred transportom, ki bi lahko bil zanj usoden. Oba tovarisa interniranca sta veliko pripomogla k uspehu razstave „Buchenwald-Dora“, ki je bila pred kratkim v Kočevju. (Foto: Primc)

6. maja 1941 so me v Kranju zaprli, me nato prepeljali v Begunje. 18. avgusta 1941 ob 13.30 sem bil s prvo skupino 15 Jugoslovancev že v taborišču Buchenwald.

Zadnjih 8 km do taborišča smo morali preteči. Stražarji so ustrelili vsakega, ki je zaostajal. Zadaj je vozil prazen kamion, na katerega so nalagali mrliča ...

● Zasramovanje in občudovanje

— Nas Jugoslovane so esesovci ločili od ostalih. Bili smo namreč prvi Jugoslovani v tem taborišču. Ogledovali so si nas kot posebno čudo, češ kakšni so ti jugoslovanski banditi, ki so se drznili upreti se velikemu rajhu in fuererju. Nemški interniranci pa so nas prav zato občudovali in spoštovali.

Seveda so interniranca lahko v taborišču ubili, pa ni nihče za to odgovarjal. Grozovitosti so bile po vseh nemških taboriščih ...

— Prav zato, ker so bile te grozovitosti že dostikrat opisane, povejte raje nekoliko več o organiziranosti internirancev v taborišču, ki je znano tudi po tem, da se je dva dni pred prihodom zaveznikov z uporom samo osvobodilo.

— Organizacijsko delo je postalo posebno živahno, ko je prišel v Buchenwald iz Auschwitz z 999 Poljaki Janez Razinger iz Hrastnika, predvojni komunist, ki je bil že v stari Jugoslaviji skupno 7 let zaprt v Celju, Sremski Mitrovici in Mariboru, kjer je bil zaprt celo v isti celici s Titom.

Razinger je organiziral odporniško organizacijo najprej med Poljaki, nato pa še med Slovenci.

— Kako se je ta vaša organizacija imenovala?

— Na čelu je bil „Jugoslovanski nacionalni komite“. Ta se je delil na kolektiv (organizacija za prehrano in preskrbo), politično-prosvetno organizacijo in vojaško organizacijo.

— Kakšne so bile naloge teh organizacij?

— „Kolektiv“ je bil organizacija o medsebojni pomoči. Načelo je bilo: vsak paket, ki ga dobi interniranec, ki je član „kolektiva“, je skupna last. Iz paketa smo zbrali najprej najboljše za bolnike, nato pa je vsak član kolektiva dobil enak del preostanka dobrot iz paketa. Vstop v „kolektiv“ je bil prostovoljen. Organizirali smo ga na pobudo Janeza Razingerja,

ki je bil že član podobnega „kolektiva“ v Sremski Mitrovici, in tovarišev, ki so prišli iz italijanskih taborišč. Interniranci drugih narodnosti — skupno je bilo 32 narodnosti — niso imeli takega „kolektiva“ in so hoteli pristopiti k nam.

Politično-prosvetna organizacija je prirejala ob nedeljah predavanja. Organizirana so bila po sistemu trojk, tako da se je zelo malo članov poznalo med seboj. O predavanjih in raznih temah so nato med tednom člani razpravljali. Po tem sistemu smo vsak dan prenašali tudi poročila, ki smo jih dobivali s pomočjo svojega tajnega radia, itd.

V vojaško organizacijo pa so bili sprejeti le najzanesljivejši, najboljši. Tudi tu smo bili organizirani po sistemu trojk. Člani smo se učili opisa orožja in ravnanja z njim. Od časa do časa smo se tudi zbirali na tajnih mestih in opravili pregled.

● Zadolžen za krajo in reševanje

— Član katerih organizacij ste bili vi in kakšna dela ste v njih opravljali?

— Bil sem član vseh treh organizacij. Bil sem ekonom jugoslovanskega „kolektiva“ v vsem taborišču. Zadolžen sem bil za organizacijo kraje hrane, obleke in perila; za reševanje pred transporti in za zdravstveno pomoč.

Za krajo hrane in perila sem bil povezan z nekim Baptistom Feilenom, ki je bil „kapo“ pralnice; sprejemal pa je pod svojo komando tudi našo mladino in bolnike. Pri njem je bilo delo varnejše in lažje, Feilen je še danes živ.

Za reševanje pred transporti sem sodeloval z Ernestom Hausmannom, za nudenje zdravstvene pomoči pa z Rudijem Gottschalkom, dokler nismo take organizacije ustanovili sami.

Če nam ni uspelo rešiti naše ljudi pred transporti na kolikor toliko normalen način, smo se poslužili tudi sleparij z „dezinfekcijo zaradi uši“, operacijo slepiča. Nekega Žida iz Zagreba pa smo rešili celo tako, da smo mu dali ime in vse potrebno od nekoga, ki je umrl ...

● Vodil je juriš na tri stražarske stolpe

— Ste imeli kakšno posebno nalogo tudi v vojaški organizaciji?

— Bil sem vodja vseh osmih vojaških grup oziroma trojk, ki

so štele po 5 članov, v bloku 40. Nad seboj sem poznal le enega, od katerega sem dobival navodila.

— Kako ste doživljali oziroma sodelovali v jurišu na ovire in pri osvoboditvi taborišča dva dni pred prihodom Američanov?

— Moja skupina je imela nalogo zavzeti stražarske stolpe številka 19, 20 in 21, onemogočiti stražarje, prodreti za stolpi do 1 km oddaljenega gozda in tam zasesti položaje ter dobiti stik s sosednjima skupinama.

Ko se je oglasila alarmna sirena, da so Američani blizu, so naši porezali žice. Mi smo iz kritja streljali na stražarje, naši so zavzeli glavna vrata in izklopili iz žic elektriko in mi smo jurišali. Na mojem območju so bili 4 stražarji mrtvi, 5 pa smo jih ujeli. Skupno smo takrat ujeli 250 esesovcev. Čez dva dni smo Američanom predali osvobojeno taborišče in ujetnike.

19. aprila 1945 smo se na žalni svečanosti poklonili 56.000 mrtvim tovarišem in položili buchenwaldsko prisego ...

● Doma spet aretiran

— Kdaj ste se vrnili domov in kaj ste potem delali?

— Na okraju Kočevje sem se zaposlil 1. oktobra 1945. Bil sem najprej načelnik oddelka za prosveto, nato pa obrtno-pravni referent ... imel pa sem še 7 raznih funkcij ...

— ... in potem so vas naši aretirali?

— Da. 14. januarja 1948 zvečer je bilo prav na vaji za „Kovačevega študenta“ v Šeskovem domu. Aretirali so me in odpeljali v Ljubljano v zapor.

— Česa so vas obtožili?

— Da nisem prenesel gestapovskega terorja in da sem bil že od Begunj naprej preoblečen gestapovski agent.

— Kaj pa so potem menili o vašem delu in organizaciji v taborišču?

— Trdili so, da se taka organizacija brez vednosti gestapa ne bi mogla ustanoviti in obdržati.

Dopovedoval sem jim, da se ne bi vrnil domov, če bi kaj takega zagrešil, pa ni nič pomagalo. Trdili so, da mi je gestapo ukazal, da se moram vrniti v Jugoslavijo, si pridobiti doma zaposlanje in vohuniti za neko tujo obveščevalno službo.

Našteti sem jim moral tudi vse ljudi, ki so prišli k meni na

obisk, pa niso stanovali v Kočevju.

— Kaj ste si mislili o takem postopku naših organov javne varnosti?

— Prepričan sem bil, da res iščejo gestapovske agente in da jih bodo preko mene oziroma z mojo pomočjo našli. Bil sem prepričan, da je vse skupaj gola formalnost ali zmota, ki se bo kmalu pojasnila. Vedel sem tudi, da mora biti naša mlada država, za katero sem toliko žrtvoval, še posebno budna proti raznim sovražnikom. Povedal sem jim vse in bil prepričan, da sem opravil koristno delo.

● Obsojen brez dokazov

— In potem?

— So me obsodili na 15 let ječe.

— Na podlagi kakšnih dokazov?

— Brez dokazov, le na podlagi obtožbe.

— In koliko let ste bili potem na podlagi te sodbe zaprti?

— Skupno sem odsedel 5 let in pol. Od tega sem bil 17 mesecev zaprt v samici, kamor nisem smel sprejemati niti pošte, dve leti in pol pa na Studencu, ker sem začel že fantazirati. Bilo je tako, kot če ste brali knjigo Arthurja Londona „Priznanje“. Le imena oseb je treba zamenjati.

Ne bi želel, da bi vse to pisali. Rad imam Jugoslavijo, zanjo sem trpel in ne bi želel, da bi se ji v tujini posmehovali.

— O takih in podobnih postopkih smo javno razpravljali na Brionskem plenumu in jih obsodili. Torej javnost ve, da so bile take napake. Vaš primer je le opomin, da takih napak ne bi smeli več delati, in potrditev, da so bili brionski sklepi pravilni.

— Tudi to je res. Ne bi želel, da bi še kdo po krivici toliko pretrpel. Vendar je Janez Razinger pretrpel še več. On je bil že v stari Jugoslaviji 7 let zaprt, in to celo nekaj časa s Titom v isti celici, nato interniran med vojno, po vojni pa je bil hkrati z menoj obsojen na 18 let ječe. On je bil upravičeno še bolj besen.

● Odgovorna sta posameznik in družba

— Zaradi krivičnih obsoj, obtožb, zapora ste utrpeli veliko škodo. Trpela je vsa vaša družina najprej med vojno in nato še po njej. Naša skupnost vam je dolžna vso to škodo in trpljenje poplačati, seveda kolikor se to plačati sploh da. Kaj je na tem že storjenega?

— Res je pokojninska osnova zdaj mnogo nižja kot če bi lahko delal medtem, ko sem bil zaprt. Domov sem se vrnil bolan. Pa tudi primerne službe zaradi takih obtožb, zapora in drugega nisem mogel dobiti. Zbolel sem. Leta 1967 sem bil upokojen kot invalid I. kategorije. Dvojno dobo imam priznано od leta 1941. Po moji bi bilo bolj prav, do bi mi odškodnino osebno plačali tisti, ki so mi napravili vse to gorje, ne pa vsa skupnost.

Nekaj resnice je res na tem, da bi morali plačati svoje zmore in grehe tisti, ki so jih zagrešili. Vendar je za take zmore odgovorna tudi skupnost. Saj ta dopušča, da v njenem imenu odločajo o usodi posameznikov ljudje, ki za tako delo niso primerni ali sposobni. Vsi smo odgovorni, da pride pravi človek na pravo mesto. Če takega ni, pa vsaj tisti, ki je še najbolj primeren.

JOŽE PRIMC

Z naših vetrov

Kaj pa je tebe treba bilo...

Zloveda ni treba posebej klicati, pride sam, pravi pogovor. Ko so delavci novomeškega cestnega podjetja prejšnjo sredo zvečer okoli sedme ure globoko prekopali cesto drugega reda ob Mirni, je med drugimi vozniki na to naletel tudi naš novinar. Ko so ga prepoznali, so zavzdihnili: „Ravno se vas je bilo treba!“

Za vzdih so imeli vzrok. Cesto so namreč prekopali in s tem ustavili ves promet, ne da bi, kot zahtevajo predpisi, na začetku ceste označili, da je ne-prenevozna. Tudi naš sodelavec se je moral pridružiti najbrž ne ravno zadovoljnim voznikom, ki so si morali poiskati pot drugje.

Ob dvajsetletnici

Ko so pred kratkim dodelili pri Združenem KGP Kočevje članom kolektiva za 20-letno delo pri podjetju ure, so vsakega posebej tudi slikali. Med čestitanjem posameznemu nagradjencu so seveda vsi ostali prisotni ploskali. Ker pa je fotografu pri neki slavljenki zatajil fleš, jo je sekretar podjetja Feliks Vidmar pozval, naj se vrne, da bodo predajo ure zaradi slikanja še enkrat ponovili. Takrat pa se oglasi nekdo izmed prisotnih:

— A ploskati moramo tudi še enkrat?

Slavljenici Združenega KGP pa niso dobili le ur, ampak tudi knjige.

Nekdo, ki se pripravlja, da bo odšel v pokoj, je po obdaritvi prišel k sekretarju Feliks Vidmarju in dejal:

— Meni si pa dal čisto pravo knjigo.

— Katere si pa dobil?

— I, „Beg z morišča“!

Zadnji hip zavaroval hrbet

Direktorjem komunalnih podjetij, verjemite, ni z rožicami poslano. Najbrž nobenemu. V Sevnici na primer, kjer se posebej radi streljajo na delo Komunalnega stanovanjskega podjetja, se je na zadnji seji občinske skupščine razvil takle dvogovor. Ivan Nagode, odbornik: „Zakaj komunalno stanovanjsko podjetje v Smarju ne odstrani (pri neki hiši), gruča“, saj kazi podoba kraja, dela pa se tudi škoda? Inž. Jože Kolar, direktor podjetja, mu je odgovoril: „Ravno preden sem šel na sejo, sem dal nalogo, naj ga odstranijo, ker sem pričakoval to vprašanje.“

Brez kmečke peči bi tudi kmečke ohceti ne bilo, ne za otročad in ne za tiste, že v letu

MALCE NENAČADEN FOLKLORNI ZAPIS IZPOD GO

Kmečka ohceta — tokrat v

Kako se ženijo mladi dandanes na Dolenjskem — Obiskali smo »pravljubljanske!« — Stare običaje je ponekod tančica le naravnost

Nikarte misliti, da je bila to spet kakšna velikanska kičasta ohceta, kakršnih smo zdaj vajeni vsako leto v Ljubljani. Ne, tukaj ni bilo parov iz vsega sveta, ne toliko svatov iz različnih vetrov in tudi največje blaginje ni bilo treba zanjo odpreti. Ne, tokrat sta le Ivanka in Jože iz Podgorja spoznala, da sta pač za skupaj, da se imata rada, pa čeprav njuni fotografiji in osebnih opisov niso vlačili po časopisih. Pa vendar je bil zame ta njun ohcetni dan edinstveno doživetje, ki je vzbudilo upanje, da pod pepelom trdega hribovskega življenja Podgorec le še hrani drobno, pa vendar živo iskro starih običajev, ki jih tako trdosrčno puščamo umirati.

Uro pred svečano zaobljubo na rotovžu je stal ženin s svati pred zaklenjenimi vrati nevestine hiše. Ne poskočne viže harmonike ne veselo vriskanje niso mogli odpahnuti duri. Šele ko je ženinova priča potrjevala, če se je morda prav v to hišo zatekla srna, ki jim je ušla, je trd glas odsekal: „Ne.“ Namesto srne, neveste, pa so svatje dobili iz hiše ostudno maskaro.

Toda prosilci se niso dali odgnati. Počasi se je v nevestini hiši le tolikanj odhajalo, da so jim po treh vsiljenih maskarah ponudili tudi pijačo. S prvo in drugo svatje niso bili zadovoljni, šele ko so jim v tretje natočili samega vina, so veselo zakukali v ravnokar na stežaj odprto jim hišo. Prvo pogajanje je bilo tako v kraju in nevesta je s hlebcom kruha in soljo za zmerom vzela slovo od svojega doma.

Po končanem poročnem obredu se je začela svatba na nevestinem domu. Svatje so najprej prešli maskare in bili zadovoljni, zakaj več ko jih je, bolj radodarna je sreča v zakonu.

Otroci na peči, starci po klopih za pečjo, ženin in nevesta ter svatje za pogrnjeno mizo, polno jedi in pijače, vse to ob kar naprej razpotegnjeni harmoniki... kot v starih povestih. Naenkrat pa je nekakšen sluga prinesel prvi starešini važno pismo. Starešina je urno napisal odgovor, in že je pred nami stala velikanska kamela. Njen gospodar se je začel žolčno pogajati s starešino za ceno, zraven pa je moral kar naprej oštevati ženo in otroke, zakaj obupno so javkali, da ne bodo prebili brez kameljega mleka. Toda kakor je glava družine odločil, tako je bilo. (Stari običaji pač).

Ko je bila kamela plačana s tridesetimi tisočaki, ki so se lepo rdečili v desetletski steklenici, so kamelo pokončali. Edinstven primer šaljive smrti: star lonec je treščil ob kamnito tla in eno življenje se je končalo.

Se oddahniti si nismo utegnili, ko je že sledil nov dogodek: nujna operacija! Moj bog, v tej pozni uri, sredi Podgorja in še — resnici na ljubo rečeno — vsi slavni kirurgi so že videli dno steklenice. Bo sploh šlo? O, pa še kako! Tudi do tri nismo prešli, ko so iz operirančevega trebuha prišle stare hlače, kravice, kos medene potice, vilice, preluknjani klobuk... Kdo bi naštel vse, kar je premoglo ubogo bolno drobovje. Kdor zna, pa zna, vsa čast spretnim ohcetni kirurgom!

Sale, dovtipi, ki niso nikomur prizanesli, dovtipom pa vsi, so trajale vse do jutra. Bilo je veselo. Toda ne le veselo, tudi lepo je bilo. Tisti

drobni trenutki, ko so utrujene počivale in je šestnajstletni fant ki mu meh reže kruh, kar sede v priprli, so izbo napolnili sto in let stari napevi. S svojo blagodejnim umirjenostjo in toplo mehko

Jajca živčne b

Z jajci japonske pr vodilih ruskega zdravstvo je Jože renjega, kot pravi, njih boln

Jože Marinšek iz čevju je razstavljaj stavi ptičev v Kočev in njihova jajca.

— Jajca japonskih prepelj njimi sem doslej, čeprav dolgo, ozdravil 11 izmed 20 bolni živčnega izvora, mi je na razstavi.

— Kakšen okus pa imajo je treba jesti, da pomagajo bol

— Okus je enak kot pri manjša so. Jesti je treba surov

— Kako pa poteka zdravlje

— Prve tri dni je treba vsak dan po pet. Zdravljenje času poje bolnik 240 jajc.

— 11 bolnikov izmed 20 pa ostalih 9?

— Verjetno je bila bolezn pa je bilo kaj drugega. V morejso pozdraviti. Prav zdr lida. Imel je hudo astmo lovil. Zdaj je „pumpico“

ČESTITAMO ZA

NEOLIKANOST

EKRAN MILKA

ATE TRAKTAT

SARKOM SARA

ODRA NIRVANA

AS ENKA KOLEK

KOLUT ATO AGAVA

ATALOS BALAST LAVA AHAC

NAVODILO TETOVO IDOL

RTINA ANKARA ARARAT SRH

ERO BRDO TVARINA AKTER

PANIKARIJA LABA

U NOS SEAT SRETEN

BRANDT ESTETIKA

LOVAA NEUMNEZ VA

IMAM RT KAOLIN

KALENDAR PAJACEK

ERATO ROBIDA SKI ZARINA

TVORBA TONKA AMOR

AKT OLJARKA SVETE

RAAJT REAL LATA

NIKOLAJ

OSINA ANK

REKA KOJA

IGRA OISE

OSAT TRN

MARATON KENOTAF

ATAIR BAZA EDI

POKROV ORATORIJ

ASA CEVKA PECA

ISLAM SENIK

NALEPEK JA

SAH LOLA AR

Morda čaka tudi vas ena izmed 30 nagrad?

1. nagrada — 300 din

2. nagrada — 250 din

3. nagrada — 200 din

4. nagrada — 150 din

5. nagrada — 100 din

6. nagrada — 80 din

7. nagrada — 60 din

8. nagrada — 40 din

9. nagrada — 20 din

10. nagrada — 10 din

11. nagrada — 5 din

12. nagrada — 3 din

13. nagrada — 2 din

14. nagrada — 1 din

15. nagrada — 1 din

16. nagrada — 1 din

17. nagrada — 1 din

18. nagrada — 1 din

19. nagrada — 1 din

20. nagrada — 1 din

21. nagrada — 1 din

22. nagrada — 1 din

23. nagrada — 1 din

24. nagrada — 1 din

25. nagrada — 1 din

26. nagrada — 1 din

27. nagrada — 1 din

28. nagrada — 1 din

29. nagrada — 1 din

30. nagrada — 1 din

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Miklavžev večer

(Iz Novega mesta) Naš Sokol je priredil dne 5. decembra kakor vsako leto tudi letos svoj „Miklavžev večer“. Bil je ta večer dobro obiskan, posebno je bilo mladine mnogo. Točke sporeda so se dobro vršile, seveda je našel največ zanimanja, toda objednem tudi strahu pri mladini Miklavž s svojim spremstvom, kateri je otroke spraševal ter jih je tudi obdaroval.

(H koncu leta) 1891 — Z današnje številko so dovršile Dolenjske Novice sedmi letnik. Sedem let ni ravno velika doba, ali za naš list je starost, kakoršne vsaj početkom ni mogel pričakovati. Res, hvala Bogu in vrlim rodoljubom, ki so nas podpirali! „Novice“ niso oslabele niti po vsebini — niti po številu naročnikov. To nam je dokaz, da so „Dol. Novice“ potrebne in koristne ter da hodijo pravo pot.

(V Italiji) se je vnelo hudo besedičenje, ker je naš avstrijski poslanec Tirolec Calinger v delegacijah djal, da je treba rešiti rimsko vprašanje, to je zagotoviti papežu potrebno podporo. To jim bode rana na telesu, dokler bodo tako kakor je sedaj.

(Iz Šmihela) pri Novem mestu — Znana je gorečnost g. župnika v Šmihelu. Vsako leto nas razveseli s kako novo večjo — v povišanje slave božje, dušno in telesno korist svojim fara-

nom. Letos je preskrbel župnijske cerkvi krasno obleko — lepe presne slike.

(Premeščanje) Gosp. okrajni glavar vitez pl. Schwarz je prestavljen iz Novega mesta v Pazin v Istriji. Na njegovo mesto semkaj pride g. Oton vitez Fraenzl pl. Vesteneck. Ta gospod nam je dobro znan vže iz prejšnjega službovanja v Novem mestu. Z veseljem ga bomo pozdravili kot okrajnega glavarja.

(Ogenj) dne 3. decembra pričel je okoli 8. ure zvečer goreti kozolec g. Zurca (Štemburja) blizu Drske ter je pogorel. Naše gasilno društvo zbralo se je jako urno, toda ker ni bilo večje nevarnosti ni šlo na prostor požara.

(Novorojeno) dete umorila je neka 28 let stara dekla v Ločni ter ga zagrebla v podstrešji v pleve, toda kmalu so jej prišli na sled ter jo orožniki odvedli v preiskovalni zapor tukajšnje okrožne sodnije, kjer jo čaka zasluzena kazen.

(Novomeške ulice) in trgi, katerih imena so se v teku let do čistega pozabila, bodo zopet po občinskem sklepu imena dobili. To živo potrebo so čutili posebno tujci; težko je komu kaj dopovedati, kdor imen hišnih lastnikov ne pozna.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. decembra 1891)

Kaj bo s „kamelo v kmečki izbi“ v temle trenutku, ni še nihče vedel. Le ona je v zli slutnji upognila glavo (Foto: J. Kastelic)

13. Paradižnik je utnil luo. Nato je zgrabil svojo Klastrobo. Stekla sta po stopnicah v kovečo in že sta bila na kabrioletu. V hipu je bila pri v avto, Paradižnik pa je s Gostom sem obljubil presene

... Morda bo Jože Suhadolnik začel hitreje dajati gradbeno dovoljenja, odkar so mu pri vulkanizerju povedali, da mu bodo zimске gume zamenjali v takem času, kot on izda dovoljenje...

... Pomislite: Adolf Suštar, sindikalni predsednik v Novem mestu, je začel pometati z metlo - hangar na letališču v Prečni!

... Ob koncu leta bo pošta skušala posekati še nekaj rekordov. Pismo iz Metlike je romalo od 19. oktobra do 11. novembra...

... Direktor Jutranjke Karel Vehovar se tako trudi za minulo delo, da bi namesto denarja lahko sprejel drugo rešitev. Predlagam: naj se tovarna preimenuje v „Konfekcija K. Vehovar and Co.“

... V Metliki je občinska zveza za telesno kulturo podelila kar 20 priznanj ljudem, ki so zaslužni za napredek športa. Zanimivo je, da tam športa sploh ni: mnogo babic - kilav otrok!

... V soboto so v osnovni šoli zgozele tudi vse namiznoteniške mize. Zdaj imajo Novo-meščani vsaj pameten izgovor, zakaj bodo izpadli iz slovenske lige...

(Foto: J. Kastelic)

JANJANCEV

Podgorju

o kmečko ohceta (ne tiste lo prekrila...

znali vsem in vsakomur posebej seči v srce. Saj pravim še enkrat: vredno je bilo doživeti ta svetel drobce podgorske preteklosti.

JANJA KASTELIC

za olnike

pelice in po na-
ministrstva za
larinšek iz Go-
zdravil 11 živč-
kov

Gorenjega pri Ko-
nedavni prvi raz-
japonske prepelice

so zelo zdravi. Z
prepelic še nimam
judi, ki so imeli razne
povedal Jože Marinšek

ihova jajca in kako jih
am?

arjih jajc. Le precej

je? tri jajca, nato pa
traja 49 dni in v tem

torej ozdravili. Kaj

ze precej zastarela ali
pa pa ta jajca res ne
zdravim nekega inva-
je s „pumpico“ zrak
odložil. Navodila za

zdravljenje mi je povedal nekdo iz Bečaja, menda pa izhajajo iz samega ruskega ministrstva za zdravstvo.

- Koliko časa živi ta prepelica?

- Samo leto dni. Potem ohromi in pogine. V tem letu znese vsakih 18 ur eno jajce. Doma imam še 80 takih prepelic.

- Je z njimi veliko dela in težav?

- Je in ne. Vsekakor pa ne toliko kot z elektriko. Zaradi redukcije toka mi jih je v inkubatorju 200 poginilo. Sem šel prosit na Elektro, naj ne odklopijo toka, pa so mi rekli, da morajo prav na tej napeljavi odpraviti neke napake in da me ne morejo uslišati.

J. PRIMC

KRPANOV KOTIČEK

Boj se rdečega petelina!

Noga mi je zastala v Brezovi rebri, ko sem zagledal pred sabo Frkulovega Naceta. Imel je srdit obraz in pisano je gledal ter pomolil stisnjeno pest proti skednju, da bi se z njo dala jezi krepkejša podpora, vendar iz njegovih ust ni bilo slišati besede.

„I, kaj pa delaš? Se ti je zmešalo, ka-li?“ ga vprašam.

„Gorje ti, ako so te zalezla leta.“ mi da odgovor.

„Ako se po robu postaviš takemu človeku, s katerim se celo bogovi zastoni bore, je bolje, da si na vrat obesiš mlinski kamen in skočiš v vodo.“

„O kom pa vendar govoriš? Ali je vredno, da si uničuješ pamet in zadnje moči, ki so ti že skoraj pošle?“ se čudim.

„Tudi ti bi delal takisto, ko bi bil v strahu, da vse izgubiš. Nisi videl Cigana, kako mi je pretel, potlej pa s čikom v ustih motovilil okoli kozolca in skednja, kot bi kaj izgubil? Saj nisem občina, da bi redil vse postopče. Ta teden je bil že drugi naokoli, pa sem mu odklonil. Le kaj mi je početi? Sam veš, da sem mehkega srca, a zdajle sem se pošteno ujezil.“

„Ako ti pride spet pred obličje, ga pošteno premi-kasti.“ mu svetujem.

„Ne smem. Meniš, da bi bil rad ob premoženje, ako mi sredi noči pogori? Nje-

mu nihče nič ne more. Pa dokaži, da je on podkuril, ker mu nisi dal novcev in koša sena za njegovega konja. Tat in razbojnik imata zaščito, jaz je nimam. On nima česa izgubiti. Dobro pomnim, kako je v vasi pod goro potepuh zažgal kozolec. Še kaznovan ni bil, ker so ga priznali za neumnega, pa še malo pijan je bil povrh. Gospodar je bil pa le ob kozolec, ker ni bil zavarovan.“

„Pa ga ti zavaruj.“ mu svetujem, „bolje je drži ga, nego lovi ga.“

„Saj bi ga, pa je staro in zavarovalnica ne bi hotela izplačati škode za novo, akoravno bi se pogodil za višjo ceno. Za male novce pa sploh ni vredno, daravno bo meni do smrti še dobro služilo.“

„Veš kaj? Če se mislija kaj več pomeniti, pojdiva raje sest.“ mu pravim in potlej mi je podajal obtožbe kot breme, katerega se ni bilo mogoče braniti, dasi tudi se ga nisem prav nič veselil. Na koncu pa je pribil: „Vse, kar sem ti povedal, je resnica. Naj me hodi mora tlačiti ponoči in podnevi, ako sem ti lagal.“

Pametovala sva še dolgo časa, a nisva prišla do prave rešitve. Kaj hočemo, saj tudi drugi ljudje vedo mnogo tega, pa raje molčijo in dajo iz rok vsakemu, da ne pridejo v zamero.

MARTIN KRPAN

Foto tedna: vabimo tudi mlade!

V naše uredništvo so v ponedeljek dopoldne prispele tri zanimive in aktualne slike, ki so nas razveselile. Dva pri-spevka sta delo naših zvestih sodelavcev Pungerčarja in Pavkoviča, tretja pa je bila narejena na novomeški osnovni šoli Katje Rupena. Vse tri so bile tehnično dobre, vendar smo se odločili, da je najboljša fotografija, ki jo je naredil pionirski foto krožek. Ker vemo, da imajo tudi drugi foto krožki še več takih posnetkov, jih poleg vseh ostalih vabimo k sodelovanju.

Za fotografijo „Vse na hrbtu“, ki so jo naredili na novo-meški osnovni šoli „Katje Rupene“, smo določili 100 dinarjev; Pavkovičeva „Ne bom je nosila na glavci vode...“, ki jo objavljamo na sevniški strani in prikazuje slovo od škafa ob otvoritvi vodovoda na Vrhu pri Studencu, pa smo namenili 50 din. Enak honorar gre tudi Poldetu Pungerčarju za fotografijo „Pomoč učencema“, naredil jo je na mirmopeški osnovni šoli in prikazuje humano pomoč učiteljskega kolektiva, ki jo je nudil osirotelim učencema.

Vabimo vas, da se našim sodelavcem pridružite tudi drugi ljubitelji fotografije. Tedenskih zanimivosti ne manjka. Treba se je samo ozreti okrog sebe.

Če hočete, da bo fotografija prišla v poštev za naslov „Fotografija tedna“, mora biti posneta v preteklem tednu, motiv mora biti izviran, slika tehnično zadovoljiva in narejena na format 13 x 18 cm (ali vsaj 200 kvadratnih centimetrov za druge formate), v uredništvu pa mora biti vsaj v ponedeljek do 12. ure (za tekočo številko!).

V razpisu smo tudi napisali, da bomo Fotografijo tedna nagradili s 100 do 200 dinarji. Želimo vam mnogo sreče in ostro oko! Posnetke pošljite do 20. decembra, zadnji rok je 12. ura!

UREDNIŠTVO DOL. LISTA

Frederic Brown:

Halperini so bili družina z izrazito družinsko povezanostjo. Wade Smith, gost, ki ni spadal k družini, jim je to povezanost naravnost zavidal, kajti on sam ni imel družine. Praznovali so osemdeseti rojstni dan babice Halperin. Razen Smitha in še enega moškega so bili vsi prisotni Halperini, po rojstvu ali imenu. Babica je imela tri sinove in eno hčer, ti so prišli vsi. Sinovi so bili poročeni in so pripeljali s seboj tudi žene. Skupaj z babico jih je bilo torej osem. Nato so bili tu še štirje odrasli vnuki, eden z ženo, tako da je Smith lahko naštel 13 Halperinov. Z njim in še ostalim gostom, po imenu Cross, jih je bilo 15. Malo prej so bili še štirje, to so bili otroci, pravnuki, ki pa so jih že poslali spat, pač njihovi starosti primerno.

Smith je imel vse rad, čeprav je sedaj, ko so bili otroci v postelji in je alkohol obilno tekkel v grla odraslih, razpoloženje postalo že skoraj preglasno in razposajeno. Vsi so pili, celo babica, ki je sedela na stolu, podobnemu prestolu, je imela kozarec sherryja v roki. Že tretjega.

Bila je to čudovita, ljubezniva, živahna majhna stara dama, jo je presodil Smith. Biti je morala prav gotovo matriarhalna, kljub dozdevni ljubeznivosti, se je zdelo Smithu. V svoji družini je vladala z železno roko, ki je bila zakrita v žametnih rokavicah.

Smith je prišel, ker ga je povabil Bil Halperin, eden babičinih sinov. Bil je Billov odvetnik in prijatelj. Drugi gost, Jean Cross, pa je bil menda prijatelj nekaterih Halperinovih vnukov.

Pravkar je Smit opazil, kako v sosedni sobi govori Cross s Hankom Halperinom. Prepirla sta se ježno in glasno o nečem, kar pa ni slišal, vendar je upal, da ne bo prišlo do kakšnih neprijetnosti, kajti nocojšnja slovesnost je bila preveč prijetna, da bi jo kakršenkoli prepričal pokvaril.

Toda naenkrat je Hank zamahnil s pestjo in zadel Crossa v brado, da se je mož spotaknil in padel v znak. Zadel je z glavo naravnost v rob marmornega kamina in zdrknil na tla. Nič več se ni zganil.

Hank je skočil k padlemu, pokleknil zraven njega in ga skušal vzdigniti. Kot kreča je postal bled v obraz, ko je vstal in pogledal naokrog. „Mrtev je,“ je povedal počasi, kot bi imel svinec na jeziku. „O, Bog, tega nisem hotel, toda on je rekel...“

Babica ga je brž prekinila. Ni se več smehljala. Njen glas je postal oster: „On te je napadel, Hank. Videla sem. Mi vsi smo to videli, kajne?“

Ob zadnjem stavku se je z nagrbnčenim čelom obrnila k Smithu, ki je zdaj ostal edini izvendružinski gost.

Smithu je postalo neugodno. Nemirno se je premikal na stolu: „Jaz - jaz začetka nisem opazil, mrs. Halperin.“

„Seveda ste!“ ga je ona skoro nahrulila. „Saj ste ju vendar opazovali.“

Preden je mogel Smith kaj odvrniti, je Hank Halperin dejal: „Zal mi je, babica, toda to ne bi bil noben odgovor. Velike težave bom imel. Pomisli, da sem bil sedem let profesionalc v ringu. Pesti boksarja ali bivšega boksarja imajo na sodišču za smrtno orožje. To pomeni uboj, pa čeprav bi on prvi napadel. To veste, mr. Smith, kajne, saj ste pravnik? In tista druga zadeva, ki sem jo že imel, bo dala sodišču vzrok, da me primejo.“

„Bojim se, da imate prav,“ je v zadregi potrdil Smith. „Toda, ali ne bi raje poklicali zdravnika ali policijo ali pa oboje?“

„Tako, Smith,“ je dejal Bill Halperin, Smithov prijatelj. „Najprej pa se moramo dogovoriti med seboj. Saj je bila to samoobramba, ne?“ „Mi... mislim, ne vem prav-zaprav...“ je jecjal Smith.

„Stojte! Vsi tiho!“ je zavreščal babičin glas, ki je oba govornika ostro prekinil. „Tudi če je bila samoobramba, bo Hank imel težave. Pa mar verjamete, da smemo zaupati temu mistru Smithu, ko bo zapustil to hišo?“

Bil Halperin je babico miril: „Toda babica, saj vendar moramo...“

„Nesmisel, William. Jaz sem videla, kako se je to zgodilo. Mi vsi smo videli! Cross in Smith sta se sprla ter se med-sebojno ubila. Cross je najprej ubil Smitha in nato, omamljen od prejetih udarcev, je padel vznak in zadel z glavo ob rob kamina.“ Pogledala je naokrog. „Saj vendar ne bomo dopustili, da pride Hank v zapor, otroci? Henry naj mrliča tako obdela, da bosta zgledala kot po srditem boju. In vi drugi...“

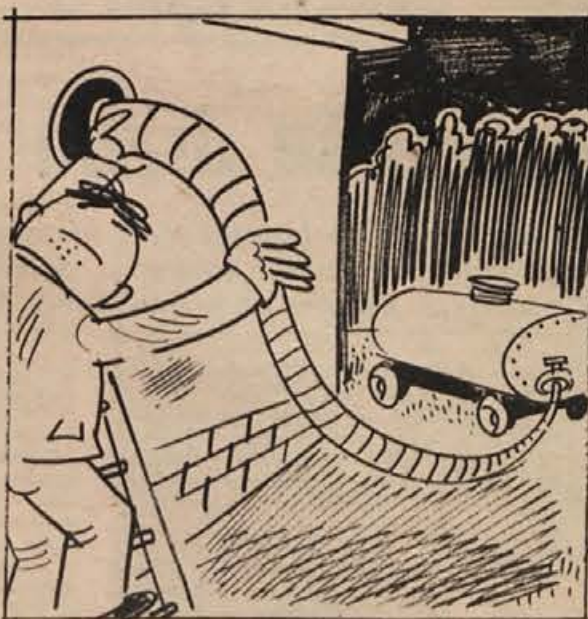
Moški Halperini so razen Henrija v krogu obstopili Smitha; ženske razen babice, so se postavile za hrbe svojih mož.

Krog se je ožil in ožil. Zadnje, kar je Smith še jasno videl, je bila babica na svojem prestolu podobnem stolu. Njene oči so se kar bliskale od razburjenosti in odločnosti kot dvoje biserov.

Potem je zaznal le še nenadno tišino in to, da mu je glas od strahu odpovedal...

Nato je sledil prvi silen udarec.

(Prevedla Katja Lebedev)

In je stekel Paradižnik na vrt, pristavil lestev na steno in vtaknil cev cisterne z gnojnico v odprtino za ventilator. Pogнал je črpalko...

„Adijo, mili gostje! Adijo mesto sanj, slavni Hollywood!“ je pomahal Paradižnik, skočil v avto in pri-tisnil z vso silo na plin.

Drdrala sta po gladki cesti, osvetljeni le z zlatimi zvezdami. Klara se je nežno privila k svojemu mozičku in ljubko zadremala. Po slabih urici vožnje sta naša zvezdnika zavrla pred prijaznim motelom. Tu sta si privoščila tisti spanec, ki sta si ga zaslužila in ki jima ga razgrajči v Hollywoodu niso dali...

Zbudila sta se čila in krepka.

AB Agraria BREŽICE
Ste v zadregi za darilo?

Šopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v najbližji cvetličarni nageljčke ali vrtnice iz vrtnarije Čatež!

Kandidat za sekretarja

Franci Šali: »Ne s pozicijo oblasti, pač pa s političnim delom med delavci in občani uresničevati njihove temeljne interese!«

V prejšnji številki je predsednik občinske zveze ZPM Janez Grašič želel, naj kandidat za bodočega sekretarja komiteja občinske konference ZK Franc Šali pove nekaj besed o tem, kakšen bo koncept dela ZK v občini v mandatu do novega vodstva. Franc Šali je na vprašanje odgovoril takole:

»Med delovnimi ljudmi in občani so bili komunisti v zadnjem času premalo politično prisotni. To bo torej treba izboljšati. Doseči bomo morali, da bodo komunisti povsod usmerjali družbeni razvoj tako, da bodo pri tem lahko delavci in občani vedno bolj sami odločali o delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih, raznih političnih organizacijah in društvih, da bi se ta ukvarjala predvsem s tistim, kar je v njihovem neposrednem interesu.

Prav zato pa je potrebna čim tesnejša naslonitev na delovne ljudi, organizirane v sistemu samoupravljanja, socialistični zvezi, sindikatu, mladinski organizaciji ter drugih organizacijah in društvih. To pomeni, da si mora ZK prizadevati za prenos teže svojega dela iz območja oblasti v območje posredne in neposredne demokracije oziroma upravljanja.

Glavna bitka bo torej okoli samoupravljanja?

»Brez dvoma, vendar pri tem samoupravljanja ne bomo smeli idealizirati. Graditi in razvijati ga bomo morali v okviru naših lastnih pogojev. To pomeni, da bomo morali upravljanje družbenih zadev v delovnih organizacijah, KS, komuni in v raznih drugih samoupravnih organizmih usmerjati tako, da s tem ne bomo ovirali ekonomske in družbene integracije. Vedno večje povezovanje namreč terjata življenje in delo in prav povezanost je eden izmed osnovnih pogojev za racionalno delo.

Ali je ZK na to politično in organizacijsko pripravljena?

»Najbrž ne v celoti. Domeniti se bomo morali o tem, kako bomo uresničili vlogo ZK v posameznih vprašanjih: v družbenih odnosih, zlasti pri samoupravljanju, kako samoupravljanje povečati materialno osnovo in kako uspešno reševati pereča vprašanja socialne diferenciacije, ki smo jih načeli v zadnjem času.

Članstvo ZK bomo morali organizirati čvrsteje in prožneje in v političnem delu vztrajati pri odgovornosti. To pomeni: ugotavljati bo treba vzroke, zakaj veliko sicer lepih stališč pogosto krat ne uresničujemo. Ob tem bomo morali zagotoviti v ZK takšne oblike dela, da bi zaživele osnovne organizacije, da bi bilo sodelovanje med članstvom in vodstvom tesnejše ter da bi bili pri tem tudi člani ZK tesneje povezani z neposrednimi proizvajalci in delavci.

Moje vprašanje: »Novi predsednik občinske konference ZMS naj pove, kako namerava mladinsko vodstvo zagotoviti, povezovati in usmerjati delovanje mladine, da bi jo bilo v občini bolj čutiti.« MILOŠ JAKOPEC

GORJANCI: »Novi avtobusi!«

Ivan Brsan, šef prometno-tehničnega oddelka: »Tako je: vsak ima svojo ženo za najslabšo, ker je je najbolj navajen...«

Avtopromet Gorjanci, Straža: podjetje, ki bo letos ustvarilo okrog 45 milijonov dinarjev prometa in ima za naslednje leto načrt 50 milijonov dinarjev. Avtobusni promet predstavlja okrog 25 odstotkov vrednosti poslovanja in na račun avtobusnega prometa je podjetje moralo požreti že nešteto upravičenih in neupravičenih kritik. Zato tale malce izzivalni intervju z Ivanom Brsanom, šefom prometnotehničnega oddelka v podjetju, ki ima 40 avtobusov, med njimi dva popolnoma nova mercedesa za posebne vožnje, ki se nista registrirana.

Kakšni avtobusi prevažajo dolenske potnike?

»Od teh 40 jih je 5 mercedesov, drugo so Fapovi in Tamovi. Še letos bomo dobili dva Tamova, »Janeza«, prihodnje leto še 4 – to so najmodernejši, kar jih delamo v Jugoslaviji. Vsak stane 300 tisočakov. Naročili smo tudi dva manjša avtobusa za vožnje na kratkih progah.

Pravijo: avtobusi Gorjancev so najbolj neudobni...

»Seveda, ko vidijo le Slavnikove avtobuse na progah Koper-Zagreb. Tudi pri nas na dolgih progah vozijo boljši avtobusi. Pa poglejte Slavnikove na progah okrog Kopra!

Ampak tudi tisti, ki se vozijo v Ljubljano, trdijo, da so avtobusi Gorjancev slabi?

»Tisti, ki peljejo v Ljubljano ali Zagreb, so boljši, na kratkih progah so pa slabši. V vsakem transportnem podjetju je tako.

Primerjajte se s Slavnikom, Croatiaansom...

Približno enaka kvaliteta je. Najbolj pa kajpak godrnjajo tisti, ki se vse leto vozijo z avtom, ko pa

ceste zamede sneg, se lepo usedejo na avtobus...

Pravite, da ste približno enaki. Zakaj potem ljudje pravijo, da imate manj udobne avtobuse?

Tako je: vsak ima svojo ženo za najslabšo, ker je je najbolj navajen.

5-LETNI OKVIRNI PROGRAM KOMUNALNIH DEL

Osnova - lastni denar

Načrtno urejanje novih naselij in naložbe v infrastrukturne objekte, brez katerih kmalu ne bo šlo več

Strah pred tem, da bi velika obremenitev proračuna z odplačilom najetih kreditov za šole postala ovira za naložbe v komunalno ureditev, je odveč, kot so nam zadržali na občinski skupščini. Z gradnjo novih šol smo ujeli zadnji vlak, prosta proračunska sredstva pa bodo še naprej namenjena naložbam v šolstvo.

V zadnjih štirih letih smo v občini s prispevkom od uporabe mestnega zemljišča precej napravili. Nova naselja, ki smo jih začeli graditi že pred leti, so dobila najnujnejšo komunalno ureditev. Lani smo med drugim dali kar 170.000 din za ozeleitev Novega mesta.

Zdaj so pred nami nove naloge: lotiti se bo treba načrtnega urejanja stanovanjskih naselij, ki jih bomo še gradili, in poskrbeti za naložbe v infrastrukturne objekte. Na voljo bo denar iz komunalnega prispevka, iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča, pri strnjeni blokovski gradnji pa se bo pri komunalnem urejanju treba odločiti za samofinanciranje. Na kredite ne moremo dosti računati.

Najteže bo šlo pri naložbah v infrastrukturne objekte. Oglejmo si, kaj vse potrebujemo. Zelo razmahnjeni industriji grozi energetska kriza, zato je treba misliti na priključek na novo atomsko EC v Krškem; v Novem mestu je nadvse potreben nov most; rešiti bo treba prometni vozil v Novem mestu in novemestno prometnico povezati z gorjansko cesto; zgraditi čistilne naprave, posodobiti ceste od Novega mesta do Straže in Dol. Toplice, do Prečne in letališča in do Birčene vasi in Uršnih sel in dograditi nov vodovod.

Gradnja vodovoda teče po programu, za katerega je denar zagotovljen. Pri reševanju prometnih vprašanj bo treba iskati pomoč pri cestnem skladu SRS, pri gradnji čistilnih naprav pa pri Vodnem skladu SRS, če bomo takšno pomoč seveda dobili. Predvsem pa se bomo pri teh naložbah morali opirati na lastne sile.

M. J.

Suhokrajinski drobiž

80-URNI TEČAJ IZ PRVE POMOČI za ekipe civilne zaštite so organizirali v Žužemberku, in sicer za člane ekip s terena in iz obrata Iskre. Tečaj je dobro obiskan.

OSKRBA S KRUHOM V ŽUŽEMBERKU ni dobra, odkar je prenehal peči kruh domači pek. Potrošniki morajo kruh v trgovini vnaprej naročiti, večkrat pa morajo tudi čakati, ko imajo s prevozom zamudo iz Novega mesta. Domači pek, ki je bil sedaj v bolnišniškem staležu, pravi, da najbrž ne bo mogel peči kruha, ker mu ne priznajo toliko stroškov peke, kakor stane njega.

POMANJKANJE PITANIH PRAŠICEV je letos v Suhi krajini čutili že na začetku zimske odkupne sezone. Kmetovalci redijo v glavnem prašiče za zakol. Povpraševanje za pitanimi prašiči je dokajšnje; zaradi neenotnih odkupnih cen pa je pravi nered. Celotno sosednje zadruge nimajo enotnih odkupnih cen.

M. S.

MINI ANKETA

Mikroskop

Zvezna vlada je zamrznila vse cene in skuša preprečiti do konca februarja vsako podražitev. Za kupce priljubljen, za prodajalce pa skrajno osvobodilni ukrep. In kaj menijo o zamrznitvi cen v novomeški občini? Po telefonu je odgovorilo pet občanov, ki so o teh stvareh dobro poučeni.

Marjan Simić, občinska skupščina: Če bo obveljala samo zamrzitev, pa ne bo zraven nujnih ukrepov in potrebnih sistemskih rešitev, potem ne bomo dosegli pričakovanih uspehov in za imele zamrzitev cen prej negativne kot pozitivne posledice. Bojim se pa, da bomo spet naredili nekaj podobnega kot lani: cene smo zamrzili in ničesar drugega. Potem pa pride odjuga...

Ivo Novšak, Dolenjska banka in hranilnica: Že velikokrat smo zamrzili cene, pa se ukrepa nismo držali. Če smo se tokrat spet odločili za tak ukrep, potem se ga moramo držati vsi – od proračunov do gospodarskih organizacij. Sprejeti pa moramo tudi dodatne ukrepe, ki bi pomagali stabilizaciji.

Zdravko Petan, Labod: Vsako dviganje cen v tekstilni industriji je nesmiselno, ker so jugoslovanske cene v primerjavi s cenami v drugih državah zelo visoke. Poglejte podatek: za srajco potrebuje v Jugoslaviji delavka 18 ur, v tujini pol manj. Zato pa stane pri nas 80 dinarjev, tam pa 16 ali 18 mark. Sicer pa je zamrzitev le jrhod v sil: težiti bi morali za sprostitvijo cen. Ne verjamem pa, da zamrzitev cen lahko predstavlja rešitev.

Marko Svetina, Pionir: Zamrzitev je dokaj neekonomski ukrep. Linearna zamrzitev ni dobra, prej bi morali prestrukturirati, kaj zamrzniti in česa ne. Razlike med posameznimi podjetji se bodo zdaj namreč še povečale, ker so nekatere podražile cene pred zamrznitvijo, druge pa ne – zato bodo to krepko občutili. Strinjam pa se z mnenjem sindikatov glede naraščanja življenjskih stroškov in sodim, da je bila zamrzitev za nekatera osnovna živila nujna.

Viktor Cujnik, Novoteks: Glede na naraščajoče proizvodne stroške je zamrzitev oen ukrep, ki povzroča še večje neskladje. Rešitev je le v tem, da bi nam uspelo zamrzniti proizvodne stroške, tega pa najbrž ne bomo dosegli, ker bi morali odviti ves klobčič in rešiti vse, od elektro-gospodarstva naprej...

Novomeška kronika

PROMET – Potem ko so odstranili ograjo okrog nekdanje Ribje restavracije, so promet v tem delu mesta spet uredili po prejšnjem načrtu. Tako je zdaj vhod po Dillančevi ulici, na Glavni trg pa pripelje Jenkova ulica. Obe ulici sta le enosmerni!

NOVO LETO – Novoletni prazniki so vse bolj blizu. V prodajalni Mladinske knjige na Glavnem trgu gredo okraski za novoletne jelke močno v promet, trgovina pa je ob sobotah odprta neprekinjeno od 7. do 19. ure.

TRGOVCI – Pred prazniki bo gotovo spet dosti avtomobilistov, ki bodo obiskali bližnje gozdove, da bi si »na črno« posekali novoletne jelke. Zato bi bilo prav, da bi trgovci dovolj zgodaj pripravili tudi prodajo jlek – prejšnja leta je bilo za to bolj slabo poskrbljeno!

TELOVADBA – Mlade telovadke novomeškega Partizana so v tem času gotovo najbolj aktivne. V nedeljo bodo nastopile v Ljubljani na tekmovalstvu za Malejeve memorijal.

ZDOMCI – Zadnji ponedeljek pred novim letom, 27. decembra, bo ob 10. uri dopolne v novomeškem sindikalnem domu sestanek z delavci, ki delajo na tujem. Pričakujejo dober obisk zdomcev in tudi predstavnikov delovnih organizacij.

TRŽNICA – Ponedeljek je bil bolj črn dan za novomeški trg:

Zastavo nosijo Dolenjske Toplice

Ob zadnjem preverjanju teoretičnega znanja iz vojaških veščin, ki so ga opravljali rezervni oficirji in podoficirji v novomeški občini, je bil dosežen 92-odstotni uspeh. Najboljše znanje so pokazali rezervisti v Dolenjskih Toplicah, kjer so menda v pripravi delali največ. Precej tesno jim sledijo še Birčenci in rezervisti z novomeškega levega brega. Kot nam je povedal član komisije Jože Lužar, pa z uspehi v Šmarjeti in Skočjanu nikakor ne morejo biti zadovoljni. Vsem tistim, ki so preizkus opravili uspešno, so potrdili 6 dni vojaških vaj.

Ena gospa je rekla, da se gaske metode niso dosti spremenile pred 70 leti so gasilci iskali šten burjev kozolec, ki je do tal pogorel v soboto pa so v osnovni šoli »Katir Rupena« iskali hidrant, ko je gorel telovadnica...

BLIŽA SE LETNI OBRAČUN

Najbolj jih mika izvažati

Straški Novoles: lanske investicije so pomagale, da je letošnja proizvodnja vredna za tretjino več kot lanska – Izvoz napreduje

Straški lesni kombinat Novoles je za Industrijo motornih vozil in tovarno zdravil Krka tretji najuspešnejši industrijski izvoznik v novomeški občini, hkrati se uvršča med največje slovenske izvoznike v lesni industriji; Novoles prištevajo med najmočnejše lesne tovarne v Sloveniji.

Letošnja proizvodnja v tej tovarni bo vredna približno 13,5 milijona dinarjev. Polovico iztržijo s prodajo finalnih izdelkov – stilnim in modernim pohištvom ter gugalniki, drugo polovico pa s polizdelki: rezanim lesom domačih in eksotičnih vrst, vezanimi ploščami, panel ploščami in šivano embalažo.

Izvoz bo letos vreden več kot tri milijone dolarjev. Zdaj predstavlja skoraj 40 odstotkov vrednosti proizvodnje. Medtem ko so na tujem trgu prej prodajali znatno več polfinalnih kot končnih izdelkov, se je položaj danes zasukal in prodajo veliko več pohištva in gugalnikov kot pa polizdelkov. Letošnji plan bodo presegli, proizvodni načrt bo uresničen.

SUHOKRAJINSKI KMET VALCI so letos nabavili preko 60 ročnih motornih kosilnic BCS in nekaj traktorjev. Pri nakupu niso bili informirani, da so upravičeni do davčne olajšave od kmetijstva, ki jim jo nudi odlok občinske skupščine Novo mesto. O davčni olajšavi so zvedeli šele na zadnjih sestankih, na katerih so obravnavali referendum za združitve skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov. Zato so zahtevke za davčno olajšavo začeli vlagati šele konec leta.

Lanske investicije so pomagale, la so letos povečali proizvodnjo za več kot tretjino, ob moderni tehnologiji so povečali tudi produktivnost. Prihodnje leto bo proizvodnja približno enaka, z večjo

produktivnostjo bi jo morda lahko povečali še za desetino. Kajpak pa v teh številkah niso upoštevane morebitne podražitve izdelkov oziroma inflacija, zaradi česar se lahko številke še močneje povečajo.

Načrti podjetja pa so sicer jasni: glavni mik je čim večji izvoz, cene pa bi se morale ravnati po normalnih tržnih pogojih. Zamrznjene cene so namreč lahko samo začasen ukrep v sili.

Mimohod vojakov bršlinske garnizije na sobotni proslavi v Brslinu (Foto: S. Dokl)

„Ne bom je nosila na glavci vode...“ pravi mamica z Vrha pri Studencu, kjer je te dni pritekla zdrava pitna voda. Vodovod so zgradili tudi prebivalci Brezovega, Arta in Zavrta. Nagrada 50 din. (Foto: Franc Pavkovič)

KAKO DO BOLJŠEGA ŽIVLJENJA

Volja nepremagljiva

Arto: po vrnitvi iz pregnanstva so napeljali elektriko, zgradili cesto, zdaj pa še vodovod

V soboto, 4. decembra, je predsednik Obs. Sevnica Marjan Gabrič v vasi Arto preživel živico in s tem zročil namenu nov vaski vodovod, ponos ljudi, ki so z lastno prizadevanostjo uresničili staro željo – imeti tekočo vodo v hišah. Predsednik vodovodnega odbora Martin Vizjak je zato z veseljem povabil goste in vasčane na sklepni „likof“, ki je po dobri slovenski navadi trajal pozno v noč.

Ko so se vasčani Arta po osvoboditvi vrtnili iz pregnanstva v domačo vas, so našli domačije opustošene. Z veliko volje so prijeli za delo, napeljali elektriko, zgradili vaško cesto, obnovili savski brod, zdaj pa so napeljali še vodovod.

V vsaki hiši je prispevala približno štiri nove tisočake, občinska skupščina pa je plačala črpalko, za kar je prispevala nekaj nad 5.000 novih dinarjev. Graditelji je nekajkrat obiskal predsednik občinske skupščine in to je spodbudilo vasčane, da so se bolj pritegnili. Zdej, ko je vodovod dograjen, imajo v načrtu, da bodo do sosednjih Ponikv pri Studencu zgradili cesto in si tako močno skrajšali pot proti Velikemu Trnu. Tako kot pri vodovodu bodo hvaležni za vsako družbeno pomoč.

Voda v več vaseh

V vasi Zavrta pri Sevnici je še pred dnevom republike v 9 izmed 12 domačij pritekla pitna voda. Tudi v sosednjem zaselek Vrha pri Zavrta je vseh pet kmečkih hiš dobilo vodo dober teden pred dnevom republike. Občinska skupščina je dala graditeljem iz Zavrta in Vrha po 2500 novih dinarjev pomoči, svet KS Studenec pa še po 750 dinarjev. Za pomoč se iskreno zahvaljujejo. Vodo so napeljali tudi vasčani z Brezovega in tudi nanje nista pozabila Obs. Sevnica in KS Studenec. Vodovod bodo gradili tudi v Prevoljah in Križu, tako da bo večina domačij v tem delu sevnške občine imela v domovih pitno vodo.

SEVNIŠKI PABERKI

SPET NASTOP IZ CERKEJ. Tudi letos bodo vojak iz Cerkej pripravili prireditve ob dnevu JLA. Nastop, ki bo v domu TVD Partizan, je že dogovorjen. Ob tej priložnosti bodo podelili v Sevnici odlikovanja in napredovanja, ki jih bodo nekateri posamezniki dobili v počastitev 30-letnice vstaje.

OREHOVO NE BO „MIROVALO“. Letošnji val gradnje vodovodov je zajel tudi Orehovo pri Sevnici. V hiše že prihajajo vabla, naj bi vsi vasčani sodelovali pri gradnji, kar se organizatorji dobro zavedajo, da je šele potem mogoče računati na družbeno pomoč.

DELO STOJI. Cestno podjetje je zaradi zime skorajda povsem ustavilo delo na cesti Impolca-Pijavsko. Obvozi seveda vseeno veljajo in povzročajo Sevnici precej preglavice. Zlasti na križišču pred domom TVD Partizan je že tako običajno velika gneča še večja. Tako zdaj tovrstni prikolici, ki čaka, da se bodo dvignile železniške zapornice, zapre vso glavno cesto, ki veže stari in novi del mesta.

TOPLA SEVNICA. Če izvzame mladež, ki si želi zimskega ve-

LAHKO IZRAČUNATE Po čem zemlja?

Kaj prinaša novega sevniški odlok?

Povprečna gradbena cena za en površinski meter uporabne tlorisne površine znaša v sevniški občini 2.500 dinarjev (novih), povprečni stroški komunalnega urejanja v sami Sevnici 25 odstotkov, v drugih krajih občine pa 35 odstotkov od te vsote.

Odlok o teh dveh merilih, ki služita za izračun cene zemljišča, je na zadnji seji sprejela sevniška občinska skupščina, ki je po zakonu dolžna določiti merila za ugotavljanje vrednosti razlaščenih stavbnih in kmetijskih zemljišč.

Za kaj gre? Da bi bila odškodnina za razlaščenost zemljišča pravična, je treba določiti korist, ki jo daje lastniku tako zemljišče. To korist izračunamo tako, da vzamemo tisti dohodek, ki bi ga lastnik pridobil, če bi na stavbnem zemljišču, velikem 500 kvadratnih metrov, sezidal stanovanjsko hišo s 150 kvadratnimi metri uporabne tlorisne površine po povprečni gradbeni ceni, ki je zmanjšana za povprečne stroške komunalnega urejanja zemljišč. Tako dobimo vrednost zgradbe, in če od tega zneska izračunamo enoletno stanarino v višini 4 odstotke od vrednosti zgradbe, dobimo po sevnškem odloku odškodnino za razlaščenost stavbno zemljišče.

Primer: če je razlaščenost zemljišča veliko 500 kvadratnih metrov, pomnožimo 150 kvadratnih metrov koristne tlorisne površine z 2.500 to zmanjšamo za 25 odst. (če je zemljišče v Sevnici), od dobjenega zneska izračunamo štiri odstotke in to je potem vrednost odškodnine. Zgoraj obrazloženi merili pa seveda lahko izračunamo odškodnino za vsako poljubno veliko stavbno parcelo.

ZA ODDOLŽITEV IZGNANEC

Na medobčinskem posvetovanju predstavnikov občinskih konferenc SZDL Brežice, Laško, Sevnica, Krško, Šmarje pri Jelšah in Sentjur so sklenili ustanoviti medobčinsko telo pri Socialistični zvezi, ki naj bi poskrbelo za priznanje pravic in statusa naših izgnancev v drugi svetovni vojni. Slovenija naj bi z republiško zakonodajo poskrbela predvsem za tiste, ki nimajo popolnega zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja. Razen tega naj bi priznali ugodnosti izgnancem, ki so v delovnem razmerju, s tem da bi skrajšali starostno dobo pri upokojitvah. Dolež smo premalo naredili za izgnance, so ugotavljali na posvetovanju, zato se jim je treba vsaj delno oddolžiti.

OBMIRENSKA PROGA

Hlapon požiga

Štvar bo, kot kaže, prišla na sodišče

Če ne bo železniško podjetje hotelo samo poravnati škode, ki jo je na progi Trebnje-Sevnica povzročila lokomotiva, bomo prisiljeni z odškodninsko tožbo prek sodišča izterjati znesek. Tako stališče Gozdnega gospodarstva Brežice nam je obrazložil vodja sevnškega gozdnega obrata inž. Vinko Šeško.

Lastnikom gozda ob obmirenski progi, kjer star hlapon iz dneva v dan pridno puha iskre in ob sušnem vremenu naravnost izžiga ogenj, je tega že dovolj. Požari se kar vrstijo, jeseni so bili spet štirje. Pomladanski ognji kot da niso nikogar izučili.

V aprilu sta namreč dva gozdna požara, ki jih je povzročila lokomotiva, samo GG Brežice naredila skoraj za pet starih milijonov dinarjev škode. Gozdno gospodarstvo je predlagalo javnemu tožilecu, naj začne postopek. Postopek so res začeli, toda strojevodja je bil oproščene krivde, češ da ima lokomotiva urejeno glede isker tako, kot zahtevajo predpisi.

Železnici, vemo, da ni lahko in da ima premalo dohodka, toda če se dela družbena škoda, tudi ni vseeno. Ali ne bi kazalo, da bi v času suše, ko postanejo iskre hudo nevarne, kaj ukrenili, morda začasno parno lokomotivo zamenjali z manjšo Dieslovo?

27. decembra konferenca SZDL

V ponedeljek, 27. decembra, je v Sevnici predvideno zasedanje občinske konference SZDL, na katerem bodo izvolili tudi novega sekretarja in predsednika občinske organizacije. Kandidat za predsednika je dosedanji predsednik Jelko Štojs, za sekretarja pa Slavko Štrukelj, vodja komercialne v Kopitarni. Predlog je v javni razpravi.

PRED OBČNIM ZBOROM ŽIVINOREJSKEGA DRUŠTVA 6. JANUARJA

Za vse dovolj »prostora pod soncem«

Živinorejsko društvo Trebnje želi povečati število članov, razširilo pa bo tudi svojo dejavnost, saj malo konkurence nikjer ne škodi

Pot me je zanesla med kmete v Šmartno ob Dreti prav tisti dan, ko je bil v Ljubljani prvi redni letni občni zbor zveze živinorejskih društev. V nabito polni mali dvorani so kmetje zapeli pesem „Nabrusimo kose“. Peli so svečano, kot himno, rojeno iz prepričanja, s pesmijo so se hrabрили v želji, da bi se tudi v kmetijstvu kaj premaknilo naprej.

Iz te želje so se razvila živinorejska društva in eno med njimi je v Trebnjem. Zdej, ko je poteklo nekaj več kot leto dni od ustanovitve, bo zanimivo zvedeti, kaj je z društvom.

Tajnik društva veterinarski inšpektor Cvetko Bunc postreže s podatki: Živinorejsko društvo Trebnje šteje zdaj 494 članov, ki imajo v društvu zavarovanih 491 glav goveje živine in 18 svinj. Cena za zavarovanje goveda in svinj je znašala do-

slej 50 N-din, iz tega so plačali zdraviljenje in poravnali škodo ob zaslinih zakolih. Od članarine je imelo društvo 4940 din dohodkov, od zavarovalnih premij pa 23.637,50 din. Stroški so znašali 12.357,10 din, tako je ostalo še precej čistega dohodka, ki ga bo društvo uporabilo v naslednjem obdobju.

Dosedanje delo društva je pokazalo, kolikšne vrednosti je preventivna dejavnost. Lastniki zavarovane živine so takoj, ko je bilo potrebno, klicali veterinarje, tako da je bila škoda zaradi zaslinih zakolov kar najmanjša. V vsem letu je bil en sam zaslini zakol.

6. januarja ob 8. uri bo občni zbor živinorejskega društva, na katerem nameravajo sprejeti več važnih odločitev. Upravni odbor društva je sklenil, da bo v prihodnjem letu stalo zavarovanje goveda 60

din, svinj 80 din, prašičev pitancev pa 20 din za glavo. Ti zneski so mnogo manjši, kot če bi živino zavarovala zavarovalnica. Društvo namerava zavarovati tudi konje, če bodo njihovi lastniki to želeli.

Ker je za sodelovanje v društvu med kmeti vse večje zanimanje, bodo po krajevnih skupnostih ustanovili podobore, v katerih bo po en kmet iz vsake vasi. Društvo se namerava registrirati tudi za nekatere druge dejavnosti in meni, da je zanj in za zadrugo v kmetijstvu dovolj dela in nalog, razen tega pa malo konkurence – kmetu ne bo škodovalo.

M. LEGAN

Sprejem za gasilske veterane

V soboto so v Trebnjem v počastitev 100-letnice gasilstva in 30-letnice vstaje priredili sprejem za gasilce, ki že nad 40 let služijo boju proti ognju in naravnim nesrečam. Udeležilo se ga je približno 80 gasilskih veteranov iz vse občine, med njimi tudi gasilski starešina 84-letni Alojz Bukovec iz Vel. Loke. Na prijetni slovesnosti, na kateri so bili tudi predstavniki več drugih občinskih gasilskih zvez, so pionirji – gasilci recitali, mirenški pevski zbor pa je zapel več pesmi.

PRETRESI V ZKJ Opozorilo vsem

V občini pojasnjujejo dogodke na Hrvaškem

Na Hrvaškem so se te dni zgodile za Zvezo komunistov in Jugoslavijo nasploh velike stvari. Da bi bili člani ZK v občini natančneje obveščeni o dogodkih in vzrokih, ki so privedli do njih, bodo imele vse krajevne organizacije posebne sestanke. Za danes so predvideni še v Sentrupetu, Mokronogu in na Mirni.

Občinsko partijsko vodstvo je v četrtke že izreklo svojo odločno podporo Titu in sedanjim usmeritvi v Zvezi komunistov Jugoslavije. Občinski komite je na razširjeni seji, na kateri je pojasnjeval sedanjí položaj Ludvik Golob, sekretar medobčinskega sveta ZK Novo mesto, enoglasno ugotavljala, da zdaj ne gre le za to, da bi s pristom kazali na Hrvate, marveč je treba več narediti tudi v lastnih vrstah. Dogodki na Hrvaškem so opozorilo, kaj se zgodi, če Zveza komunistov izgublja svojo idejno vlogo v družbi, če se malič njena temeljna politika in če se družbeni problemi prepočasno urejajo, kar daje v roke orožje razvoja socializma nenaklonjenim silam.

V Trebnjem so govorili tudi o nedavnem nastopu slovenskega poslanca Toneta Remca na zborovanju študentov v Zagrebu, ga obsojali ter dodali, da je partijska graja premila kazen.

NOVA TELES KONFERENCE ZK

Občinska konferenca ZK Trebnje je na svojem prvem zasedanju v novem sestavu 24. novembra izvolila nov občinski komite, štiri komisije, častno razsodišče, člane medobčinskega sveta ZK in delegata za II. konferenco ZKJ. Člani komiteja ZK so: Tone Žibert (sekretar), Nace Dežman, Ivan Gole, Ludvik Janežič,

Jože Tomažin, Slavko Kržan, Barica Videčnik, Marija Vraničar in Janez Zajc. Za člane medobčinskega sveta ZK so izvoljeni: Janez Gartner, inž. Drago Kotar, Avgust Gregorič in Tone Žibert. Predsednik revizijske komisije je Franc Maras, komisije za družbeno-ekonomske odnose Jože Godnjavec, komisije za organiziranost in razvoj ter statutarna vprašanja Jože Govednik, komisije za mednarodne odnose pa inž. Ciril Lenardič. Delegata za II. konferenco ZKJ sta Ludvik Golob iz Novoga mesta in Franc Korelc iz Kočevja, predsednik častnega razsodišča pa Alojz Krhin.

V dobi — požvižgavanja

Občinski odlok in pozivi, naj v večjih krajih in ob javnih cestah ob državnih praznikih izobesijo zastave, za nekatere posameznike kaj malo pomenijo, ker pač ni nikakršnih posledic za tiste, ki se na odlok poživljajo. Na Majcnovi hiši v Mokronogu, na kateri je spominsko obeležje, za letošnji dan republike ni bilo zastave, pa čeprav so kar v treh izmed petih družin, ki tam stanujejo, člani ZK. Da o gostilničarju Petru Deu sploh ne govorimo, saj že od zadnjih skupščinskih volitev ni ozobil zastave.

1975: MALICE V VSEH ŠOLAH

Izmed 13 osnovnih šol v trebanjski občini jih ima 10 organizirano šolsko prehrano, tako imenovano šolsko malico. V teh šolah prejema malico 67 odst. otrok, kar je pod republiškim povprečjem, če pa bi upoštevali še otroke iz treh podružničnih šol, kjer malice sploh ne dajejo, bi bil odstotek še manjši. V programu izboljšav do leta 1975 je predvideno, da bodo dajali šolske malice v vseh osnovnih šolah, da jih bodo deležni vsi socialno ogroženi otroci in vsi, ki so oddaljeni od šole dlje kot 4 km.

ŠE EN DAVČNI INŠPEKTOR

Da je v trebanjski občini nujno poostri davčno kontrolo, na to sta davčna uprava in občinska skupščina že nekajkrat opozorili. Na zadnjem zasedanju je imenovala še enega davčnega inšpektorja, ki bo začel delati z novim letom. To je Marjan Klarič, doslej zaposlen kot revirni gozdar pri trebanjskem gozdnem obratu, ki pa je študiral izredno na višji ekonomsko-komercialni šoli v Mariboru in je zdaj absolvent te šole.

NOVOLETNO DARILO: še malo in povsem bo dokončan nov otroški vrtec v Trebnjem, vreden 1,8 milijona dinarjev, ki bo lahko sprejel blizu sto otrok. Okolico vrtca bodo uredili v prihodnjem letu. (Foto: Legan)

DROBNE Z MIRNE

DANES O DOGODKIG V ZKJ – Krajevna organizacija ZK na Mirni bo podobno, kot so že ali pa so že naredile druge organizacije, imela danes sestanek, na katerem bodo govorili o zadnjih aktualnih dogodkih na Hrvaškem.

KDAJ PRIDE DEDEK MRAZ? – Društvo prijateljev mladine je na razširjeni seji sklenilo, da bo dedek Mraz obiskal naše najmlajše v četrtak, 30. decembra, ob 14. uri v vrtcu pa verjetno že dan prej. Otroci pričakujejo, da bo bogatejši kot prejšnja leta.

ZAKAJ NIŽJE CENE? – Kmetijska zadruga Trebnje odkupuje na Mirni vsak ponedeljek živino. Kmetje pravijo, da je odkupna cena nižja kot v Radohovi vasi, ki je skorajda na meji trebanjske občine. Podobne pritožbe je slišati tudi drugod.

PREKINITEV – Začasno so ustavili izdelovanje Candijevih pralnih strojev v tovarni gospodinske opreme. Vzrok so nepredvidene ovire, ki pa bodo, kot upajo, kmalu odpravljene.

TRČENJE V RAKOVNIKU – V nedeljo sta se z osebnima avtomobila zadela Ljubljancan Stanko Rogelj in Jože Štepec. Je bilo za milijon S-din škode. Stanko Rogelj si je zlomil desno nogo, tako da so ga morali odpeljati v novomeško bolnišnico.

MILIJON ŠKODE PRI GOMILI – V nedeljski nesreči pri Gomili, v kateri sta se z osebnima avtomobila zadela Ljubljancan Stanko Rogelj in Jože Štepec, je bilo za milijon S-din škode. Stanko Rogelj si je zlomil desno nogo, tako da so ga morali odpeljati v novomeško bolnišnico.

TREBANJSKE NOVICE

SEVNIŠKI VESTNIK

Na fotografiji je 42 članov kolektiva Zdruzenega KGP Kočevje, ki so bili 4. decembra za 20-letno delo pri tem podjetju nagrajeni z urami in knjigami, in predstavniki vodstva podjetja ter občin, na območju katerih dela ZKGP Kočevje. (Foto: D. Mohar)

Mnogi šolarji potrebni pomoči

400 šolarjev ima premalo ljubezni v družini in pomoči pri učenju

Na kočevski osnovni šoli imajo le en oddelek podaljšanega bivanja, čeprav je nedavna analiza pokazala, da bi bilo takega bivanja potrebnih nad 400 učencev. Raziskave so tudi

pokazale, da so podaljšanega bivanja potrebni predvsem otroci družin, kjer so neurejene razmere, kjer se zakonca prepirata, kjer sta eden od staršev ali oba alkoholika, pa tudi

otroci, ki imajo le enega izmed staršev, nezakonski otroci in otroci, ki imajo očima ali mačeho.

Tem otrokom pri učenju navadno nihče ne pomaga, pogosto se počutijo doma nezaželeni oziroma odrinjeni, začno se potepati, se ne uče dovolj. Takih otrok je torej nad 400. To je kar precej. Žal pa šola nima niti denarnih niti kadrovskih možnosti, da bi za vse te otroke organizirala oddelke podaljšanega bivanja, v katerih bi jim prosvetni delavci pomagali pri učenju.

Ce te pomoči ne bo, bodo učenci zaostajali, mnogi bodo zašli na kriva pota in socialnih, pa tudi drugih problemov bo vedno več.

J. P.

Razglašeni turizem

Turistično-gostinske organizacije nimajo posluha za jamarje, ki delajo za njihovo korist

Jamarski klub Kočevje je s posebnim dopisom zaprosil vsa podjetja za denarno pomoč, ki jo potrebuje za raziskovanje in urejanje kraških jam. Teh je na Kočevskem veliko in lahko bi našli kakšno, ki bi bila primerna za turistično, se pravi, da bi jo opremili in vanjo vodili turiste.

Seveda so jamarji pričakovali pomoč predvsem od podjetij, ki se ukvarjajo s turizmom. Teh pa je na Kočevskem vedno več, saj se poleg hotela „Pugled“ v zadnjem obdobju

resno in bolj ali manj uspešno uveljavljajo na tem področju še AVTO, Zdruzeno KGP in morda še kdo.

Vendar so se jamarji krepko ušteli. Nihče izmed naštetih „turistov“ jim ni dal nobene pomoči! Razumevanje za delo jamarjev sta pokazala le ELEKTRO in LIK, ki sta jim nakazala po 200 din.

Odnos podjetij, ki se ukvarjajo s turizmom, do jamarskega kluba seveda ni vreden pohvale. Jamarji, ki v raziskavo podzemlja vlagajo veliko truda, ljubezni in prostovoljnega dela, lahko odkrijejo kraško jamo ali kako zanimivost, ki bi pomenila za turistično-gostinske organizacije milijonske koristi. Skratka: jamarji delajo za korist tistih, ki za njihovo delo nikoli niso pokazali razumevanja.

J. PRIMC

PRVI PROSPEKT JASNICE

AVTO Kočevje je pred kratkim izdal prvi barvni prospekt motela „Jasnica“. To je hkrati sploh prvi turistični prospekt, ki ga je izdalo kakšno gostinsko ali turistično podjetje v kočevski občini samostojno. Ta prospekt prikazuje notranjost in opremo motela, namenjen pa je predvsem kot priloga barvnemu prospektu „Kočevje in okolica“, ki je tudi izšel letos.

J. P.

Zdrave ranjene ptice

Strelci vedno uidejo kazni, ker so »neznanik«

Šolarji kočevske osemletke prinesejo vsak teden v šolo nekaj ranjenih ptic. Večina jih ima ranjene peruti ali poškodovane noge.

Peruti prestele pticam mladi in stari strelci z zračno puško; noge pa poškodujejo pticam razne močne niti (sukanec), s katerimi jih neznanici love.

Ranjene ptice zdravijo tako, da jih mažejo z nesanim lojem. Zaprte imajo kar v glasbenem kabinetu šole. Nekatere odnesejo tudi k veterinarju. Nekaj ranjenih ptic ozdravi, še več pa jih pogine.

J. PRIMC

SVEČANOST V PODPRESKI

Na svečanosti v Podpreski, ki je bila tik pred dnevom republike, so sprejeli cicibane v pionirsko organizacijo, krstili novo gasilsko brigado, predsednik krajevne skupnosti pa je seznanil ljudi z delom in prizadevanji krajevne skupnosti.

Za brigado, ki je veljala okoli 22.000 din, so prispevali gasilsko društvo Podpreska, obrat LIK Podpreska in občinska gasilska zveza Kočevje. Pri njenem „krstu“ je bil direktor LIK Jože Košir, ki je v krajšem govoru povedal med drugim, da potrebuje obrat LIK v Podpreski še precej delavcev.

Kočevje pred novim letom

Občinska zveza prijateljev mladine Kočevje je sklenila, da bodo njeni predstavniki obiskali vse delovne in druge organizacije ter zbirali prispevke za novoletno praznovanje.

S temi prispevki nameravajo okrasiti mesto podobno kot lani (svetleče snežinke), v parku sredi mesta (med kavarno in spomenikom) pa nameravajo postaviti veliko smreko. Gimnaziji bodo pripravili za najmlajše igrice, posebno igrice pa nameravajo nastudirati še lutkarji osnovne šole.

Ce bo denarja dovolj, bodo obdarili še nekatere osnovne šole. V preteklih letih so tako darila bila smuči, smučarski čevlji, denar itd.

V sodelovanju s temeljno kulturno skupnostjo nameravajo organizirati za podjetja tudi razdeljevanje daril s pomočjo dedka Mrza. Kolektivi, ki hočejo, da bi otroke njihovih zaposlenih obdaril dedek Mrza, naj se prijavijo temeljni kulturni skupnosti ali Zvezi prijateljev mladine.

J. P.

Letos napravili še enkrat več

STANGRADU se je priključilo gradbeno podjetje iz Buzeta, kjer imajo Ribničani gradbišče — V Ribnici je bolezen zidarjev šušmarstvo

V ribniškem STANGRADU so v devetih mesecih letos dobro gospodarili, to potrjujejo številke. Imeli so 14,6 milijona din celotnega dohodka, kar je v primerjavi s istim obdobjem lani za 107 odstotkov več.

Najpomembnejša dejavnost STANGRADA je v Buzetu v Istri.

Za podjetje Tomos iz Kopra so zgradili večjo proizvodno halo na površini 4.600 kvadratnih metrov. Grade pa še nove delovne prostore za to podjetje, ki bodo kar nad trikrat tolikšni, kot je prva hala.

V Buzetu je STANGRAD gradil tudi druge poslovno-stanovanjske objekte in se dobro uveljavil. Temu

govori v prid tudi dejstvo, da se je tamkajšnje gradbeno podjetje z okoli 60 zaposlenimi pridružilo STANGRADU.

Zanimivo je, da se STANGRAD na tujih deloviščih uveljavlja, v domačem kraju, to je v Ribnici, pa razmeroma malo gradi. Vzrokov za to je več; eden je tudi, da je domačina težko pripraviti, da bi v času gradbene sezone potegnil delovni čas nad 8 ur. Vsak je šel rajši na „drugi ših“, se pravi k zasebniku gradit hišo. Tako je zaslužil skoraj dvakrat več, če računamo tudi hrano, ki jo je dobil za stanj. Na gradbiščih v drugih krajih pa se ne da šušmariti.

V podjetju je še velika fluktuacija delavcev. Povzročajo jo predvsem delavci iz drugih republik.

OBRAMBNA VZGOJA

Prebivalci ribniške občine se v drugem krogu predavanja o pripravi na splošni ljudski odpor seznanjajo z delom občine, krajevne skupnosti, delovnih organizacij, družbenih služb in slehernega posameznika v primeru sovražnega napada. Predavanja bodo v okoli 20 krajih, razen tega pa še posebej za večje delovne kolektive (INLES, RIKO, STANGRAD) in prosvetne delavce (Ribnica, Sodražica in Loški potok). Predavata Franc Grivec, sekretar SZDL, in Janez Jamnik, predsednik ZRVS. Predavanja so se začela novembra, trajala pa bodo do konca decembra.

—r

Sodražica hitro napreduje

Več gospodarskih in komunalnih uspehov — Novi sekretar ZK je Ivan Petrič

22. novembra je bila v Sodražici volilna konferenca krajevne organizacije Zveze komunistov, na kateri so pregledali svoje delo v preteklem obdobju in izvolili novo vodstvo. Novi sekretar je Ivan Petrič, njegov namestnik pa Vinko Drobnič. Izvolili so tudi tri člane za občinsko konferenco ZK.

Dosedanji sekretar krajevne organizacije Rudi Brinšek je v poročilu ugodno ocenil delo sodraških komunistov. Sodelovali so v vseh družbenopolitičnih in gospodarskih dogajanjih sodraškega območja. Gospodarski razcvet Sodražice se je začel prav sedaj. Krajevna skupnost postaja vse bolj pomemben dejavnik krajevne samouprave. V zadnjem obdobju je dosegla posebno na področju komunalnega urejanja Sodražice lepe uspehe.

Komunisti so v razpravi posvetili veliko pozornost delu z mladino. Pomagali bodo mladinski organizaciji pri delu, pri ustanavljanju novih mladinskih aktivov (obrat KRIM) in vključevanju mladine v društvo TVD Partizan.

Komunisti delujejo v družbenopolitičnih organizacijah in društvi ter krajevni samoupravi, kjer imajo pomembne funkcije. Čvrstost in enotnost organizacije je ugodno vplivala na delo komunistov, zato tudi uspehi niso izostali.

Organizacija ZK bo v bodoče posvetila večjo pozornost sprejemanju novih članov v svoje vrste. Sprejemali jih bodo predvsem iz mladinskih vrst.

Kmetije popisujejo

Koliko starih kmetov nima komu predati kmetije?

Na območju ribniške občine popisujejo kmetije. Namen popisa je, da bodo zvedeli, koliko kmetijskih zemljišč je v občini, kakšne so, koliko je kmetov in koliko so stari.

Te podatke, ki jih bodo zbrali do konca januarja, bodo uporabili pri izdelavi srednjeročnega načrta razvoja kmetijstva v občini. Popis so doslej opravili za območje Dolenje vasi, Prigorice in Gore ter za predvidene vzorčne kmetije.

Ugotavljajo tudi, da je vedno več starih kmetov, ki nimajo naslednikov, da bi prevzeli njihovo kmetijo. Občina naj bi njihovo zemljo odkupovala in jo dodeljevala oziroma prodajala tistim, ki bodo ostali na kmetijah. Takih primerov zdaj še ni veliko, vendar jih bo v nekaj letih precej. Če se nanje ne bi zdaj pripravljali, bi bili lahko neprijetno presenečeni.

Kmetije, ki v povojnih letih res niso doživeli veliko lepega, že po svoje ugrabijo, kaj ta popis kmetij pomeni. Nekateri govorijo, da bodo večji davki. Vendar to ne drži. Popis bo le osnova za načrt razvoja kmetijstva in opozorilo, da mora biti občina pripravljena nekatere kmetije odkupiti.

J. P.

Dedek Mrza prihaja

V večini delovnih organizacij v ribniški občini je že prišlo v navado, da otroke zaposlenih staršev za novo leto obdarijo. Dedek Mrza bo tudi letos obdaroval številne otroke. Darila bodo ponekod večja, drugod manjša, povsod pa bodo dobrodošla. Na prihod dedka Mrza se pripravljajo tudi v otroški varstveni ustanovi v Ribnici.

Proslavljanje dneva JLA

V Ribnici bo glavna proslava dneva JLA v soboto, 18. decembra. Na akademiji bodo sodelovali učenci osnovne in glasbene šole, mladina in vojniki. Kje bo proslava, še ne vedo, ker dom TVD Partizan obnavljajo. Spominske svečanosti bodo razen v Ribnici še v Dolenji vasi, Sodražici in Loškem potoku. Organizirale in izvedle jih bodo osnovne šole v sodelovanju s pripadniki vojaške enote v Ribnici.

NA OGLED SO ŠLI

Nekateri predstavniki Dolenje vasi iz ribniške občine so si že šli ogledat montažno dvorano, kakršne izdeluje TRIMO v Trebnjem in kakršno bi radi Dolenjevaščani. Le slabo vreme je preprečilo, da si niso šli dvorane ogledat še ostali predstavniki krajevne skupnosti. Dolenjevaščani pravijo, da je postavitev te dvorane pri njihovi šoli v načrtu o gradnji, dograditvi in opremlitvi, za izvedbo katerega plačujejo občani ribniške občine v raznih oblikah samopriskpevek že 8 let. Postavitev te dvorane, kar naj bi izpeljali v prihodnjem letu, bi bila zadnja investicija iz tega samopriskpevka.

Medtem ko se ponekod stari šolarji, TIS in občina kregajo, če je do šole 4 km ali ne, in je zato treba oskrbeti za šolarje prevoz, so šolarji v Loškem potoku to rešili tako, da se vozijo v šolo s sankami in smučmi. Takole kot na sliki je pozimi pred šolo v Loškem potoku. Kako bo prihodnje zimo, ko bodo šolarji že v novi šoli, pa bomo še videli. (Foto: J. Primc)

RIBNIŠKI ZOBOTREBICI

NAGRADA V NEMŠKO VAS — Pretekli teden je bil v nagradni igri za naročnike Dela izzreban tudi Ludvik Češarek iz Nemške vasi 27. Dobil je prvo nagrado, in sicer kombinirani štedilnik „Gorenje“ EP-546 PL, ki je vreden okoli 2.000 din.

HALA RIKO POD STREHO? — Če bo vreme ugodno, bo nova hala podjetja RIKO, ki jo gradi v Ribnici kočevski ZIDAR, konec decembra pod streho.

ZLATA JAMA — Trgovci z vini in alkoholnimi pijačami so ugotovili, da je Ribnica zanje zlata jama. Zdjaj je še ISTRA VINO na zelo „sodoben“ način (s plakati) obvestilo prijatelje dobre kapljice, da dobe vino in žgane pijače „čez ulico“ v gostilni Pahulje v Ribnici.

ŠOLA ZA ŽENE IN MOŽE — Kmetijska zadruga Ribnica pripravlja v Dolenji vasi „Šola za žene in može“, v kateri bodo predavanja o osebni in splošni higieni, higieni doma in okolja, zdravi prehrani, varstvu pri kmečkem delu, vzgoji in negi otrok, prvi pomoči, turizmu na vasi in drugem. Skupaj bo predavanj natanko za 24 ur. Šola bo veljala 2.758 (novih) din, vendar bo vse stroške zanjo predvidoma plačal sklad za pospeševanje kmetijstva.

GOSPODINJSKI TEČAJ — Za

območje Loškega potoka bo, če bo dovolj prijav, že v bližnji prihodnosti organiziran gospodinjjski tečaj, ki bo trajal 46 ur, veljal pa bo kar okoli 8.000 din, ki naj bi jih plačal občinski sklad za pospeševanje kmetijstva. Na tem tečaju bi ženske poslušale predavanja o prehrani, uporabi električnih gospodinjjskih in kmetijskih aparatov, ekonomiki gospodinjstva, kuharstvu, konzerviranju, ureditvi in okrašanju doma ter okolice, vrtnikarstvu in drugem. Prihodnje leto bo predvidoma tako predavanje tudi v Dolenji vasi.

— In kaj pripravljate v Ribnici za dedka Mrza, se pravi pred novim letom?
— Občinsko sejo, ki bo bojda desetindvajsetega.

Priznanja za dan JLA

Glavna proslava dneva JLA v Kočevju bo 21. decembra zvečer v Šekovem domu. Na njej bo govoril predstavnik ZVRS Alojz Petek.

V svečanem delu proslave bodo podelili priznanja nosilcem „spomenice 1941. Anton Križ, načelnik oddelka za narodno obrambo, bo prebral izveček iz naredbe o napredovanju rezervnih vojaških starešin, ki se nanasa na rezervne oficirje in podoficirje iz kočevske občine. Predsednik občinske skupščine Miro Hegler pa bo podelil odklovanja zaslužnim rezervnim vojaškim starešinam.

V kulturnem delu programa bo nastopila delavska godba, ki bo igrala narodne in korčnice.

Po proslavi bo v hotelu PUGLED prijateljsko srečanje borcev in rezervnih vojaških starešin.

DROBNE IZ KOČEVJA

NOVI ZNAMKI — Ob dnevu republike je bila izdana skupina šestih znamk „Meščanski portret XIX. stoletja“. Od slovenskih slikarjev sta zastopana na znamki za 4,00 din Mihael Stroj (1803–1871) z reprodukcijo portreta Luize Pesjakove ter Matevž Langus (1792–1855) na znamki za 6,00 din z reprodukcijo portreta Starega človeka pred Ljubljano.

ZNAČAJ, VLOGA in organizacija telesne kulture na ravni federacije so predlogi tez, ki jih je dobila Občinska zveza za telesno kulturo Kočevje v proučitev. Osvojitve tez bodo služile za osnovo reorganizacije vseh organov na ravni federacije. Žal je telesna kultura med zadnjimi organizacijami, ki urejuje vprašanje sprememb, o katerih govorijo ustavnega dopolnila.

SILVESTROVANJE bo tudi letos skoraj v vseh gostinskih obratih. Rezervacije so že po večini oddane. Silvestrovali bodo tudi v novem gozdarskem domu v Glazuti, kjer že prodajajo rezervacije. Pleši bodo organizirani v nekaterih gostinskih podjetjih in obratih tudi ostale praznične dni. Drugih društvenih prireditvev za Silvestrovanje, kakor do sedaj kaže, ne bo.

LISTE ZA FILATELISTIČNE ALBUME je začela izdelovati knji-

— Mladina bo pa uživala. Trgovine so dobro založene, da bo dedek Mrza lahko marsikaj nakupil.
— Seveda bo, saj za ta otroški praznik po vseh trgovinah ponujajo alkoholne pijače po znižanih cenah!

KOČEVJSKE NOVICE

REŠETO

NOVE OBRESTNE MERE

● ZA DEVIZNE VLOGE IN DEVIZNE RAČUNE:

navadne (5,5 % v devizah, 2 % v dinarjih)	7,5 %
vezane nad 13 mesecev (7,5 % v devizah, 1,5 % v dinarjih)	9 %
vezane nad 24 mesecev (7,5 % v devizah, 2,5 % v dinarjih)	10 %

● ZA DINARSKE VLOGE:

navadne (a-vista)	7,5 %
vezane nad 13 mesecev	9 %
vezane nad 24 mesecev	10 %

Svetujte svojcem, sorodnikom in znancem, ki bodo prišli iz tujine na novoletni obisk, naj vse denarne zadeve uredi

pri VAŠI BANKI

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICE

NOVO MESTO

podružnici v **KRŠKEM** ali ekspoziturah v **METLIKI, TREBNJEM** in **NOVEM MESTU**.

LETNE INVENTURE

Trgovsko podjetje na veliko in malo
NOVOTEHNA, Novo mesto

sporoča cenjenim potrošnikom, da zaradi letnih inventur ne bodo poslovale posamezne enote:

- skladišče na veliko v Bršlinu od 23. decembra do 6. januarja 1972
- skladišče maloprodaje v Bršlinu 29., 30. in 31. decembra
- Novotehna na Glavnem trgu od 4. do 7. januarja
- Novotehna na Partizanski cesti od 4. do 7. januarja
- AVTO DELI na Glavnem trgu od 4. do 7. januarja
- Barve-laki 4. in 5. januarja
- Novotehna na Cesti komandanta Staneta 4. in 5. januarja
- Novotehna v Trebnjem od 4. do 6. januarja
- Novotehna v Metliki od 4. do 6. januarja
- Novotehna v Krškem od 4. do 6. januarja
- AVTOSERVIS v Novem mestu ne bo posloval 4. in 5. januarja
- AVTOSERVIS v Metliki pa 29. in 30. decembra.

PROSIMO POTROŠNIKE, DA UPOŠTEVAJO NAŠE SPOROČILO!

OBVEŠČAMO

člane, naročnike, zaupnike in naše sodelavce, da smo se

● preselili

v Borsetovo ulico 27. Vhod z Opekarske ceste med hiš. št. 6 in 9, to je v neposredni bližini zadnje avtobusne postaje mestnega prometa proge št. 9 pri prulskem mostu.

NOVA TELEFONSKA ŠTEVILKA JE 21-440.

PREŠERNOVA DRUŽBA

Ljubljana, Borsetova 27

p. p. 41/1

PREŠERNOVA DRUŽBA

TRAKTOR SAME DELFINO 32

Obveščamo vse interesente, da smo že pričeli dobavljati traktorje **SAME DELFINO 32**.

Traktor je izrednih kvalitete in je po svojih lastnostih in moči namenjen za-
sebnemu kmetijstvu.

Zračno hlajen linijski Dieslov motor 30 KM s pogonom na dve ali vsa štiri
kolesa.

Prodaja ZA DEVIZE S TAKOJŠNJO DOBAVO IZ KONSIGNACIJSKEGA
SKLADIŠČA V LJUBLJANI ali za dinarje z dobavo po vrstnem redu prispe-
lih predplačil. Garancija 1 leto. Servisna služba in rezervni deli zagotovljeni.
Vsa pojasnila in podrobne informacije daje

cosmos

LJUBLJANA, CELOVŠKA 32,

MARIBOR, GRAJSKA 7, KOPER, DIMNIKARSKA 10, ZAGREB, TRG ŽRTA-
VA FAŠIZMA 1, KIK POMURKA, MURSKA SOBOTA, IN AVTO CELJE,
CELJE

Osnovne šole
v Novem mestu:

Grm, Bršlin in
Milka Šobar-
Nataša

s podružničnimi šolami

- bodo vpisovale otro-
ke v 1. razred 21. de-
cembra od 8. do 13.
ure in 22. decembra
od 8. do 17. ure.

Vpisovali bodo učence,
rojene leta 1965 in 1966
do aprila, pogojno pa do
konca junija.

K vpisu prinesite izpi-
sek iz rojstne matične
knjige.

Trgovsko podjetje **PETROL, Ljubljana**
poslovna enota Brežice

razglašja prosto delovno mesto

PRODAJALCA

NA BENCINSKEM SERVISU SEMIČ

in vabi k sodelovanju.
Pogoji: končana osemletka, odslužen vojaški rok.
Prednost imajo trgovski delavci. Poseben pogoj
je poskusno delo, ki traja 6 mesecev.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom je treba
vložiti do 20. decembra pri navedeni poslovni enoti.

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo rabljenih osnovnih sredstev

1. KAMION TAM 4500
letnik 1964, vozen, izključna cena 20.000 din
2. KAMION OM TIGROTTO 55
letnik 1967, vozen, izključna cena 30.000 din
3. KAMION OM TIGROTTO 55
letnik 1967, vozen, izključna cena 32.000 din
4. TRAKTOR Fe 35
vozen, izključna cena 8.000 din
5. MOTORNO KOLO NSU PRETIS 175
nevožno, izključna cena 1200 din
6. DVE MOTORNI KOLESU PUCH-250
nevožni, izključna cena 1000 din
7. MOPED
nevožen, izključna cena 800 din
8. TRACNA ŽAGA V STRAŽI
izključna cena 3500 din
9. PRIKLJUČEK TRAKTORJA Fe 35 ZA
VRTANJE JAM
izključna cena 2500 din
10. PRIKLJUČEK MOTORNE ŽAGE STIHL 08
ZA VRTANJE JAM
izključna cena 1000 din
11. RABLJENE MOTORNE ŽAGE
izključna cena 100—500 din

Licitacija bo 25. 12. 1971 ob 8. uri na upravi GG Novo
mesto, Gubčeva 15. Prodaja motornih žag se prične
ob 10. uri.

Udeleženci morajo pred licitacijo položiti 10-odst. kav-
cijo od vrednosti izključne cene.

Za zasebni sektor se zaračuna 21,5 % prometnega
davka.

Ogled je možen dan pred licitacijo na upravi podjetja.

metalka

PRODAJALNA **METLIKA**

Cesta bratstva in enotnosti 78

V A S V A B I

k novoletnemu nakupu tehničnega blaga
za dom, gospodinjstvo in obrt v času

OD 6. DO 31. DECEMBRA 1971

5% POPUST

za vse prodajno
blago

10% POPUST

za pralne stroje
Gorenje PS 663

POPUST

za nakup z devi-
zami

O B I Š Č I T E N A S

metalka

PRODAJALNA **METLIKA**

Ljubljanska banka

Podružnica za kmetijstvo

CELJE, Vrunčeva 1

Z DINARSKIM IN DEVIZNIM VARČE-
VANJEM SI PRIDOBITE PRAVICO DO
KREDITOV.

SKLAD ZA VZAJEMNO
POMOČ ZASEBNIH
OBRATNIKOV
V LJUBLJANI

vabi člane in še nezava-
rovane obrtnike na

letni občni zbor,

ki bo v nedeljo, 19. decem-
bra ob 9. uri dopoldne v se-
jni dvorani Magistrata v
Ljubljani, Mestni trg št. 4/L.

VELIKA NAGRADNA IGRA

sledite

OD 5. NOVEMBRA DALJE V

 VELEBLAGOYNICI
IN V

13. PRODAJALNAH TRGOVINE NA MALO
PRI NAKUPU ZA VSAKIH POLNIH 100 din
DOBITE KUPON
NAGRADE :

- BARVNI TV SPREJEMNIK GORENJE
- PRALNI STROJI
- HLADILNIKI
- ŠTEDILNIKI
- MOŠKE IN ŽENSKO OBLEKE i.t.d.

ZATO **sledite**

VEDNO IN POVSOD

 TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO
TEHNO-MERCATOR
CELJE

 LJUBLJANSKE
OPEKARNE
LJUBLJANA

GRADITELJI, PRESKRbite SI PRAVOČASNO
GRADBENI MATERIAL!

LJUBLJANSKE OPEKARNE

obveščajo graditelje in ostale interesente, da bodo lahko
PREKO VSE ZIME DOBILI VSE VRSTE OPEČNIH
IZDELKOV

V industrijski prodajalni je na razpolago tudi ostali gradbeni material in
stavbno pohištvo.

Informacije daje prodajni oddelek v Ljubljani, Cesta na Vrhovce 2, telefon (061)
61-965 in 61-805, ter naš zastopnik za Dolenjsko Ivo Praprotnik, Grosuplje, Prečna
pot 8, telefon 77-358.

SOLIDNE CENE — HITRA DOBAVA!

NOVOLETNI NAKUP!

Trgovsko podjetje na veliko
in malo KRKA iz BREZIC
vabi cenjene potrošnike k
nakupu raznovrstnega tr-
govskega blaga v svojih lepo
urejenih in dobro založenih
poslovalnicah v Brezicah in
okolici.

V Krških prodajalnah bo-
ste vselej prijazno in solid-
no postreženi.

Za obisk se priporoča ko-
lektiv KRKE!

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO

PROSTA DELOVNA MESTA

Zaradi povečanja proizvodnje avtomobilov in prikolic
odpiramo nova delovna mesta in vabimo k sodelo-
vanju:

- več kvalificiranih delavcev —
ključavničarjev, kleparjev,
avtomehaničarjev, avtoličarjev,
varilcev in mizarjev
- več priučenih delavcev
v kovinski in lesni stroki
- več nekvalificiranih delavcev
za delo v proizvodnji avtomobilov
in proizvodnji prikolic

Kandidati za zaposlitev naj pošljejo svoje pismene po-
nudbe kadrovsko-socialni službi podjetja.

Na progah, kjer ima podjetje organiziran avtobusni
promet, je prevoz zagotovljen.

Oddelek za upravnopravne zadeve občinske skupščine Novo mesto

OBVESČA lastnike in uporabnike motornih in priklop-
nih vozil na območju občine Novo mesto, ki jim po-
teče veljavnost prometnega dovoljenja 31. decembra
1971, da bo

PODALJŠEVANJE VELJAVNOSTI PROMETNIH DOVOLJENJ ZA L. 1972

od 4. do 14. januarja 1972, vsak dan od 7. do 14. ure
in v sredo od 7. do 18. ure — razen ob sobotah, v pro-
storih Zavoda za požarno varnost, Novo mesto, Cesta
herojev št. 27 (gasilski dom), po naslednjem abeced-
nem redu lastnikov ali uporabnikov motornih in pri-
klopnih vozil:

4. 1. 1972 črke A—B	11. 1. 1972 črke M—N
5. 1. 1972 črke C—D	12. 1. 1972 črke O—R
6. 1. 1972 črke E—G	13. 1. 1972 črke S—V
7. 1. 1972 črke H—J	14. 1. 1972 črke T—Z
10. 1. 1972 črke K—L	

Potrebne tiskovine in informacije dobite na sedežu
podaljševanja veljavnosti prometnih dovoljenj.
Lastniki in uporabniki, ki ne nameravajo zahtevati
podaljšanja veljavnosti prometnega dovoljenja za pri-
hodnje leto, morajo vrniti evidenčne tablice referatu
za registracijo in evidenco motornih vozil najpozneje
do 31. januarja 1972.

ODDELEK ZA UPRAVNOPRAVNE ZADEVE
NOVO MESTO

Ljubljanska banka podružnica Črnomelj

vabi

lastnike vezanih hranilnih vlog in vezanih deviznih računov ter varčevalce za stanovanjsko in kmetijsko
posojilo, ki do danes še niso dvignili izžrebanih nagrad ter imajo naslednje številke hranilnih knjižic
oz. deviznih računov: 3528, 3852, 6197, 3587, 5583, 3602 in 489/DM, da se le-ti zgledajo v podružnici zaradi
dviga nagrad 24. nagradnega žrebanja.

Opozorjamo na novo 25. nagradno žrebanje za vse stare in nove varčevalce, ki bodo imeli vezanih naj-
manj 2000 din. Nagradni sklad znaša 1.449.600 din z 3999 nagradami.

- **LJUBLJANSKA BANKA — PODRUŽNICA ČRNOMELJ** obrestuje od 1. 12. 1971 da-
lje vse stare in nove vloge:
- **DINARSKE HRANILNE VLOGE**, vezane nad 24 mes., 10 %,
- **DEVIZNE RAČUNE**, vezane nad 24 mes., 10 % (7,5 % v devizah in 2,5 % v dinarjih),
- **DINARSKE HRANILNE VLOGE**, vezane nad 13 mes., 9 %,
- **DEVIZNE RAČUNE**, vezane nad 13 mes., 9 % (7,5 % v devizah in 1,5 % v dinarjih),
- **DINARSKE HRANILNE VLOGE** na vpogled 7,5 % in
- **DEVIZNE RAČUNE** na vpogled 7,5 % (5,5 % v devizah in 2 % v dinarjih).

VSEM VARČEVALCEM IN POSLOVNIM PARTNERJEM SE ŠE NADALJE PRIPORO-
ČAMO IN ŽELIMO POLNO USPEHOV V LETU 1972

SVETUJEMO VAM,
DA SVOJE NOVOLETNE ČESTITKE OD-
DASTE NA POŠTO ČIMPREG, VSEKA-
KOR PA DO 20. DECEMBRA.
V NASLOVU NE POZABITE VPISATI
TUDI POŠTNO ŠTEVILKO.

ZDRUŽENO PTT PODJETJE
LJUBLJANA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 17. decembra – Lazar
Sobota, 18. decembra – Radoslav
Nedelja, 19. decembra – Urban
Ponedeljek, 20. decembra – Evgen
Torek, 21. decembra – Tomaž
Sreda, 22. decembra – DAN JLA
Četrtek, 23. decembra – Viktorija

KINIO

BREŽICE: 17. in 18. 12. ameriški barvni film „Legenda o Lejli Clare“. 19. in 20. 12. italijanski barvni film „Izkopljali si grob“. 21. in 22. 12. japonski barvni film „Steklenica, ki ubija“.
CRNOMELJ: 19. 12. ameriško-sovjetski barvni film „Waterloo“. 21. 12. ameriški barvni film „Dober večer gospa Kembel“.
KOSTANJEVICA: 19. 12. ameriški barvni film „Povejte jim, Vilij Boy je tu“.
KRŠKO: 18. in 19. 12. italijanski barvni film „Dober, grd, slab“. 22.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ZA VARSTVO otroka iščem žensko, po možnosti upokojenko ali vdovo. Nudim stanovanje, hrano in nagrado po dogovoru. Oglasite se na naslov: Marjan Slak, Mestne njive, blok 11 – Novo mesto, vsak dan po 16. uri.

IŠČEM pridno, pošteno dekle, prijateljico otrok, za varstvo dveh deklic od 7.30 do 12.30 ure. Zupet, Škocjan.

IŠČEM gospodinjko pomočnico k majhni, dobri družini, vse delo mehanizirano – lahko začeti (ne izpod 17 let). Dobra plača – nastop čimprej. Ponudbe: Franci Maček, Ljubljana, Titova 45.

STANOVANJA

ODDAM večjo sobo dvema dekletoma, ki bi lahko nekakrat na mesec v dopoldanskem času pazili na otroka. Naslov v upravi lista (2540/71).

DVOSOBNO SONČNO STANOVANJE v središču Pirana zamenjam za enako stanovanje v Novem mestu. Informacije dobijo zainteresirani pri F. Palčiču, Trdinova 3, Novo mesto.

Motorna vozila

PRODAM peugeot, letnik 1967, v dobrem stanju. Naslov v upravi lista (2549/71).

UGODNO prodam opel rekord. Bršljin 29, Novo mesto.

PRODAM

UGODNO PRODAM kinoprojektor in gradbiščno barako za orodje. Stane Košmrlj, Na Lazu 21 (Zabja vas).

POCENI PRODAM elektronske bobne. Naslov v upravi lista (2547/71).

PRODAM PREPROGO 2 x 3 m. Ogled od 16. do 19. ure. Jože Stopar, Kristanova 22, Novo mesto.

PRODAM orehovo spalnico (11 kosov), po ugodni ceni. Naslov v upravi lista (2551/71).

UGODNO PRODAM peč za centralno ogrevanje, „Zrenjanin“, 35.000 kalorij. Naslov: Dušan Plazar, Hotemež 14 a, Radeče.

PRODAM kavč, omaro, dva fotelja in mizico. Danica Bukovec, Zagrebška 16, Novo mesto.

KUD „IVAN CANKAR“, Sveti duh pri Škofji Loki, prodaja po ugodni ceni vodno črpalko s trofaznim motorjem, tropolnim zaščitnim stikalom in rezervarjem (120 l).

UGODNO prodam psičke Springer španjele, stare tri mesece. Osovnikar, Naselje heroja Maroka 11, Sevnica.

POCENI PRODAM peč na olje EMO 8. Janez Črtalič, Sentjernej 100.

PRODAM skedenj v dobrem stanju. Naslov v upravi lista (2533/71).

PRODAM več svinj, težkih med 100 in približno 200 kg. Ivanka Bartelj, Jablan 37, Mirna peč.

PRODAM motorno kosilnico z žetveno napravo v dobrem stanju. Kos, Jablan 10, Mirna peč.

PRODAM drobilec Fagrum z motorjem Perkoz 3 v dobrem stanju. Naslov v upravi lista (2516/71).

12. ameriški barvni film „Smešne stvari so se zgodile“.

METLIKA: ob 16. do 20. 12. domači barvni film „Teroristi“. Od 17. do 20. 12. ameriški barvni film „Pot na zahod“. 22. in 23. 12. ameriški barvni film „Bob-Carol-Ted-Alice“.

MIRNA: 18. in 19. 12. ameriški barvni film „Hombre“.

MOKRONOG: 18. in 19. 12. nemški barvni film „Črni opat“.

NOVO MESTO: Od 18. do 20. 12. ameriški barvni film „Kje je Jack?“. 22. in 23. 12. ameriški barvni film „Legenda o Lylan Clare“.

POTUJOČI KINO NOVO MESTO – Od 17. do 21. 12. ameriški barvni film „V znaku revolverja“.

SEVNICA: 18. in 19. 12. francosko-italijanski film „Barbarella“. 22. 12. ameriški film „Jezdec maščevalca“.

SODRAŽICA: 18. in 19. 12. angleški film „Lawrence Arabški“.

RIBNICA: 18. in 19. 12. danski barvni film „Odkritje ljubezni“.

SENTJERNEJ: 18. in 19. 11. „Most“.

TREBNJE: 18. in 19. 12. ameriški barvni kavbojski film „Ranč Bravo“.

CESTITKE

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi cenjenim strankam Pavle Udovč, pekar – keramik iz Novega mesta.

PREKLICI

Podpisani Alojz Murgelj, Pangrč grm št. 1, preključujem vse, kar sem neresnično trdil o Janezu Sašku, Pangrč grm 11, in se mu zahvaljujem da je odstopil od tožbe.

Franci Zitnik, Sevnica 1, preključujem in obžalujem vse, kar sem govoril o Anici Erste iz Sevnice 11, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

OBVESTILA

KVALITETNO IZOLIRAM cevi centralne kurjave. Jože Zakrajšek, 68233 Mirna 141.

ŠČETKE ZA LOŠČILCE in za sesalce za prah obnovi ščetarstvo Armič, Ljubljana, Tržaška 52.

ZAHVALA

Za uspešno opravljene operacije se prav lepo zahvaljujem primariju dr. Kretiču, dr. Stribarju, dr. Springerju, medicinskim sestram in vsem strožnemu osebju ginekološkega oddelka splošne bolnišnice Novo mesto. – Hvaležne pacientke: Jelka Bečki iz Bosiljevega, Amalija Gašperšič iz Trebnjega in Zora Obradovič iz Kašta.

POPRAVEK

V zahvali za pokojnega Franca Jankoviča, Hrinje pri Kmetlju, je pomotoma izostalo ime sina Alojza, kar danes popravljamo.

Vsem darovalcem, ki so mi prišli na pomoč ob nesreči, se iz srca zahvaljujem. Posebna zahvala delavcem hotela Grad Otočec za vso pomoč, ki so mi jo dali, posebno Petru Bevcu in Francu Blažiču iz Štravberka. Hvala RK iz Novega mesta in Ani Florjančič iz Otočca. Hvaležni Jože Selak, Srednje Grčevje 11.

Ob nenadni, boleči izgubi moža, očeta, starega očeta, brata in strica
JOŽETA MEŠIČKA
iz Selca
nad Blanc št. 4

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste mi darovali cvetje, vence, sočustvovali z nami in ga spremljali na njegovi zadnji poti. Zahvala dr. Pircu in strožnemu osebju bolnišnice Brežice, dr. Sikošku za nenehno pomoč, govornikom za občutene poslovljne besede ter sovaščanom za njihovo pomoč.

Zalujoči: žena Elizabeta, sinovi Milan, Vlado z družino, Jože z družino, sestra Neža in drugo sorodstvo

Ob izgubi našega ljubega očeta

FRANCA KOŠOROKA

se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so sočustvovali z nami, mu darovali vence in ga spremlili k zadnjemu počitku. Posebna hvala tov. Lojzetu Motorcu za njegov trud in požrtvovalnost. Sin Franci se najlepše zahvaljuje sodelavcem in sodelavcem „JUTRANJKE“ za darovane vence in udeležbo pri pogrebu. Hvala lepa za poslovljne besede tov. Krajncu. Najlepša hvala gospodu kaplanu Metodju Lampetu za njegove zadnje poslovljne besede. Hčerka Marica se posebno zahvaljuje za darovane vence in udeležbo na pogrebu svojim sodelavcem in sodelavcem servisa in računovodstva IMV. Hvala tudi vsem tistim, ki so darovali denar namesto vencev v dobrodelne namene.

Sevnica, Novo mesto, Sydney, 8. 12. 1971

Zalujoči: žena Marija, sin Franci z družino, hčerka Marica s Samom in sinova Jože in Lojze z družinama iz Avstralije

Ob smrti moje drage žene, hčerke, sestre

ŠTEFKE LEVSTIK z Malkovca

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so jo v tako velikem številu spremlili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje in z nami sočustvovali. Prav posebna hvala pa KO ZB NOV Trzin, KO SZDL Malkovec, LMS Malkovec, KO ZB NOV Krmelj, Sevnica, obč. odboru ZB Sevnica, gasilskemu društvu Trzin in Krmelj. Hvala tudi dr. Leopoldu Levstiku za zdravljenje v času njene bolezni. Zahvaljujem se govornikom za poslovljne besede ob odprtem grobu Leonu Močanu in Borisu Debelaku. Vsem skupaj še enkrat iskrena zahvala.

Zalujoči: mož Slavko, mati Julija, bratje Franci, Zdravko, Marija in Miklavž – vsi z družinami ter vse drugo sorodstvo

Ob bridki izgubi nepozabnega moža, očeta in starega očeta

ALOJZA PEČARJA iz Radne št. 17

se najpriskrnejše zahvaljujem splošni bolnišnici Celje – zdravnikom in strožnemu osebju kirurškega oddelka. Najlepša hvala zdravniku dr. Pungertiču za zdravljenje doma. Zahvaljujem se tudi kaplanu za opravljeni cerkveni obred in lepe poslovljne besede. Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, znancem, ki so ga spremlili na zadnji poti, poklonili vence in cvetje. Hvala tudi tistim, ki so nam karkoli pomagali v teh težkih trenutkih in nam stali ob strani. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Mici, sin Alojz z ženo, hčerke Milka z družino, Vera z družino, Vida z družino in drugo sorodstvo

Ob smrti našega moža, očeta, starega očeta, pradede, tasta, brata strica, ujca

RUDOLFA MILEKA upokojenca iz Dolenc pri Gradcu

se zahvaljujem vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam pisмено ali ustno izrekli sožalje.

Dolenci, Novo mesto, Črnomelj, Ljubljana, Škofja Loka, Bled

Zalujoči: žena Marija, hčerka Slava z možem Janezom, vnuk Lado z družino, vnukinja Betka z družino, bratje in sestre z družinami in drugo sorodstvo

Ob smrti drage žene, mame, stare mame, tašče, sestre in tete

KATARINE PETRIC, roj. FIR

se najpriskrnejše zahvaljujem vsem zdravnikom in zdravstvenemu osebju internega oddelka splošne bolnišnice v Novem mestu, posebej dr. Antonu Starcu za lajšanje bolečin med dolgotrajno boleznijo. Hvala tudi častiti duhovščini, vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so jo spremlili na zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Zahvaljujem se tudi Ljubljanski banki – podružnici Črnomelj in podružnici Kočevje, okrožnemu sodišču Novo mesto, občinskemu sodišču Novo mesto in občinskemu sodišču Črnomelj ter SZDL Lokvica. Vsem, ki so jo imeli radi, iskrena hvala.

Trnovec, Maribor, Jesenice, Ljubljana, Novo mesto, Kočevje, Lokvica

Zalujoči: mož, sinovi, hčerke, snaha, zeti, vnuki in vnukinje, sestra, brat, nečaki in nečakinje

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta

IVANA RADOŠA iz Bojanje vasi 34

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste nam izrazili sožalje, mu darovali vence in ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti. Posebna zahvala sosedom za pomoč v bolezni, občinskemu in republiškem odboru ZZB NOV Slovenije za pomoč in organizacijo pogreba, zdravnikom dr. Bienenfeldu, dr. Raosu in dr. Pustu za obiske in lajšanje bolečin v njegovi težki bolezni, garniziji JLA iz Črnomlja za spremstvo na zadnji poti in za poslovljne besede govornikom: tovarišu Kočevjarju v imenu vaščanov, predsedniku občinske skupščine Ivanu Zeletu v imenu občinske skupščine Metlika in občinskih družbeno-političnih organizacij, tovarišu Bobnarju v imenu bivših španskih borcev in tovarišu Zlogarju v imenu krajevnih organizacij. Vsem še enkrat iskrena in najlepša hvala.

Bojanja vas, 3. 12. 1971

Zalujoči: žena Ivanka in sin Ivan

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

3. decembra so darovali kri na območju krajevne organizacije RK Žužemberk: ISKRA Žužemberk: Janez Bavdek, Alojz Pajk, inž. Peter Stor, Vekoslav Gabrč, inž. Janez Suhadolnik, Milan Čvelbar, Majda Muc, Franc Kraševac, Rudi Drensek, Alojz Cajnko, Bogomir Longar, Jože Kastelic, inž. Peter Bavdek, Jože Perko, inž. Jože Klobučar, Marija Koželj, Franc Longar, Alojz Klobučar, Miro Hrovat, Bojan Brezovar, Sandi Cernač, Ivan Maček, Emil Glavič, Hedvika Petruna, Anica Pečar, Zofka Skube, Vera Mrvar, Marija Mirtič, Marija Zaman, Ana Hočevar, Antonija Ilnikar, Marija Kastelic, Marija Bedene, Ana Andrijanič, Štefka Rifelj, Boža Obšteta, Tilka Gruden, Slavko Struna, Angela Drab, Franc Lavrič, Marija Blatnik, Mirko Stupica, Milka Jarc, Drago Lavrič, Anica Glavan, Franc Gnidovec, Jože Uršič, Cveta Legan, Anica Lavrič, Anica Drensek, Olga Glavič, Reza Spelko, Reza Primc, Jožica Sadar, Albin Krakar, Jožica Kastelic, Jelka Vidmar, Metod Mrvar, Ivan Gimpelj, Angela Stroj, Janez Gliha, Tone Slak, Francica Kuželj, Valentina Anžiček, Majda Jaklič, Rozalija Ozimek, Verona Vidmar, Jože Hribar, Viktor Hočevar, Stane Jakoš, Pavla Primc, Marija Novak, Cveta Senica, Minka Polko, Angela Turk, Lado Lavko, Reza Miklavčič, Marija Zupančič, Marija Repar, Jožica Kranjc, Anica Tomšič, Ivan Trlep, Jožica Glavan, Irma Filipič, Jože Obrstar; postaja milice Žužemberk: Franc Cvetkovič, Mirko Pršina, Franc Senica; kmetijska zadruga Žužemberk: Stane Gorinšek; osnovna šola Žužemberk: Jože Mrvar, Doroteja Nahtigal; osnovna šola Prevalde: Jurij Poje, Jože Hribar, Marija Kadunc, Igor Kotar, Janez Kmet; župnijski urad Hinje: Maks Kozjek; komunalno podjetje Novo mesto: Franc Zupančič; Mizarstvo, Dvor: Ahacij Murn, Franc Legan, Stefan Rajer, Leopold Vidmar, Alojz Legan, Alojz Gruden; NOVOLES Straža – obrat Soteska: Jože Teme, Leopold Anžlin, Karolina Vidmar, Reza Končija, Jože Hočevar, Franc Vidmar, Marija Novinec, Rudolf Murn; Čestno podjetje, Novo mesto – obrat Kočevje: Janez Blatnik; Gozdni obrat, Straža: Slavko Suštar, Ciril Gnidovec, Marija Zore, Stanislav Kumar; Veterinarska postaja, Žužemberk: Avgust Avbelj; DOLENJKA, Novo mesto – poslovalnica Grad Žužemberk: Zdenko Longar; IMV Novo mesto: Ana Nose; trgovina MERCATOR – poslovalnica Ajdovce: Marija Zupančič; Zdravstvena postaja Žužemberk: Dušan Erhovčič; ostali darovalci: Danica Gorinšek, Žužemberk 116, Kristina Globokar, Žužemberk 96, Fanika Baša, Žužemberk 114, Jože Jernejčič, Žužemberk 135, Slava Skrbe, Žužemberk 87, Nace Kumelj, Žužemberk 95, Marija Kosič, Žužemberk 89, Reza Krakar, 7. 12. 1971, 61, Mirko Struna, Cvičelj 4, Rozalija Papež, Cvičelj 8, 1. 12. 1971, Reber 25, Jožefa Glavan, Reber 7, Marija Nose, Reber 23, Anton Hrovat, Reber 31, Drago Glavan, Reber 7, Ana Palčar, Klečec 29, Vida Blatnik, Klečec 16, Marija Vidmar, Klečec 10, Ivanka Kralj, Male Reberce 7, Marjan Suštaršič, Jama 17, Jože Novak, Stavča vas 11, Marija Murn, Dvor 30, Marija Irt, Dvor 32, Jožefa Murn, Dvor 27, Marija Bukovec, Dvor 29, Ana Murn, Dvor 42, Terezija Miklič, Mačkovec 14, Jožefa Primc, Mačkovec 20, Ivanka Kaplan, Mačkovec 21, Ana Primc, Mačkovec 16, Marija Fabjan, Sadinja vas 4, Cveta Legan, Podgozd 8, Amalija Primc, Sadinja vas 29, Terezija Teme, Sadinja vas 22, Marija Pirc, Sadinja vas 24, Silvester Zore, Stavča vas 9, Janez Novak, Vel. Lipje 6, Justina Erjavce, Brezova reber 7, Vera Hočevar, Brezova reber 8, Marija Glavič, Vel. Lipje 3, Marija Murn, Sela 6, Jožefa Skube, Sred. Lipovec 3, Marija Hren, Sred. Lipovec 5, Ana Iskra, Dol. Ajdovec 3, Amalija Novak, Vel. Lipje 25, Silva Gašperšič, Podlipa 10, Marija Lavrič, Podlipa 15, Ivanka Stupar, Vel. Lipje 5, Terezija Pečjak, Malo Lipje 10, Vinko Blatnik, Vel. Lipje 10, Janez Stupar, Vel. Lipje 5, Ivana Stravs, Sred. Lipovec 4, Neža Rodič, Dol. Ajdovec 18, Martin Zupančič, Gor. Ajdovec 11, Jože Gnidovec, Gor. Ajdovec 2, Anton Urbančič, Sred. Lipovec 17, Anica Lavrič, Sred. Lipovec 9, Anica Stravs, Stavča vas 31, Antonija Vidmar, Hinje 10, Franc Rutar, Poljane 8.

Ob nenadomestljivi, boleči izgubi našega moža in očeta

ANTONA LAVRIČA Žagarjevega ata

se zahvaljujem vsem, ki so nam stali ob strani in ga spremlili k zadnjemu počitku. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Kocutarju, gospodu kaplanu iz Dol. Toplice, gospodu župniku iz Moravč, ZB iz Dolenjskih Toplic, podjetjem Novoles in Elektro Novo mesto. Iskrena zahvala vsem sosedom in sovaščanom za izkazano pomoč v dnevih trpljenja.

Gorenje polje, 10. 12. 1971

Zalujoči: žena Zofka, sinova Toni, Joži, hčerke: Sonja z možem, Marinka in Irenka

Ob prerani smrti in boleči izgubi naše ljube mame, stare mame in tete

MARIJE VIDIC, roj. KOCJANČIČ iz Dolnjega vrha

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence, sočustvovali z nami, ji na kakršenkoli način pomagali in jo v tako velikem številu spremlili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujem sorodnikom, sosedom in vaščanom ter gospodu župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Zalujoči: hčerki Rozi in Dragi z družinami, sinova Ludvik in Anton z družinama

Namesto cvetja na grob pokojnemu inž. Josipu Sojku poklanja Julka Koščak z Broda 100 din Zvezi slepih Novo mesto. Za poklonjeni znesek iskrena hvala! Zveza slepih Novo mesto.

ZAHVALA

Ob prezgodnji smrti naše nadvse ljubljene žene, mamice in sestre

MARICE BARTOLJ, roj. RAVNIKAR trgovske delavke

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam ustno ali pisмено izrazili sožalje ter pokojnico v tako velikem številu pospremlili, ji darovali vence in cvetje. Zahvaljujem se vsem zdravnikom in strožnemu osebju kirurškega oddelka splošne bolnice Novo mesto, posebno pa dr. Vladimirju Zoriču za zdravljenje in medicinski sestrski Katiji Jurčič. Iskreno se zahvaljujem za pomoč OO RK. Trgovskim delavcem Novega mesta, kolektivno trgovino „ASTRA“, ZSAM, Centru za socialno delo, OK SZDL, govornikom Francu Cesarju in Francu Turku za tople poslovljne besede, godbi in pevcem ter Francu Bartolju in Ludviku Kebeču za njuna prizadevanja.

Zalujoči: mož Viktor, hčerki Vikica in Jožica, sestra Božena in Danica

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 17. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Od melodije do melodije. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Karl Salobir: Pravila sestavljanja obrokov za krmiljenje krav. 12.40 "Čez polja in potoke". 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 16.00 "Vrtljak". 17.10 Človek in zdravje. 18.15 "Signal". 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Pet-

najst minut za EP. 20.00 Slovenski zbori tekmujejo. 20.30 "Top-pops 13". 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 18. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Janez Pogačnik: Usklajevanje interesov gozdarstva in lovstva v gozdovih Gorenjske. 12.40 "Po domače". 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Sobotno popoldne za mladi svet. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.19 Gremo v kino. 18.15 Iz operetnega

sveta. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Petnajst minut za EP. 20.00 Sobotni večer s Plesnim orkestrom RTV Ljubljana. 22.00 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 19. DECEMBRA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Franc Puntar: "Nad streho Severnice". 9.05 Koncert iz naših krajev. 10.05 Se pomnite tovariši... Ob 30-letnici JLA - Partizanska vojska na prelomu 1941/42. 10.25 Pesmi borbe in dela. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.20-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 13.30 Nedeljska reportaža. 14.05 Vedri zvoki. 14.30 Humoreska tega tedna - J. Tomšič: Tri humoreske. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.30 Radijska igra - F. M. Dostojevski: "Krotka". 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 "V nedeljo zvečer". 22.20 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 20. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Sonja Ciglenečki: Analiza vina za zaščito provenience štajerskih vin. 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne. 18.15 Ob lahki glasbi. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Petnajst minut za EP. 20.00 Predstavljamo vam nov posnetek Wagnerjeve glasbene drame "Rensko zlato". 22.15 Za ljubitelje jazzja.

TOREK, 21. DECEMBRA: 8.10 Operna matineja. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Nace Lovšin: Vpliv premiranja telic na stalez živine. 12.40 Vedri zvoki z domačimi ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Z ansambлом Francija Puharja. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.10 Popoldanski simfonični koncert. 18.15 V torek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Petnajst minut za EP. 20.00 Prodajalna melodij. 22.15 Instrumentalni komorni ansambli skladatelja Lojzeta Lebiča.

SREDA, 22. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Janez Soklič: Zagotovimo si stroje za reprodukcijski material že letos. 12.40 "Od vasi do vasi". 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.10 Jezikovni pogovori. 18.15 Popevke iz slovenskih festivalov. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 "Komorno-glasbeni studio". 22.15 S festivalov jazzja.

ČETRTEK, 23. DECEMBRA: 8.10 Operna matineja. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Janez Marinko: Doma pripravljene mesne izdelke. 12.40 Pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 Pesem iz mladih grl. 14.30 Z ansambлом Atija Sossa. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.10 Koncert po željah poslušalcev. 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Petnajst minut za EP. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Večer s slovenskim pesnikom Severinom Salijem.

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 16. DECEMBRA: 16.00 do 16.15 Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki - 16.15 do 17.00 Nove plošče-RTB - Aktualnost tedna - Obvestila in reklame - 17.00 do 18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 18. DECEMBRA: 16.00 do 16.30 Pol ure za pop glasbo - 16.30 do 16.40 Radijska univerza - 16.40 do 17.00 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam ter melodije za vas - 17.00 do 17.10 Prehrana zdravega in bolnega človeka - 17.10 do 17.30 Za naše najmlajše: Pika se izkrca - ter skladbica iz naše glasbene šole - 17.30 do 18.00 Narodnozabavne na vaju 192 m.

NEDELJA, 19. DECEMBRA: 10.30 Domače zanimivosti - 30 let oboroženih sil Jugoslavije - ob dnevi JLA - Za naše kmetovalce: inž. Alojz Pirč: Intenzivna proizvodnja črnega ribeza - Nedeljski zapis: Seštevanje in odštevanje dolgov (nadaljevanje pogovorov o likvidnosti in nelikvidnosti v brežiški občini) - Obvestila in reklame ter spored kinematograf - 12.00 do 14.30 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 21. DECEMBRA: 16.00 do 16.15 Napoved programa in srečanje z ansambлом Ričija Vadrnala - 16.15 do 17.05 Poročila - Novo v knjižnici - Jugoton vam predstavlja - Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista - Obvestila, reklame in filmski pregled - 17.00 do 17.30 Iz življenja v JLA - 17.30 do 18.00 Mladinska oddaja - zapis s seje občinske konference ZM Brežice.

NOVA OBRESTNA MERA ZA VSE VARČEVALCE LJUBLJANSKE BANKE

OD 1. DECEMBRA 1971 VELJA V VSEH POSLOVNIH ENOTAH LJUBLJANSKE BANKE NOVA, VIŠJA OBRESTNA MERA:

DINARSKE VLOGE:

- navadne — 7,5 %
- vezane nad 13 mesecev — 9 %
- vezane nad 24 mesecev — 10 %

DEVIZNE VLOGE IN DEVIZNI RAČUNI:

- navadni — 7,5 %
(5,5 % v devizah, 2 % v dinarjih)
- vezani nad 13 mesecev — 9 %
(7,5 % v devizah, 1,5 % v dinarjih)
- vezani nad 24 mesecev — 10 %
(7,5 % v devizah, 2,5 % v dinarjih)

Ljubljanska banka daje večjo obrestno mero vsem starim varčevalcem in vsem tistim, ki bodo od 1. decembra 1971 vložili kakršenkoli znesek na hranilno vlogo ali devizni račun. Nova obrestna mera velja za vse vloge, ki niso namensko vezane na posojilo.

Ljubljanska banka

Pravi naslov za denarne zadeve

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 19/12

8.55 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bg) - 9.30 Po domače z ansambлом Borisa Kovačiča (Lj) - 10.00 Kmetijska oddaja (Bg) - 10.45 Mozaik (Lj) - 10.50 Doktor Dolittle - serijski barvni film (Lj) - 11.15 Strah v otroških očeh (Lj) - 11.45 Mestece Peyton - serijski film (Lj) - Športno popoldne - 18.15 Navihanci iz prve klopi - nemški barvni film (Lj) - 19.45 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.30 3-2-1 (Lj) - 20.35 Boltove zgodbe in nezgode - humoriistična oddaja (Zg) - 21.25 Videofon (Zg) - 21.40 Športni pregled (JRT) - 22.10 Poročila (Lj)

PONEDELJEK, 20/12

9.05 Odprta univerza (Bg) - 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Nemščina (Zg) - 10.45 Angleščina (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Nemščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Angleščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Francoščina (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.50 Ključkeve dogodivščine - 12. del (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 S kamero po svetu: Dediščina Džingiskana (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Mladi za mlade (JRT) (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 I. Cankar: Lepa vida - preds. SNG Maribor (Lj) - 21.35 Kulturne diagonale (Lj) 22.25 Poročila (Lj)

TOREK, 21/12

9.35 TV v šoli (Zg) - 10.40 Ruščina (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 14.05 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.10 Ruščina - ponovitev (do 15.30) (Zg) - 16.10 Angleščina (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.35 Tiktak: Snežna kraljica - III. del (Lj) - 17.50 Risanka (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 S plesnim orkestrom JA (Lj) - 19.05 Mozaik (Lj) - 19.10 Iz psihiatrije: O socialni patologiji (Lj) - 19.30 Sodobno gospodarstvo: Kibernetika - I. (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Asfaltna džungla - ameriški film (Lj) - 22.25 Likovni nokturno - Ivan Kobilica (Lj) - 22.35 Poročila (Lj)

SREDA, 22/12

8.15 TV v šoli (Zg) - 17.05 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.20) (Bg) - 17.45 Doktor Dolittle - serijski barvni film (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Prija-

telji glasbe (Zg) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Od filma do filma (Lj) - 19.20 Po sledih napredka (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Naša armada - armada ljudstva (Lj) - 21.35 Dokumentarna oddaja ob dnevu JA (Lj) - 21.55 Così fan tutte - nadaljevanje in konec (Lj) - 23.15 Poročila

ČETRTEK, 23/12

9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Nemščina (Zg) - 10.45 Angleščina (Zg) - 11.00 Francoščina (Bg) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Nemščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Angleščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe - ponovitev (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.45 Lorenz-Sivice: Pajek Jakec - glasbena pravljica (Lj) - 17.55 Zapijete z nami: Mozart-Haydn (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Svet, v katerem živimo (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Enkrat v tednu (Lj) - 19.20 Vse življenje v letu dni - zadnjič (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Četrtekovi razgledi: Podjunska srečanja (Lj) - 21.25 G. Boccaccio: O uročnem pismu (Dekameron) (Lj) - 22.05 Simfonični orkester vam predstavlja: Martin: Koncert za violino in orkester (Lj) - 22.35 Poročila (Lj)

PETEK, 24/12

9.30 TV v šoli (Zg) - 11.00 Angleščina (Bg) - 14.40 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 16.40 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bg) - 17.40 L. Suhodolčan: Skozigled 2010 - oddaja iz cikla Naočnik in Očalnik (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Glasbeni dnevnik (Bg) - 19.00 Mestece Peyton - serijski film (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Slavna imena: Yul Brynner: Sedem veličastnih (Lj) - 22.35 Poročila (Lj)

SOBOTA, 25/12

9.35 TV v šoli (do 11.00) (Zg) - 16.30 Košarka Zadar: Crvena zvezda - prenos (Zg) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Rezerviran čas (Lj) - 18.30 Mali vitez - serijski film (Lj) - 19.20 Mozaik (Lj) - 19.25 TV kazipot (Lj) - 19.45 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Glasbena križanka (Lj) - 21.35 Filmska burleska (Stan in Olio) (Lj) - 21.55 Oddelek S - serijski barvni film (Lj) - 22.45 Poročila (Lj)

OBVESTILO

Razgovori z delavci, ki so začasno zaposleni v tujini, bodo:

- ZA OBČINO ČRNOMELJ - Osnovna šola Vinica, dne 28. 12. 1971 ob 9. uri dopoldne;
- ZA OBČINO KRŠKO - Dom Svobode Krško, Cesta 4. julija, dne 26. 12. ob 9. uri dopoldne;
- ZA OBČINO METLIKA - »BETI«, Metlika (menza), dne 26. 12. ob 10. uri dopoldne;
- ZA OBČINO NOVO MESTO - Sindikalna dvorana, Društveni trg 2, dne 27. 12. ob 10. uri dopoldne;
- ZA OBČINO RIBNICA - Restavracija Ribnica, dne 26. 12. ob 9. uri dopoldne;
- ZA OBČINO TREBNJE - sejna dvorana občinske skupščine Trebnje, dne 28. 12. ob 9. uri dopoldne.

Posebnega dežurstva ne bo. Vse potrebne informacije lahko delavci dobijo pri vseh pristojnih organih vsak delovni dan od 8. do 12. ure.

Razgovore sporazumno organizirajo občinski sveti Zveze sindikatov, občinske konference SZDL in Komunalni zavod za zaposlovanje.

KOMUNALNI ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE NOVO MESTO

**MALI GOSPODINJSKI APARATI-
VELIKO DARILO**

sušilna
havba
sušilec
za roke
vlažilec
zraka
ventilator
novo udobje
in užitek
v vsakem
trenutku

stenska
tehtnica
el. rezalni
strojček
el. ročni
mešalec
mlinčka
za kavo
cofim in
mocca

gorenje
gorenje
gorenje

GARANCIJA
GARANCIJA

Knap z dušo in telesom

Svoj med svojimi, enak med enakimi, tak je inž. Gido Rozman, direktor kanizarskega rudnika, kadar ga srečaš v jami. V rudarski opremi, črn kot kopač, čisto lazi po deloviščih globoko pod zemljo. Opazuje kot strokovnjak s prakso, obenem pa čuti težave vsakogar v poklicu, ki je še danes eden najbolj težkih, zahtev-

nih in nevarnih. Da se lahko popolnoma živi v delo svojih podrejenih, ni izjemna lastnost direktorja, temveč posledica lastne življenjske poti. Sam je začel kot rudar. To si šteje v čast in vsakomur tudi pove.

„Knap sem, kolikor me je, in to od rojstva! Doma sem iz Trbovelj, rojen pa tako rekoč pod jamo. Stanovali smo tik rudnika, kjer je bil oče zaposlen. Rudarje, njih življenje in težave poznam od prvega pomnenja. S 15 leti sem sam stopil v rudnik. Hodil sem v industrijsko rudarsko šolo, obenem pa v jami delal kot kopač. Leta 1947 sem postal kvalificirani rudar, na kar sem še danes ponosen.“

Svojo življenjsko pot mi je v skopih besedah razkril, medtem pa pridno segal po filtru 57.

Najprej je končal srednjo tehnično rudarsko šolo, se zaposlil na Senovem še z dekretom ministrstva ter prevzel službo nadzornika v jami. Kasneje je bil jamomerec. S štipendijo senovskega rudnika se je 1954 vpisal na fakulteto in v štirih letih diplomiral. Leto dni zatem je prišel v Kanizarico.

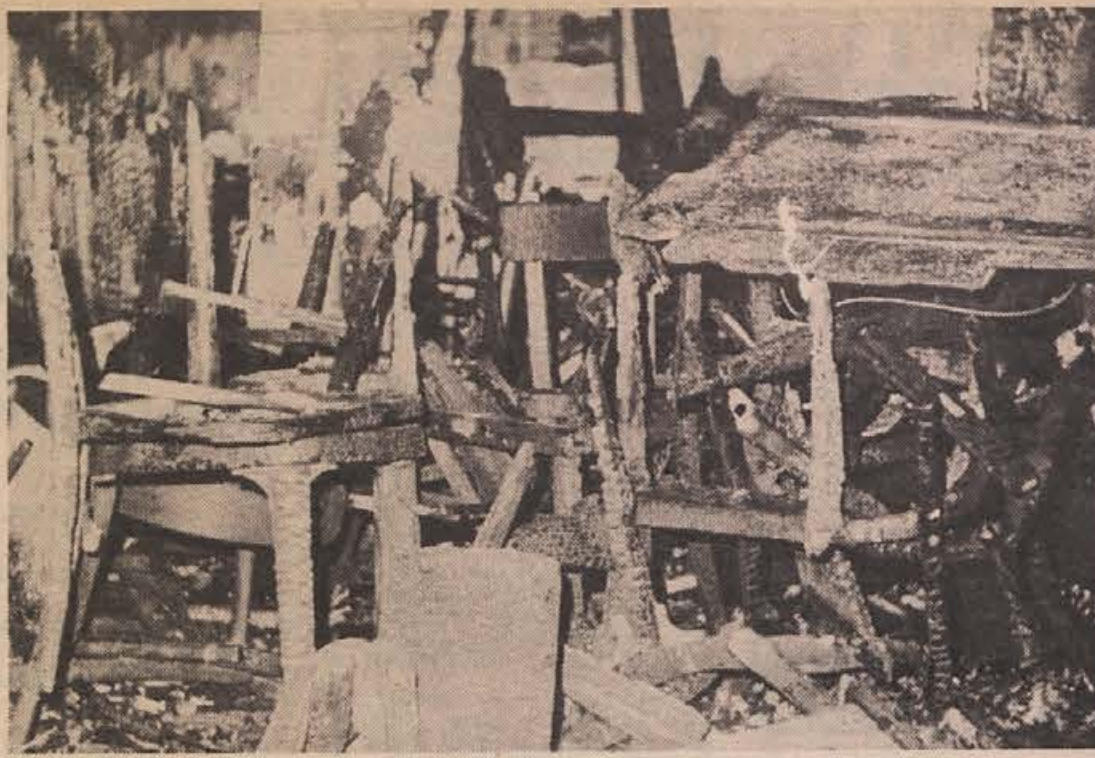
Deset let mineva, kar živite med Belokranjci. Prišli ste kot mlad strokovnjak, poln delovnega zaleta in načrtov. Koliko vaših tedanjih zamisli se je uresničilo?

„Samo mlad in zaletav človek, kakršen sem bil takrat sam, je lahko prevzel vodstvo kanizarskega rudnika. Bile so nemogoče razmere. Rudnik je bil na pol zgrajen. Obilje okrajnih funkcionarjev o moralni in materialni pomoči je bilo na pretek, zato sem v to jabolko ugriznil. Kot običajno pa so obljube ostale pri besedah, jaz pa sem strmel v separacijo, od katere je strlelo samo ogrodje, gledal golo stavbo za izvozni stroj in hodil po jami, kjer so bila nedokončana delovišča.“

Težka je bila pot do tega, kar imamo danes, toda z dobrimi sodelavci in požrtvovalnostjo rudarjev smo močno napredovali. Moram reči, da so učinki dela po 10 letih mnogo večji, kot sem lahko upal v svoji mladostni zagnanosti, ekonomski učinek podjetja pa temu ni primeren. Razočarani smo, toda ne le v Kanizarici, temveč rudarji nasploh. Rad bi dočkal tudi v tem preobrat, potem bom imel občutek, da sem v svojih predstavah o kanizarskem rudniku vsaj v glavnem uspel.

Vsakdanje in oguljeno vprašanje o prostem času si sobesedniku nisem upala zastaviti, a je nehoti sam začel o njem govoriti, ko sva omenjala vrsto družbeno-političnih funkcij, ki jih je imel in jih še ima v črnomaljskem javnem življenju. „Najbolj me jezi, če kdo reče, da prostega časa nimam. Takim ne verjamem. Čeprav imam v službi in s funkcijami dokaj dela, še vedno najdem čas za smučarje, kegljanje in tudi berem rad. Ugotavljam le, da mi prav za slednje želje nekako uhajajo z rok, a se vseeno ne dam. Če ni časa čez dan, berem zvečer.“

Kot predsednik občinske zveze za telesno kulturo inž. Rozman ni le med dobrimi organizatorji, temveč je aktiven športnik, predvsem smučar. Kot študent je bil med tekmovalci III. razreda, še danes pa ima rad zahtevne proge kranjskogorskih smučišč, pa tudi na Gačah se čuti doma. Bil je med prvimi, ki so v dolenskem smučarskem društvu Rog pomagali pri ustanovitvi smučarskega središča v Črmošnjicah. Ni še odnehal. Zdaj pomaga pri postavitvi prve smučarske vlečnice v Črnomlju, je pa še poln novih zamisli. RIA BAČER

V telovadnici novomeske osnovne šole „Katja Rupena“ je prišlo v soboto, 11. decembra zjutraj, nekaj po osmi uri do požara, v katerem je zgorelo precej šolskega inventarja, telovadnega orodja, športnih rekvizitov in opreme; zgorel je tudi oder, telovadnica je neuporabna. Škoda je ocenjena na 100.000 dinarjev. Domnevajo, da je požar nastal zaradi kratkega stika; čeprav nekateri trdijo, da je ogenj vzplamtel zaradi cigaretnega ogorka. Na sliki: razdejanje po požaru (Foto: S. Dokl)

Spet o minulem delu v »Jutranjki«

Maks Senica je zahteval, naj se s sestanka odstrani novinar Dolenskega lista Alfred Železnik — Uvodne misli tovariša Zvoneta Dragana bomo objavili v prihodnji številki

Na pobudo sekretarja občinskega komiteja ZK Sevnica Vinka Auerja in predsednika občinskega sindikalnega sveta Franca Pipana je bil v ponedeljek v industriji otroške konfekcije JUTRANJKA razgovor o stro-

kovno-političnih in gospodarskih vidikih uresničevanja o minulem delu. Uvodne misli je podal predsednik komisije za družbeno-ekonomsko odnose pri CK ZKS Zvone Dragan. Sestanka so se udeležili še predsednik za samoupravljanje pri republikem svetu Zveze sindikatov Mitja Svab, strokovni sodelavec France Polak, sekretar medobčinskega sveta ZK za Posaje Franc Bukovinsky, predstavniki družbeno-političnih organizacij iz Sevnice in občinske skupščine ter predstavniki konfekcije JUTRANJKE, žal pa ni bilo poleg predstavnic neposrednih proizvajalcev tega kolektiva.

O političnih vidikih nesprejemljivih obtožb in podtikanj, ki jih je v raznih pismih, med drugim tudi tovarišu Edvardu Kardelju, pisal glavni direktor Karel Vehovar, bodo izrekli svoja stališča organi družbeno-političnih organizacij v občini.

Občinski sindikalni svet je zasedal v sredo, v pripravi pa je sklic občinske konference Zveze komunistov. A. ŽELEZNIK

ZIMA TRKA NA VRATA: Črmošnjice: sezona smučanja

Novomeško smučarsko društvo ROG sprejema nove člane in skrbi za nove vlečnice — V Črmošnjicah je 35 cm snega in ugodna smuka

Novomeško smučarsko društvo Rog bo v soboto odprlo vlečnico v Črmošnjicah, ki je doslej obratovala le poskusno. Razen tega bodo v soboto na strokovnem tečaju za vaditelje pokazali najnovejšo smučarsko šolo.

Za ljubitelje smučanja bo društvo letos pripravilo še eno presenečenje: na položnem terenu v Črmošnjicah bo poleg te vlečnice montažni ski kuli za začetnike in otroke. Vožnja na vlečnici bo veljala dinar, na ski kuliju bodo smučarji odšli 50 par. Člani društva — v SD Rog se lahko vpišejo vsi, društvo jih bo z veseljem sprejelo — bodo imeli 50-odstotni popust. Prav tako bodo imeli člani tudi 20-odstotni popust na vseh slovenskih žičnicah.

Ko bo dovolj snega, bodo spustili v tek še montažno vlečnico v Novem mestu, Rog pa namerava kupiti večjo montažno vlečnico, ki bo delala v Črmošnjicah ali Novem mestu in ki bo lahko v eni uri prepeljala 600 smučarjev. Ze 26. decembra bo odprto društveno prvenstvo, iz Novega mesta pa bodo vozili posebni avtobusi. Društvo pripravlja kreativno turno smučanje, kot je že v navadi, pa bo pripravilo tudi smučarske tečaje za mladino in odrasle.

In še podatek za naslednje dni: v Črmošnjicah je 35 cm snega, pogoji za smučanje so zelo ugodni! J. S.

Čeprav so gostje pri vstopu dobili še neko varianto o minulem delu s posebnim pismom glavnega direktorja Karla Vehovarja, ki je zopet polno raznih namigovanj in obtožb, je bil namen srečanja strpen dialog o odprtih vprašanjih, ki jih ne manjka. Ta razgovor verjetno pomeni prelomnico, saj je bil sprejet predlog tovariša Dragana, da se razprava in izdelava pravilnika o minulem delu od posameznika prenese na posebno strokovno skupino, ki naj bi jo imenoval delavski svet podjetja, sestavljal pa naj bi jo predstavniki strokovnih služb in družbeno-političnih organizacij podjetja. Seveda bi morali pazljivo spremljati tudi splošno razmišljanje odprtih vprašanj o minulem delu v družbi, predvsem pa v občinski skupnosti, kot je to navada ob izdelavi takih aktov.

Zaradi nerazvitega zgornjega dela Kolske doline novinarji skoraj niso mogli na sestanek o zahtevah za razvoj nerazvite Osilniške doline, ki je bil v nedeljo, 12. decembra, v Osilnici.

Novinar „Dela“ je na „nerazviti“, oziroma po domače, slabi cesti trčil, še preden je z avtom priskal oziroma pridrsal do Osilnice. Na sestanek zaradi nesreče sploh ni mogel priti.

Tričlanska ekipa novinarjev TT je „vidrila“ (po obkolitju: udarila, trčila) oziroma naredila škodo neki „Skodi“ z reško registracijo. Na poljedelnici cesti, na kateri je dvojno kolenski, se trčenju sploh ne da izogniti.

Novinarska ekipa RTV se je vrnila

PRED 22. DECEMBROM, DNEVOM JLA

Bogat zaključek slavne obletnice

Tudi v vseh garnizijah JLA na našem območju: številne prireditve, srečanja in počastitev borcev ter staršev padlih partizanov

V vseh garnizijah JLA na našem območju se pripravljajo vojaki, starešine ter uslužbenci enot JLA na 22. december, spominski dan ustanovitve naše slavne ljudske armade. Skupaj s šolami in z vodstvi družbenopolitičnih organizacij bodo počastili spomin vseh žrtev revolucije, spomnili se bomo mladincev in mladink, rezervnih starešin, borcev NOV, kakor tudi vseh pripadnikov

partizanskih enot in delavcev, ki so aktivni v pripravi na splošni ljudski odpor. Za 30. rojstni dan naše vstaje in JLA bo osrednja slovenska proslava v ljubljanski hali Tivoli 21. decembra zvečer. Komendant armade generalpodpolkovnik Stane Potočar bo 22. decembra skupno s predsednikom skupščine SRS ter s komandantom glavnega štaba za SLO Slovenije priredil sprejem za predstavnike družbenopolitičnih organizacij. Ob tej priložnosti bodo podelili priznanja, odličja ter nagrade najbolj

prizadevnim vojakom in starešinam JLA ter pripadnikom partizanskih enot v naši republiki.

Kot vedno se bodo aktivni pripadniki armade tudi tokrat spomnili padlih in umrlih revolucionarjev ter borcev, dolga pa je tudi vrsta različnih pripadnikov, s katerimi bomo počastili slovesen zaključek 30-letnice JLA.

odprto nadolje
SAMOPOSTREŽBA pri mostu
MARKET v Bršlinu

Spet zmaga

Na povratnem uvokrožnem šahovskem dvoboju pionirske ekipe kočevske osemletke proti ekipi, ki so jo sestavljali šahisti ljubljanskih šol, so spet zmagali šahisti iz Kočevja, in sicer z rezultatom 59,5:40,5. Dvoboj je bil 11. decembra v šahovskem domu v Ljubljani. Tudi na prvem dvoboju, ki je bil septembra letos v Kočevju, so zmagali kočevski šahisti.

Umor kanarčkov

8. decembra dopoldne je go-relo v stanovanju Dušana Boškovića v Bršlinu. Vnel se je tapetiran stol, ker je stal preblizu kur-jene peči, ogenj pa je znatneje osmrdil tudi vrata in parket. Gost dim in vročina sta umorila kanarčke v kletki in mačko. Škode je za 2500 din. Gasilci so preprečili, da se ogenj ni še huje znesel nad stanovanjem.

Domov, z avtomobilom proti domu. Iz razgrete konferenčne dvorane.

„Tale naši predstavniki. Ni jim lahko, skrbi jih. Živčno so puhali kent proti stropu. Ni jim vseeno, kako je z nami, z narodom. Nekateri so se vmes res kratkočasiili v bifeju, toda bili so to le posamezniki. Bodi jim odpusčeno; zaradi ene, dveh gar-jevih ovc noben gospodar ne čmi vse črede.“

Problemi, stabilizacija, diferenciacija, alienacija, socializacija, unitarizem, fetišizem, karizem, nihilizem, hedonizem...

Res je hudo pri nas in še hujše bo...

Misel pretrga možak, ki od strani maha s čepico.

„Smem prisesti? Če vam ne bom preveč umazal...“

„Kar sedite, stric, aktovko pa dajte sem, za sedež.“

„Pravijo, da je bilo včasih drugače.“

„Bilo, bilo. Babe so s čevlji v rokah hodile v dolino, hiš, da so prišle do kakšnega solda. Včasih ni bilo mo-goče niti toliko počakati, da bi se jim obrastel puh. Poča-

hš, da so prišle do kakšnega solda. Včasih ni bilo mo-goče niti toliko počakati, da bi se jim obrastel puh. Poča-

KOMU VERJETI?

Boste povedali, kako je. „E, kar dobro mi je, kar dobro.“

„Kako, kar dobro? Še bolje bi vam bilo, če bi se zdajle v svojem vozilu peljali proti domu.“

„Vsi pa res ne moremo biti gospodje. Jaz sem zadovoljen s tem, kar imam. Imam službo, pa še po njej kaj postorim in zaslužim, ne smem se pritoževati.“

še le preden so stopile v mesto, so si jih natakile na noge. Dedci so takole držali klubok v cerkvi, da se jim ne bi zmečkalo ajdovo zrno. Eno obleko si moral imeti za oroko in smrt. Nikoli ne bom pozabil: bel kruh smo imeli samo ob veliki noči in božiču, pa še takrat je moral hlebec zdržati do novega leta. Še gole piščance so nosile ženske okoli purgarkih

kajte, ustavite, tu se gre v mojo vas!“

Vzel je aktovko, zidarsko orodje je bilo v njej, pod pazduho stisnil omot z zvito delovno obleko, se opravičil za nekaj mrvic smeti, ki jih je prinesel v avto, se zahvalil in izginil v noč.

Vraga, zdaj ne vem, komu naj bolj verjamem: ljudstvu ali predstavnikom ljudstva?

MARJAN LEGAN

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje
● IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gačnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnjak, Jože Jekc, Franc Lapajne, Lojzka Potrč, Slavko Smerdel, Franc Stajdohar in Ivan Zivč
● UREJUE UREDNISKI ODBOR: Tone Gošnjak (glavni in odgovorni urednik), RIA Bačer, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Primc, Jože Spilchal, Jožica Tepepec, Ivan Zoran in Alfred Železnik. Tehnični urednik: Marjan Moškon
● IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 49 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej — Za iznosništvo 100 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev (ali ustreznega druga valuta v vrednosti 6 ZDA dolarjev, pri čemer je že vstet 10-odstotni popust, ki pa velja samo za tiste, ki pošiljajo naročnino v devizah na naš devizni račun: 521-620-1-32002-10-B-9 ali jo vplačajo v devizah pri upravi lista)
● OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu (45 mm oz. 10 cicerov) 33 din, 1 cm na določen strani 45 din, 1 cm na 1. srednji in zadnji strani lista: 66 din. Vsak mali oglas do 10 besed 10 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 6. I. 1971 — Za oglase odgovarja Mirko Vesel
● TEKOCI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-B-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (060) 21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska tiskarna »Ljudske pravice« v Ljubljani